༄༅། །མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱི་
མཆན་འགྲེལ་བློ་གཞོན་བདེ་ལམ།

མགར་ཚངས་སྨྲས་རོལ་དབྱངས་ཀྱིས་བརྩམས།

༄༅། །མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱི་
མཆན་འགྲེལ་བློ་གསོན་བདེ་ལམ་
ཞེས་བྱ་བ།

མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་དང་། འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོའི་བ་མོ། མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་སོགས་ཁུངས་སུ་བཙལ་ཏེ་བློ་གསོན་རྣམས་འཇུག་བདེ་ཕྱིར་བརྩམས་པའོ། །

མགར་ཚངས་སྲས་རོལ་དབྱངས་ཀྱིས་བརྩམས།

སྔོན་འགྲོའི་གཏམ།

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནི་རིག་གནས་ཆུང་བའོ་སྙམ་ནས་རང་དགར་གད་སྙིགས་སུ་དོར་བ་དེ། འདོར་མཁན་ཚོ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཕོངས་ཤིང་རིག་གནས་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་ཆེ་བ། ཐང་རྗེ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་ཧུམ་བྲོ་བོར་བའི་དགོད་བྲོའི་གཏམ་དུ་མ་གྱུར་ཏམ། དེའི་ཕྱིར། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བའི་ངག་སྒྲོན་རྩ་བ་ལས། དེང་སང་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །བརྡ་དག་འདི་ཀོ་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །དཔྱད་གཞི་ཆུང་ཞིང་ཚེགས་མེད་དུ། །ཤེས་སྙམ་འཁྲུལ་བས་མགོ་བོ་རྨོངས། །ཞེས་པའི་བརྗོད་དོན་ལ་ཐུགས་གཞིག་ཞིབ་མོ་ཞིག་གནང་རོགས་ཀྱི། རང་ཡང་མགོ་བོ་འཁོར་ནས་གཞན་ལ་ལམ་འཁྲིད་བྱེད་པ་ནི་ལོང་བས་ལོང་བར་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅི། བོད་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་རིག་པ་སོགས་ནི་བོད་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་པས་དེ་རྩིས་མེད་དུ་དོར་ནས། བོད་པའི་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་བྱ་དགོས་ཟེར་ན། ཕྱོད་ཚོའི་རྒྱུན་འཛིན་དེ་འང་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་རྒྱུན་འཛིན་ཞིག་ལས། གཟུ་བོའི་རྒྱུན་འཛིན་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། རིག་གཞུང་གི་སྟེ་ཁྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། བློ་དྲང་བོའི་སྒོ་ནས་སྟེ་ཁྲིད་བྱ་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་དེ་གངས་དཀར་སེམས་ནས་འབོར་ག་ལ་རུང་།

སྤྱིར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐད་རིགས་གང་ཞིག་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ས་མེད་མོད། གྲངས་ཀྱི་མང་ཉུང་། ཁྱབ་ཁུངས་ཡངས་དོག མཚོན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། མིང་གི་རབ་དབྱེ་འབྱེད་པ་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་རིག་པ་ལེགས་པོར་སྦྱངས་དགོས་ཏེ། དོན་གཅིག་མིང་མང་པོས་བརྗོད་ཚུལ། མིང་གཅིག་དོན་མང་པོར་འཇུག་ཚུལ། གཏམ་རྒྱུད་དང་བྱུང་རབས། རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་ཚུལ་སོགས་གསལ་པོར་ཤེས་ན། ཤེས་རྒྱ་སྐྱེད་པ། མངོན་བརྗོད་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་དཔེ་ཆ་ཀློག་བདེ་བ།   མིང་གསར་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་གཞོག་འདེགས་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་པར་འགྱུར་ཕྱིར། གནའ་བོའི་དམ་པས། མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་རྨོངས། ཞེས་པའི་སྟོམ་ཚིག་བཀོད་མྱོང་ལ། བྱིས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་ཁ་འཕངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ། བློ་ཆུང་མངོན་བརྗོད་སྦྱངས་ལ་སྤྲོ་བ་མེད། ། མེད་མུན་སྐྲེ་ངག་ཀློང་ནས་མི་ཚེ་འཕུར། ། འཕུར་བའི་ལོ་ཟླར་དྲན་པ་ཤོར་བའི་ཚེ། ། ཚེ་འདིར་མངོན་བརྗོད་མ་སྦྱངས་ཤིན་ཏུ་ཕངས། ། ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་སྟོན་འགྲོའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོག་ཏུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་ཤོར་ཏོ། །

ཞེས་རྩོམ་པ་པོས།

མཆོད་བརྗོད་སོགས།

བློ་གྲོས་རབ་རྒྱས་དྲིན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །
བློ་སྨུན་དཀྲ་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་བར་བྱུས། །
བློ་ཡི་ཟས་མཆོག་ཤེས་རབ་སྣང་བ་བསྐྲུན། །
བློ་མིག་མ་འགག་བར་དུ་བརྗེད་པ་མེད། །
བློ་ཚུང་མངོན་བརྗོད་སྦྱང་ལ་སྤྲོ་བ་མེད། །
མེད་སྨུག་སྙི་ངག་གློང་ནས་མི་ཚེ་འཕུར། །
འཕུར་བའི་ལོ་ཟླར་དྲན་པ་ཤོར་བའི་ཚེ། །
ཚེ་འདིར་མངོན་བརྗོད་མ་སྦྱངས་ཤིན་ཏུ་ཕངས། །
བློ་འབྱེད་ལྡེ་མིག་གླེགས་བམ་མཚོ་ལ་ཐོགས། །
ངོ་མཚར་གཏམ་རྒྱུད་ཧླབས་སྤྲའི་གླུ་ལྷུར་སྙན། །
མིང་གི་གསང་བ་བསྟན་བཅོས་མཛོད་ལ་ཉར། །
ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་འདི་ལ་སྙོམ་ལས་བྱེད། །

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དཔེ་མཚོན།

༡ སྣོ་སྒྲོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་གི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ལ་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱིངས་ནི་རྩ་བར་འཇུག་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི་དུད་འགྲོའི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་རྩ་བ་ཡིན་པ་བསྟན། རྡོ་ལ་ཅོག་པོ་ལྟ་བུ་ནི། བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་གི་དུས་སུ་རྡོས་རྒྱུས་པ་རྣམས་གཙོག་པར་བྱེད་པས་མིའི་འཚོ་བའི་རྡོ་ཆས་ཀྱི་དུས་རབས་བསྟན།

༢ ཤེས་བྱ་སྣོར་འཛིན་བདེ་བའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

དཔེར་ན། སླ་རྩེ་ལ་སྲུལ་དུག་ཅེས་པ་ནི། སླ་རྩེ་ལུས་ལ་བཟུང་ནས་སྲུལ་ཡོད་སར་སོང་ན་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས། སྐྱུང་ཀི་ལ་གཡོ་སྲུང་ཞེས་པ་ནི། ལུག་སོགས་སྐྱུང་ཚང་གི་སྒོ་ཁར་སོང་ན་སྐྱུང་མོས་རང་གི་ཕྲུ་གུར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལུག་སོགས་མི་གསོད་པར་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་སྲུང་བར་བྱེད་པ་བསྟན།

༣ དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

༡ ཉམས་མཚོན་པར་ཚིག་རྒྱན་གྱི་ནུས་པ། ནམ་མཁའ་ལ་ཀུན་གསལ་བུ་མོ་ཞེས་བརྗོད་ན། གནམ་དྭངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཚོན་པར་མ་ཟད། གཟུགས་རྒྱན་དུའང་འགྱུར།

༢ རོ་བྲོ་བར་དོན་གཞན་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

ཁྲབ་འཇུག་ལ་གོམ་གསུམ་ནོན་ཞེས་བརྗོད་ན།   དེས་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་བཅོམ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བརྙན་ཤར་བའི་རོ་བྲོ་དང་ལྡན།

༣ ཚིག་སྦྱོར་ལ་བསྲིང་བསྐྱུམ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

ཉིན་མོའི་ཁ་ལོ་བ། སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེ། འཛིག་རྟེན་མིག་སོགས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཚིག་ཁྱིམ་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ།

༤ བློས་སྐྱོན་སེལ་བར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བརྗེ་བའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

ཚིག་སྦྱོར་སྔ་མར་མེ་ཏོག་གི་མིང་ཡོད་ལ་ཕྱི་མར་ཡང་མེ་ཏོག་གི་མིང་སྦྱར་དགོས་ཚེ། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆུ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་ཚེ་སྒྲ་བློས་པའི་སྐྱོན་སེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

༤ ཚིག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

མངོན་བརྗོད་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་བ།   ངོ་མཚར་ཆེ་བ།   གོ་རྒྱུ་མང་བ། དོན་གསལ་ཞིང་བཅུད་ཆེ་བའོ། །

༥ མིང་གསར་དུ་འདོགས་པར་དཔེ་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།

མིང་གདགས་པར་དཔེ་བལྟ་ས་བཟང་པོ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཡིན་པས། མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་རྙོངས་ཞེས་སྐྱོན་བྱིན་མཁས་པས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད།

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གོ་དོན།

དོན་གཅིག་མིང་མངོན་པར་རམ་རབ་ཏུ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའམ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་དོན་མིང་གཅིག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་བརྗོད་ཅེས་བྱའོ། །

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་གི་གྲུབ་ཚུལ།

༡ གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན།   དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ལ་ཐིགས་པས་བསངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།   དེ་ནི་ལྷའི་དབང་པོས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུའི་ང་རྒྱལ་བསངས་པ་བཅག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ། ཆུ་བོ་གང་གཱ་ལ་དྲང་སྲོང་བུ་མོ་དང་། ཚོགས་བདག་ལ་གླང་པོའི་མགོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།

༢ བྱུང་རབས་དང་བསྟུན་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་སྲས་གཙང་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱུང་རབས་སམ་འབྱུང་ཡུལ་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ། པདྨར་ཆུ་སྐྱེས་དང་། ཁ་ལ་གཏམ་གྱི་འབྱུང་གནས། རྒྱ་མཚོ་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

༣ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ཟླ་བ་ཤར་ན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཟླ་བས་འཕེལ་དང་། ཉི་ཟླ་སྒྲོན་མེ་དག་གིས་མུན་པ་འཛིག་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་མུན་པའི་དགྲ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། འདི་ནི་མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་པའང་ཡིན་ནོ། །

༤ རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ཉི་མ་ལ་ཚ་ཟེར་ཅན་དང་། ཟླ་བ་བསིལ་ཟེར་ཅན་དང་། རི་ལ་མི་གཡོ་བ་དང་། རླུང་ལ་གཡོ་བྱེད་དང་། སྤྲིན་ལ་ཆུ་འཛིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

༥ ཁྱད་ཆོས་སམ་རྫས་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་ཕྱག་ན་པདྨོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་ན་རལ་གྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།

༦ གཟུགས་དབྱིབས་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སྣ་ཞགས་ཅན་དང་། ཉི་མ་ལ་མེ་ཟླུམ་དང་། ཆུ་ལ་འཁྱོག་འགྲོ་དང་། སྦྲུལ་ལ་ལྕེ་གཉིས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ།

༧ དཔེའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། སྒྲོན་མེ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་ནོར་བུ་དང་། ཆུ་ལ་ཉལ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།

༨ ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ཟླ་བ་ནི་མིག་ལ་སྨན་པས་མན་ཤེལ་དང་། ཉི་མ་ལ་སྣང་བའི་མཛོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

༩ ནུས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། མེ་ལ་ནོར་ལས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་དངོས་པོ་ཀུན་བསྲེགས་ཤིང་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས། ཡང་སྒྲོལ་མ་ལ་མྱུར་སྐྱོབ་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པར་མྱུར་བས་སོ། །

༡༠ བདག་པོའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ས་གཞི་ལ་ནོར་འཛིན་དང་། ཕྱག་རྡོར་ལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །

༡༡ སྤྱོད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ཁྲུང་ཁྲུང་ལ་གཤར་སྐྱོད་དང་། ཕ་ཝང་ལ་གཡོན་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།

༡༢ བྱེད་པ་གཙོ་ཕལ་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་འདྲེན་དང་། སྲིན་པོ་ལ་རོ་ཟན། མིག་ལ་ལྟ་བྱེད་དང་འདྲེན་བྱེད་ཅེས་བཏགས་པའོ། །

༡༣ ཡུལ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ལྷ་ཡུལ་ལ་འཆི་མེད་གནས་དང་། གཟུགས་ལ་བལྟ་བྱ་དང་། ཟས་དང་སྐོམ་ལ་བཟའ་བྱ་དང་བཏུང་བྱ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།

༡༤ དུས་ཚོད་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། དཔྱིད་ཀ་ལ་འདོད་ལྡན་དུས་དང་། དབྱར་ཁ་ལ་ཆར་ལྡན། སྟོན་ཁ་ལ་འབྲས་ལྡན། དགུན་ཁ་ལ་ཁ་བའི་དུས་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར་རོ། །

༡༥གྲངས་ལ་བསྒོམས་ནས་བཏགས་པ།

དཔེར་ན། ཉི་མ་ལ་རྟ་བདུན་དབང་པོ་དང་། ཟླ་བ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཆ་དང་། ལྷ་ཡུལ་ལ་སུམ་རྩེན་གནས་དང་། སེང་གེ་ལ་གདོང་ལྔ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

རྗོམ་པ་པོ་མཚམས་སྦྱོར།

མདོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་འདི་ཉིད་རྗོམ་པ་པོ་དངུལ་ཆུ་བླ་མ་ཚོས་བཟང་ནི། གཙང་གཡས་རུའི་ཆ་རོང་སྟོད་ཕྱུག་མོའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་མཁའ་འགྲོ་དཔལ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག་ལོ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༢ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་སྐུ་ཞང་རྒན་པ་ལྷ་བུ་ལས་ཡི་གེའི་སྦྱོར་ཀློག་གི་དབུ་བརྩམས། ཁྱིམ་ཚང་དབུལ་བས་ར་ལུག་འཚོ་ཞོར་དུ་རྗེ་ལེབ་ངོས་འཛམ་དང་ས་གཞི་ངོས་སློམས་སོགས་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་སྦྱོང་གིས་མཇུབ་རྩེ་ལས་ཁྲག་གང་མང་རྫོལ་ཡང་ཧི་མི་སྐམ་པར་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་པས་མི་རིང་བར་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར།

༡༧༨༥ལོར་མཁས་ཆེན་ངག་དབང་རྗེ་རྗེའི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པས་མཚན་ལ་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་ཟེར། སྐབས་དེར་སྐུ་ཆས་ཤིན་ཏུ་ཞན་ཡང་ཚོགས་འགྱེད་རེ་རེག་ན་དཔེ་ཆ་རེ་བླ་བ་སོགས་མཛད་ནས་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཁོ་ན་བསྐྱེན།

དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་གཅིག་པོ་རྟ་མཁྲིན་དབང་རྒྱལ་འདས་ཤིང་། བཅུ་དགུ་བའི་ཐོག་མ་ཡུམ་དང་སྲུ་མོ་གཉིས་ཀྱང་སྤུ་ཧེང་དུ་འདས་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ནས་དབེན་གནས་དངུལ་ཆུའི་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད།

བླ་མའི་གཙོ་བོ་རྗེ་དྭང་བློ་བཟང་དགེ་འདུན་སོགས་ཀྱི་མདུན་ནས་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་ལེགས་པོར་གསན་སྦྱོང་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས།

གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་ལ། མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས། གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། ཡིག་བསྐུར་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས། བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཟིན་བྲིས་རྒྱལ་སྲས་སྙིང་ནོར་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་རིག་གནས་ཐད་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་པོད་བཅུ་ལྷག་བཞུགས།

མཐར་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ལྕགས་ཕག་ལོ་སྟེ་ཕྱི་ལོ༡༨༥༡ལོར་དངུལ་ཆུའི་རི་ཁྲོད་དུ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མོ། །

མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་གནས་གང་དུ་དུས་ནམ་བརྩམས་ཚུལ།

རང་ཅག་གི་ཁྲིད་བྱ་མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་ནི་གཙང་གཡས་རུའི་དངུལ་ཆུའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཕྱི་ལོ༡༨༠༣ལོར་དངུལ་ཆུ་ཆོས་བཟང་གིས་བརྩམས།

མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ཐིགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཚོས་བཤད་པ།

༡ ཁ་གསལ་བ། ༢ གོ་བདེ་བ། ༣ རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་མང་བ། ༤ ལེགས་སྦྱར་གྱིས་མ་བརྒྱུན་པས་ཤེས་སླ་བ། ༥ ཚིགས་བཅད་དུ་བརྩམས་པས་བློར་འཛིན་བདེ་བ། ༦ རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་སྐྱོན་གཉིས་བྲལ་བའོ། །

སྐད་ཀྱི་དོན།

རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་བོད་སྐད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་ གྷོ་ཥཱ་ཡ། བོད་སྐད་དུ། བླ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

གཙུག་ན་ཟླ་བ་རང་བྱུང་པད་དཀར་མིག །
སྤྲིན་ལ་ཞོན་དང་མ་གཉིས་ཀཧེ་ཀ །
མི་ཟླུམ་ཆ་གཏེར་གཙུག་གི་ནོར་བུའི་ཁྲིར། །
ཞབས་སེན་འགོད་མཛད་ཟས་གཙང་སྲས་ལ་འདུད། །

མཆན་འགྲེལ།

གཙུག་ན་ཟླ་བ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་མཚན།

རང་བྱུང་། ཚངས་པའི་མིང་སྟེ། ཕ་དང་མ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རྫུས་སྐྱེས་སུ་བྱུང་བས་ན་རང་བྱུང་ཟེར།

པད་དཀར་མིག ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་ཟེར་ཏེ། ཁྱབ་འཇུག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་མེ་ཏོག་པད་མ་དཀར་པོའི་མཆོད་པ་སྟོང་གཅིག་འབུལ་བར་བརྩམས་པ་ན། ལྷ་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་དེ་གཅིག་སྦས་པས་མ་ཚང་བར་དེའི་ཚབ་ཏུ་སྤྱན་ཡ་གཅིག་ཕུལ་བས་པད་དཀར་མིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

སྲིན་ལ་ཞོན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མིང་སྟེ། སྲིན་དཀར་པོ་ཞོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

མ་གཉིས། ཚོགས་བདག་གི་མིང་སྟེ། ཚོགས་བདག་ལ་མ་གང་གཱ་དང་ཨུ་མ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །

ཀཱརྟི་ཀ རྒྱ་སྐད་དེ་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གི་མིང་།

མེ་ཟླུམ། ཉི་མའི་མིང་།

ཚ་གདེར། ཟླ་བའི་མིང་།

གཙུག་གི་ནོར་བུའི་ཁྲིར། གོང་གི་ལྷ་དེ་དག་གི་སྤྱི་གཙུག་གི་ཉི་ཟླའི་ནོར་བུའི་ཏོག་ཁྲིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ།

ཟས་གཙང་སྲས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཚན།

བསྡུས་དོན། གོང་གི་ལྷ་ཆེན་དེ་དག་གི་སྤྱི་གཙུག་ནོར་བུའི་ཁྲིར་ཞབས་སེན་འགོད་མཁན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །

འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ཟླ་ཞུན་ཕུང་པོའི་སྐུ། །
ཨིན་དྲ་ནཱི་ལའི་ཟུར་ཕུད་ལྡུས་མཛེས་པ། །
ཅུང་ཟད་དྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་རྨོངས་པའི་མུན། །
ཕམ་མཛད་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ། །

མཆན་འགྲེལ།

མཚན་དཔེ། མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བསྡུས་མིང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་གྱི་སྐུའི་དཔེར་ཟླ་བ་ཞུན་མ་བཀོད་དོ། །

ཨིན་དྲ་ནཱི་ལའི་ཟུར་ཕུད། འབྲུ་མིང་པོའི་བསྡུ་བ་སྟེ། ཨིན་དྲ་ནཱི་ལ་ལྷ་བུའི་ཟུར་ཕུད་དེ་སྐྲོའོ། །

རྨོངས་པའི་མུན། རྨོངས་པའམ་མ་རིག་པ་མུན་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ།

ཕམ་མཛད། རྨོངས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་མཛད་པའི་དོན།

བསྡུས་དོན། མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་མཛད་ནུས་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །

ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་ གླུ། །

རྒྱུད་མངས་སྒྲ་ལས་དྲངས་ནས་སྙན་པའི་དཔྱིད། །

འཛོ་མཛད་དྲི་ཟའི་སྣེག་མོ་དབྱངས་ཅན་མས། །

མི་ཟད་སྤོབས་པའི་དངོས་པོ་དེང་འདིར་སྩོལ། །

མཚན་འགྲེལ།

སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ཆོས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་གོ ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བཅས་ཡོད་པ་བསྡོམས་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་ལ། སྟོན་པས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཚན་རེ་གསུངས་པས་ཆོས་ཚན་ནམ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་

བཞི་སྟོང་ཡོད། དེ་སྟོང་ལ་བགོས་ན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ཞེས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་མིང་ངོ་། །

དྲི་ཟའི་སྣེག་མོ། སྐབས་འདིར་དབྱངས་ཅན་མར་གོ།

མི་ཟད་སྤོབས་པའི་དངོས་པོ། མི་ཟད་པ་ནི་འཛད་མི་ཤེས་པའི་དོན་དང་། སྤོབས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བློ་གྲོས་སམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའོ། །

བསྡུས་དོན། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གླུ་རྒྱུད་མངས་དང་འགྲོགས་ནས་སྙན་པའི་དབྱིད་དུ་འཛོ་མཁན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མར་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཞུས་པའོ། །

དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་ནི།

འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་རེ་རེར་ཡང་། །

བརྡ་དང་ཐ་སྙད་མིང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཕྱིར། །

སར་གནས་དཔའ་བོ་སོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས། །

ཉམ་ཆུང་བྱིས་བློའི་གཞལ་བྱ་ག་ལ་ཡིན། །

མཆན་འགྲེལ།

འཁོར་བ། སྲིད་པའམ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས།

འདས་པ། ཞི་བའམ་ཐར་བའི་གནས།

བརྟན་པ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན།

གཡོ་བ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན།

སར་གནས་དཔའ་བོ། འདིར་རིག་པའི་དཔའ་བོ་སྟེ་མཁས་པར་གོ །

དངོས་པོ། སྐབས་འདིར་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་གོ།

ཉམ་ཆུང་བྱིས་བློ། མངོན་བརྗོད་ལ་བློ་མིག་ལྡོངས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རིགས་པ་ལ་ཟེར།

བསྡུས་དོན། འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་འཇོག་སྟངས་མཐའ་དག་པ་རིག་པའི་དཔའ་བོ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ལས། བདག་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཆུང་བྱིས་བློའི་གཞལ་བྱ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ་ཞེས་ཁེངས་སྐྱུང་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན།

རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

འོན་ཀྱང་འབབ་ལྡན་རྒྱུན་ལས་ཆ་ཤས་ཙམ། །

བཏུངས་ཀྱང་སྐྲེས་བུའི་སྐོམ་སྲེད་སེལ་བ་ལྟར། །

མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ནས་ཆུ་ཐིགས་ཙམ། །

ཐོས་བཙོན་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོས་བླངས་ཏེ་བརྗོད། །

མཆན་འགྲེལ།

འབབ་ལྡན། རྟག་ཏུ་འབབ་པའི་ཆུ།

ཐོས་པ། སློབ་གཉེར་རམ་སློབ་སྦྱོང་གི་མིང་།

བརྩོན་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དགེ་བའི་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་གོ། །

བསྡུས་དོན། དཔེ་འབབ་ལྡན་ཆུའི་ཆ་ཤས་ཙམ་བཏང་ས་པས་ཀྱང་སྐོམ་པའི་སྐྱེས་བུར་ཅུང་ཟད་ཕན་ཐོགས་པ་བཞིན། མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་མངོན་བརྗོད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་གཤིས་ཐོས་བརྩོན་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་དམ་བཅས་པའོ། །

༡ རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྡེ།

གཉིས་པ། གཞུང་དངོས།

རྒྱལ་བ་དང་ནི་ལྷ་རྣམས་དང་། །

ཕྱོགས་དང་ནམ་མཁའ་གཟའ་རྒྱུ་སྐར། །

དུས་དང་བསྐལ་བ་ཡན་ལག་བཅས། །

མཐོ་རིས་སྣེ་ཚན་འདིར་བཤད་བྱ། །

བསྡུས་དོན། རྒྱལ་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རེས་གཟའ་དང་། རྒྱུ་སྐར་དང་། དུས་དང་། བསྐལ་བ་དང་། ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་མཐོ་རིས་ལྷའི་སྣེ་ཚན་འདིར་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའོ། །

ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྡན་རིགས་བརྒྱའི་བདག །

དྭགས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

ཁ་སྦྱོར། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཡུམ་དང་ཞལ་སྦྱོར་བས་ཁ་སྦྱོར།

བདུན་ལྡན་ནི། ༡ སྐུ་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པ། ༢ རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ། ༣ ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ༤ རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ༥ ཐུགས་རྒྱུད་སྙིང་རྗེས་ཕྱུག་པ། ༦ འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། ༧ འགོག་པ་མེད་པ་སྟེ་ཞི་མཐའ་སྤངས་པའོ། །

རིགས་བརྒྱའི་བདག ཤར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ལྷོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། ནུབ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས། བྱང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། དབུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔར་ནང་གསེས་ཉི་ཤུ་རེ་བྱས་པའི་རིགས་བརྒྱ་སྟེ་དེ་དག་གི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

དྲུག་པ། རིགས་ལྔའི་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྟན་པས་རྒྱལ་བ་རིགས་དྲུག་དང་གོ་རིམ་གྱི་དྲུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

རྡོ་རྗེ་འཆང་། 金刚持 སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་ནི་མི་འཇིག་པའམ་མི་ཤིགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྡོར་དྲིལ་ཕྱག་ཏུ་འཆང་བས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་མཚོན་ནོ། །

རྒྱལ་བ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་མཁྱེན་དང་། །

རྣམ་འདྲེན་དཔལ་ལྡན་སྟག་རྐང་གཉིས་གཙོ། །

གཉིས་མེད་གསུང་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །

སྐྱོབས་བཅུ་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

རྒྱལ་བ། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་ཟེར། **བདུད་བཞི་ནི།** ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ཕུང་པོའི་བདུད། ལྷའི་བདུད་དོ། །

བདེ་གཤེགས། （རྒྱ་ཡིག་ནང་如来佛སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། རྫ་ནི་ཐླ་དྭགས་སུ་སྒྱུར་བའོ།།） ཐར་བའམ་ཞི་བ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའམ། ཡང་ན་ལམ་བདེ་བ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སར་གཤེགས་པས་ན་བདེ་གཤེགས།

ཀུན་མཁྱེན། ཤེས་བྱ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་ནའོ། །

རྣམ་འདྲེན། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་རྣམ་པར་འདྲེན་པས་སོ། །

དཔལ་སྟག དཔལ་ནི་མཚན་དཔེ་ལ་གོ་ཞིང་། སྟག་ནི་དེ་དག་ཚོགས་པའི་དོན་ནོ། །

རྐང་གཉིས་གཙོ། རྐང་གཉིས་ནི་འགྲོ་བ་མི་དང་། དེ་དག་གི་འདྲེན་པ་མཆོག་ཡིན་པས་གཙོ་བོའོ། །

གཉིས་མེད་གསུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཕན་པ་ཡོ་ན་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་ལྡན་ལ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་ནའོ། །

སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ། （六通识དྲུག་ཡོངས་སུའམ་མངོན་པར་ཤེས་པ།）སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའམ་ལྡན་པས་སོ། ། ༡ གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༢ ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༣ མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༤ ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༥ དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༦ ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༧ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༨ སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོབས། ༩ འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ༡༠ ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །

སངས་རྒྱས། 佛 མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བློ་པདྨོ་ལྟར་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་སོ། །

བུ་རམ་ཤིང་པ་ཉི་མའི་གཉེན། །

གོའུ་ཏ་མ་ཟས་གཙང་སྲས། །

མི་མཇེད་བདག་པོ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ། །

ལྷ་ཡི་ལྷ་རྣམས་ཤཱཀ་ཐུབ་མཆོན། །

མཆན་འགྲེལ།

བུ་རམ་ཤིང་པ། རྒྱལ་པོས་ཆད་པས་གོའུ་ཏ་མ་གསལ་ཤིང་གི་རྩེ་ལ་བསྐྱོན་སྐབས་ཁོའི་ལིང་ག་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་མདྭན་གྱི་བུ་རམ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་སྟེང་ལ་ལྷུང་བ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པས་ཁྱེའུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་རིགས་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

ཉི་མའི་གཉེན། ཉི་མའི་དྲོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

གོའུ་ཏ་མ། བྲམ་ཟེ་གོའུ་ཏ་མའི་ས་བོན་ལས་འཁྲུངས་པས་ནའོ། །

ཟས་གཙང་སྲས། （རྒྱ་ཡིག་ནང་净饭王ཞེས་གསལ）ཚངས་པའི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་གྱུར་པས་སོ། །

མི་མཇེད་བདག་པོ། མཇེད་པ་ནི་སྐྲག་པ་དང་ངལ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། མི་མཇེད་པ་ནི་མི་སྐྲག་པ་དང་མི་ངལ་བའི་དོན་ནོ། ། མདོར་ན། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཤཱཀྱའི་རྒྱལ། འདི་ནི་ཕོད་པའམ་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་ཡང་ཡིན།

དེའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས།

ལྷ་ཡི་ལྷ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིའང་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་བས་སོ། །

ཤཱཀ་ཐུབ། 释迦牟尼 ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྡུས་མིང་། (རྒྱ་ཡིག་ནང་乔达摩དང་悉达多ཞེས་འབྱུང་

བ་ནི་རིམ་བཞིན། གཽ་ཏ་མའི་སྐད་དོད་དང་། སིདྡྷཱརྠ་ཞེས་པ་སྟེ། སིདྡྷ་གྲུབ་པ་དང་། ཨརྠ་ནི་དོན་ནོ།།

རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའི་སྨྱུ་གུ་དང་། །

འཕགས་མཆོག་བྱང་སེམས་སྤྱི་ཡི་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

རྒྱལ་སྲས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་དོན་དོར་ནས་གཞན་དོན་ཡོན་མཛད་པས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་སྨྱུ་གུ། རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ནའོ། །

འཕགས་མཆོག སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

བྱང་སེམས། 菩萨 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། མ་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱང་ཞིང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོང་དུ་ཆུབ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་དང་། **སེམས་དཔའ་ནི།** ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་ནུས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

གོ་བདེར་བཤད་ན། སེམས་ཁོང་ཡངས་ཤིང་གཞན་དོན་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །

རྒྱལ་ཚབ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་དང་། །

ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་བྱམས་པའི་མཚན། །

མཆན་འགྲེལ།

རྒྱལ་ཚབ། དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པས་སོ། །

མི་ཕམ་མགོན་པོ། བྱམས་པ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ན་ཕམ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས་མི་ཕམ་དང་། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མགོན་དུ་གྱུར་བས་མགོན་པོའོ། །

ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག ས་བཅུ་ལ་མངའ་བརྙེས་པའམ་དབང་འབྱོར་བས་ན་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཞེར།

བྱམས་པ། 弥勒佛 མིང་དངོས་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་བློ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྲ་བའི་རྒྱལ། །

ཟུར་ཕུད་ལྔ་བ་བློ་ཡི་གཏེར། །

ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་འཇམ་དབྱངས་མཚན། །

མཆན་འགྲེལ།

བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འདྲེན་ཕྱིར་ཐུགས་བསྐྱེད་བསྟན་པོས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་བསྐོར་བས་ནའོ། །

སྨྲ་བའི་རྒྱལ། སྨྲ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ་གསུང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་བས་སོ། །

ཟུར་ཕུད་ལྔ་བ། དབྱུ་སྐྲ་ལ་ལྷས་མ་ལྔ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་མཚན་གསོལ།

བློ་ཡི་གཏེར། མི་ཟད་པའི་བློའམ་ཤེས་རབ་འབྱུང་སའི་གཞི་དང་མཛོད་དང་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་། ལོང་གི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་མ་རིག་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ། དཔེ་མེ་ལོང་གི་ནང་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས།

འཇམ་དབྱངས། 文殊菩萨 ཉོན་མོངས་པའི་རྩུབ་རིག་དང་བྲལ་བས་འཇམ་པ་དང་། གསུང་དབྱངས་དྲུག་ཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་དབྱངས་ཞེས་བྱའོ། །

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གྲུ་འཛིན་བདག །

ཕྱག་ན་པདྨ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །

ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་བདག །

མཐུ་སྟོབས་བདག་པོ་ཕྱག་རྡོར་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག ས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བྱེད་པའམ་འདུལ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

གུ་འཛིན་བདག སྤྱིར་གུ་འཛིན་གྱི་དོན་ནི་རིའི་རྩར་ཆུ་གུ་བཏང་ནས་སོང་ན་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། གུ་འཛིན་དང་པོ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྷ་སའི་པོ་ཏ་ལ་དང་། གསུམ་པ་རྒྱ་ནག་གི་རྩེ་ཕོ་ཞེས་པའི་རི་བོ་དེ་ཡིན་སྐད་འདུག དེ་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་ཡིན། དེས་ན། གུ་འཛིན་བདག་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་ལམ་བདག་པོའི་ཆ་ནས་ཕྱག་ན་པདྨོར་མཚན་གསོལ་ཞིང་། ལྷ་སའི་པོ་ཏ་ལར་གུ་འཛིན་བདག་པོ་ཟེར་དོན་ནི། སྙིང་རྗེའི་ལྷ་མཆོག་གི་རྣམ་འཕྲུལ་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གདུལ་ཞིང་དུ་གྱུར་བས་སོ། །

ཕྱག་ན་པདྨ། སྙིང་རྗེའམ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕྱག་ལ་པདྨ་ཐོགས་པས་སོ། །

སྤྱན་རས་གཟིགས། 观世音 འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་སྒོས་སུ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱན་གྱིས་གཡེལ་མེད་རྟག་ཏུ་གཟིགས་པས་ནའོ། །

ལག་ན་རྡོ་རྗེ། ཕྱག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་བརྒྱ་བ་བསྣམས་པས་སོ། །

གསང་བའི་བདག མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་བས་བདག་པོའི་ཚ་ནས་བཏགས་པའོ། ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། གསང་ཞིང་སྦས་པས་འགྲུབ་ལ་སྣོད་མིན་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

མཐུ་སྟོབས་བདག་པོ། དགྲ་ཕྱོགས་རྣམ་པར་ནོན་པའི་མཐུ་ཆེ་བས་མཐུ་སྟོབས་བདག་པོ་ཟེར།

ཕྱག་རྡོར། 金刚手 གོང་དུ་བཤད་ཟིན།

རྒྱལ་ཡུམ་མྱུར་སྐྱོབ་ཞི་མ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དཔལ་མོ་སྒྲོལ་མའི་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

རྒྱལ་ཡུམ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་བརྩེས་མ་ལྟར་སྐྱོང་བས་སོ། །

མྱུར་སྐྱོབ། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སོགས་ལས་མྱུར་དུ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ཞི་མ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤངས་པས་རང་རྒྱུད་ཞི་བར་གནས་པས་ནའོ། །

ཆོས་ཀྱི་དཔལ་མོ། རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་

མས་འཛིན་པས་སོ། །

སྒྲོལ་མ། 度母 འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་ཚངས་སྲས་མ། །

ཀླུ་བའི་སྲིང་མོ་མཚོ་བྱུང་མ། །

ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ། 妙音天女 སྔོན་བསྐལ་བ་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཀླུང་གིས་གཡོས་ཤིང་། དེའི་ནང་དུ་བརྟན་གཡོའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྙན་པར་གྲགས་ལ་ཚངས་པ་དེ་ལ་ལོ་དུ་མར་ཆགས་ཏེ། མཐར་དེར་སྒྲ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལས་དབྱངས་ཅན་མ་བྱུང་བས་སོ། །

ཚངས་སྲས་མ། **མཚོ་བྱུང་མ།** ཡུམ་གྱི་དོད་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕའི་ས་བོན་གྱི་དོད་ཚངས་པའི་བསམ་པ། མའི་རྟུལ་གྱི་དོད་སྒྲ་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

ཀླུ་བའི་སྲིང་མོ། སྔོན་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་ཀླུ་བ་དང་དེ་རྗེས་དབྱངས་ཅན་མ་བྱུང་བས་ཀླུ་བའི་སྲིང་མོ་ཟེར།

ཤེས་རབ་ལྷ་མོ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

ཚུ་ཡི་དབང་པོ་རྨུགས་འཛིན་དང་། །

ནོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཛམ་ལྷའི་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

ཚུ་ཡི་དབང་པོ། ཛམ་ལྷའི་ཕྱག་ན་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ་སྟེ་ཚུ་ནང་གི་ནོར་བུའི་བདག་པོར་གྱུར་བས་ནའོ། །

རྨུགས་འཛིན། རྒྱ་གར་གྱི་ཛམ་བྷ་ཞེས་པ་རྨུགས་བྱེད་སྲོག་ཆགས་དང་ལ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྨུགས་འཛིན་སྟེ་ཕྱག་ཏུ་ནེའུ་ལེ་ཐོགས་པས་སོ། །

ནོར་གྱི་དབང་ཕྱུག ནོར་ཐམས་ཅད་ཛམ་བྷ་ལྷའི་དབང་དུ་གྱུར་བས་ནའོ། །

ཛམ་ལྷ། 财神 ཛམ་བྷ་ལྷ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། རྨུགས་བྱེད་དང་ནོར་བདག་གི་དོན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རྐྱེན་གཅིག་རྟོགས། །

བསེ་རུའི་རྒྱལ་བ་རང་རྒྱལ་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ། ཐེག་པ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཟེར་ཏེ།

རང་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་པས་སམ་རང་ཡོ་ནའི་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སོ། །

རྐྱེན་གཅིག་རྟོགས། འཁོར་བ་སྡུག་གི་བརྩོན་རར་སྙིང་པོ་མེད་པའི་རྐྱེན་གཅིག་རྟོགས་པས་སོ། །

བསེ་རུའི་རྒྱལ་བ། བསེ་རུ་བཞིན་གཅིག་བུར་གནས་ཤིང་རང་ཡོ་ན་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རང་རྒྱལ། 独觉佛 རང་ཉིད་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ཐུབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་ཐོས་སྒྲོག་པ། །

བརྟུལ་ཞུགས་དབང་པོ་ཉན་ཐོས་མཚན། །

མཚན་འགྲེལ།

ཐུབ་དབང་གསུང་སྐྱེས། ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་འཁྲུངས་པས་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐོས་སྒྲོག སྟོན་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དོན་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པའམ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

བརྟུལ་ཞུགས་དབང་པོ། བརྟུལ་ནི་བཏུལ་བའམ་སྤྱངས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྡུ་མའི་ཐ་མལ་རང་ག་བའི་རྒྱུབ་སྤྱོད་བཏུལ་བའམ་སྤྱངས་པའི་དོན་དང་། ཞུགས་ནི་ལག་བསྟར་གྱི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལག་ཏུ་བསྟར་བའམ་དེར་ཞུགས་པའི་དོན་ནོ། །

ཉན་ཐོས། 声闻 འཆད་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་མཁན་དང་ཐོས་པ་འཚོལ་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ཀྱུལ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༣ ལྷ་དང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་སྡེ།

མཐོ་རིས་ས་བླ་སྐབས་གསུམ་གནས། །

སུམ་རྩེན་(རྩེ)དལ་འཛིན་ལྷ་ཡུལ་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མཐོ་རིས། མཐོན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། ངན་སོང་（དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ）གསུམ་ལས་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་ན་འོ། །

ས་བླ། ས་གསུམ་ལས་ས་བླ་ནི་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །

སྐབས་གསུམ་གནས། ས་འོག་ནས་བརྩིས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པར་གནས་པས་སོ། །

ཡང་ན། སྐྱེ་གནས་འཆི་གསུམ་ལས་གཞོན་དར་རྒས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷ་ལ་མེད་ཅིང་

དེ་དག་གནས་ས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའང་ཡོད།

སུམ་རྩེན། ལྷའི་གཙོ་བོ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་（ཁྱབ་འཇུག འཆི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོའི་བ་མོ་དང་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན）རྩེ་མཁན་ཡང་ཡོད། དབང་ཕྱུག་གསུམ་རྩེན་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། ། རྩེན་ནི་རྩེ་བའི་དོན་ནོ། །

དལ་འཛིན། དལ་ནི་འབད་བརྩོན་མི་དགོས་པའི་ཟོལ་པའི་དོན་དང་། འཛིན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་འདོད་དུ་འཛོམས་པའི་དོན་ནོ། ། དེས་ན། འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ལ་དལ་འཛིན་ཞེས་མིང་བཏགས་པའོ། །

ལྷ་ཡུལ། 天堂 ལྷ་རྣམས་གནས་སའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལེགས་བྲིས་འཆི་མེད་སྐབས་གསུམ་པ། །

མཁར་ཉལ་ཚོགས་（ཚིག）བཟང་ཚིག་མདའ་ཅན། །

མི་ཞལ་རྣམ་སད་ལྷ་སྡིའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ལེགས་བྲིས། ལྷ་དག་གི་མགྲིན་པ་དང་། ལག་པ། རྐང་བ་རྣམས་སུ་བཀྲ་ཤིས་པའི་

ལྟས་ཀྱི་རི་མོས་མཚན་པས་སོ། །

འཆི་མེད། ཆེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་ན་འཆི་མེད་དང་དེ་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བཏགས་པའོ། །

སྐབས་གསུམ་པ། ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གནས་འཆི་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལས་མེད་པས་ནའོ། །

མཁར་ཉལ། ནམ་མཁར་ཉལ་བར་བྱེད་པའམ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །

ཚིགས་བཟང་། ལིགས་བྲིས་དང་མཚུངས། ཚིག་བཟང་ལྟར་ན་ལྷའི་ཚིག་རྣམས་

འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའོ། །

ཚིག་མདའ་ཅན། ཚིག་ལ་བདེན་སྟོབས་གྲུབ་པས་ཚིག་མདའ་ཅན་ནམ་ངག་གི་

མཚོན་ཆ་ཅེར།

མེ་ཞལ། སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ་ལྷའི་ཞལ་དུ་ཕོག་ནས་མདངས་དམར་པོར་འགྱུར་བས་

སོ། །

རྣམ་སད། 天神 ལྷ་རྣམས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཉིད་སངས་པའམ་མེད་པ་སྟེ།

སད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སོ། །

གྲགས་པའི་སྨྲ་ཁྱུད་སྦྲིན་ལ་ཞོན། །

མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་བ་མིག་སྟོང་ཅན། །

ལྷ་དབང་གྲོང་འཇོམས་བརྒྱ་བྱིན་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གྲགས་པའི་སྒྲ་ཕྱུང་། གྲགས་པའི་སྒྲ་ཕྱུང་ནི་འཁོར་ལོའི་མིང་དང་དེ་འཛིན་མཁན་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན་པས་ནའོ། །

སྦྲིན་ལ་ཞོན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྦྲིན་དཀར་ལྷ་བུའི་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་ཞོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་བ། སྔ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་བྱས་ན་ལྷའི་དབང་པོ་ཐོབ་ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་སྔོན་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་བྱས་པར་གྲགས་པས་སོ། །

མིག་སྟོང་ཅན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲང་སྲོང་གོ་ཏ་མའི་ཆུང་མ་བཤོལ་མེད་མར་མི་ཚངས་པ་སྤྱད་པས་གོ་ཏ་མས་དམོད་པས་ལུས་མོ་མཚན་སྟོང་ལྡན་དུ་གྱུར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲང་སྲོང་ལ་ཡང་ཡང་ཞུས་མཐར་ལུས་མིག་སྟོང་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བས་སོ། ། ཡང་ན་འཁོར་དྲང་སྲོང་སྟོང་པོའི་བཀའ་ལ་ཉན་པས་ཀྱང་མིག་སྟོང་བ་སྟེ། རིག་པ་ཅན་ནི་མིག་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོའི་བ་མོ་བཤད།

ལྷ་དབང་། 帝释天 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་ལྷ་དབང་ཟེར།

གྲོང་འཇོམས། འདིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྲོང་འཇོམས་ཞེས་པ་བསད་པས་སམ་ལྷ་མིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་འཇིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཀུན་ལ་ཉན་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། ཀུན་ནི་རིག་པས་ཀུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་གང་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་ཁོས་ཉན་པས་སོ། ། རི་འཇོམས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་བསྣུན་ནས་རིའི་རྐང་བ་རྣམས་

བཅད་པས་སོ། །

ཕྱུ་ལོའི་སྲས་མོ་བདེ་སོགས་མ། །

ལེགས་བཟོད་བརྒྱ་བྱིན་བཙུན་མོའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཕྱུ་ལོའི་སྲས་མོ། 帝释天的王后 ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དྲང་སྲོང་ཕྱུ་ལོ་མའི་སྲས་མོ་ཡིན་པས་སོ། །

བདེ་སོགས་མ། སྒོ་གསུམ་གྱིས་གཞན་ཡིད་ལ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་སྟེར་བས་ནའོ། །

ལེགས་བཟོད་མ། མོའི་སྐད་ཤིན་ཏུ་སྙན་པའམ་སྐད་ཚ་གང་ཞིག་སྲོང་བོར་བཟོད་པས་སོ། །

རང་བྱུང་གསེར་མངལ་སྐྱེ་དགུའི་བདག །

མེས་པོ་གདོང་བཞི་མི་མཇེད་བདག །

དགའ་བ་བརྒྱ་པ་ཚངས་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

རང་བྱུང་། ཕ་དང་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྫུས་སྐྱེས་སུ་བྱུང་བས་སོ། །

གསེར་མངལ། ལྷ་ཚངས་པ་གསེར་གྱི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱེ་དགུའི་བདག ཁམས་གསུམ་ལས་སྐྱེས་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་

སམ་འཇིག་རྟེན་སྐྱུན་མཁན་ཚངས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་སོ། །

མེས་པོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕའི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གདོང་བཞི། 梵天 ཚངས་པ་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མར་ཆགས་ནས་དེའི་མཛེས་པ་མཐོང་ཕྱིར་གདོང་ལྔར་སྐྱེས་པ་དང་། སྟེང་དུ་སོང་བར་བལྟས་པ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་མཐོང་བས་ཚངས་པ་ངོ་ཚ་ནས་སྟེང་གི་གདོང་གཅིག་སེན་མོས་བཅད་པར་གྲགས་པས་སོ། །

མི་མཇེད་བདག འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

དགའ་བ་བརྒྱ་པ། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་བདེ་བ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ་ཚངས་པ་དེར་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནའོ། ། (ཚངས་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱ་ཡིག་ནང་དུ་梵域དང梵天ཞེས་ཟེར་ལ། ལེགས་སྦྱར་ལའང་梵文ཚངས་པའི་ཡི་གེ梵语ཚངས་པའི་སྐད་ཅེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།)

ཐིག་ལེ་དྭག་པ་ཐ་གུའི་ལྟོ། །
འཇུག་པ་བཅུ་བ་གོས་སེར་ཅན། །
ཉི་དབང་དཔལ་བདག་པད་དཀར་མིག །
མི་ཡི་སེང་གེ་ཁྱབ་འཇུག་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཐིག་ལེ་དྲུག་པ། སྟག་གཟིག་གི་པགས་པའི་རི་མོ་ལྟར་ཐིག་ལེ་དྲུག་ལྡན་གྱི་གོན་པ་མནབས་པས་སོ། །

ཐ་གུའི་ལྡོ། བྱིས་དུས་སུ་སྙེད་པར་སྦྲུལ་དཀྲིས་པ་ལྟར་ཐག་པ་སྦྲ་མོས་འཆིང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

འཇུག་པ་བཅུ་བ། ཁྱབ་འཇུག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བར་སྤྲུལ་བ་བཅུའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པས་སོ། །

འཇུག་པ་བཅུ་ནི། ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་དང་ནི། ། མི་ཡི་སེང་གེ་མིའུ་ཐུང་དང་། ། དགའ་བྱེད་ར་མ་ཎ་ནག་པོ། ། སངས་རྒྱས་ཀལྐི་ཅི་དང་བཅུ། ། ༡ སྔོན་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་སྐབས་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཉ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་བཏོན་པར་གྲགས། ༢ ས་གཞི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་ཚེ་རུས་སྦལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གྱེན་དུ་བཏེགས། ༣ ཕག་རྒོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་མནན། ༤ སྟོད་སེང་གེ་དང་སྨད་མིའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ལྷ་མིན་དབང་པོ་འགྲོ་སྐྱོབ་བསད། ༥ མིའུ་ཐུང་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་བསླུས། ༦ རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་བའི་བུ་དགའ་བྱེད་ར་མ་ཎར་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྲེའུ་དབང་པོ་མགྲིན་བཟང་བསད། ༧ དགྲ་སྟ་ར་མ་ཎར་སྤྲུལ་ཏེ་སྲིད་སྒྲུབ་སོགས་རྒྱལ་རིགས་ཚར་བཅད། ༨ ནག་པོ་རྗེད་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། ༩ སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་བཙེམ་པའི་སྡིག་པ་སྦྱངས། ༡༠ མ་

འོངས་པར་རིགས་ལྡན་བྲམ་ཟེའི་བུ་ཀཱལྐི་ཅེ་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་བདུལ་ཏེ་ལྡོག་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །

གོས་སེར་ཅན། ཁྱབ་འཇུག་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲུལ་སྐབས་གོས་སེར་པོ་གྱོན་པས་སོ། །

ཉི་དབང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་བས་ནའོ། །

དཔལ་བདག སྐྱིང་ག་ན་སྦྱུ་དཔལ་བེའུ་དབྱིབས་ལྷ་བུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

པད་དཀར་མིག འདིའི་འགྲེལ་གོང་གི་མཚོད་བརྗོད་སྐབས་ལ་གཟིགས།

མི་ཡི་སེང་གེ འདི་སྟོད་སེང་གེ་དང་སྨད་མི་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་མཛད་པས་སོ། །

ཁྱབ་འཇུག འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དེས་ཁྱབ་ཅིང་བཅིངས་པས་ན་ཁྱབ་འཇུག་གོ། རྒྱ་ཡིག་གི་遍入ནི་ཁྱབ་འཇུག་དང་天ནི་ལྷའི་དོན་ནོ། །

པདྨ་ཅན་དང་འཕྲོག་བྱེད་ཡུམ། །
དཔལ་མོ་ཁྱབ་འཇུག་བཙུན་མོའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

པདྨ་ཅན། འདིས་ཕྱག་ཏུ་ནམ་རྒྱུན་མེ་ཏོག་པདྨ་འཛིན་པས་ནའོ། །

འཕྲོག་བྱེད་ཡུམ། 编入天之妃 བཙུན་མོ་འདིའི་ལང་ཚོས་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པའམ་འཕྲོག་བྱེད་ཁྱབ་འཇུག་གི་བཙུན་མོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐོགས།

དཔལ་མོ། བུད་མེད་ཀྱི་དཔལ་ལམ་ཡོན་ཏན་ཀུན་འཛོམས་པ་མོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཡིད་སྲུབས་བདག་པོ་ཉ་ཡི་ཏོག །

མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་མདའ་ལྔ་བ། །

ལུས་མེད་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན། །

དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་འདོད་ལྷའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཡིད་སྲུབས་བདག་པོ། འདོད་པའི་མདའ་མོ་ལྔས་གཞན་ཡིད་དཀྲུག་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར་ལ། སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པས་ཡིད་སྲུབས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ཉ་ཡི་ཏོག འདིའི་ཞྭའི་ཐོག་ཏུ་ཆུ་སྲིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡོད་པས་ཉ་ཡི་ཏོག

མེ་ཏོག་མདའ་ཅན། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་རེག་ཚེ་མེ་ཏོག་ལྟར་གྱུར་པས་སམ། ཡང་ན། རྡོ་བ་མིན་པ། ཁ་དོག་མཛེས་པ། བསྣམས་ན་ཡིད་འཕྲོག་པ། རེག་ན་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ། ལུས་ལ་རྨ་མི་བཟོ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པས་སོ། །

མདའ་ལྔ་བ། མདའ་ལྔའི་བདག་པོར་གྱུར་བས་ནའོ། ། **མདའ་ལྔ་ནི།** རྨོངས་བྱེད་བརྒྱལ་ (འཆི) བྱེད་སྐྱོ་ (སྐྱོས་) བྱེད་དང་། ། སྐེམ་བྱེད་སྲེད་བྱེད་མདའ་ལྔའོ། །

ལུས་མེད། འདིས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་ཐུབ་ཉམས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་ཕྱུག་གིས་མིག་གསུམ་ནས་མེ་ཕྱུང་སྟེ་འདོད་ལྷ་བསྲེགས་པར་གྲགས་པས་ནའོ། །

ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན། དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་ལག་ཏུ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་འཆིང་

བས་དེ་ལྟར་འབོད།

དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་རང་དབང་འབྱོར་བས་སོ། ། འདིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ལྔ་གསོད་པའི་ཕྱིར་སྨོམ་པའི་དགྲ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

སྐྱ་རེངས་ནུ་བོ་སྐར་མིག་བུ། །

མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག་བྱ་ཁྱུང་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

སྐྱ་རེངས་ནུ་བོ། སྐར་མ་སྐྱ་རེངས་ཀྱི་གཙུང་བོའམ་ཕྱི་སྐྱེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་སྐར་མིག་གིས་འདུལ་བྱེད་མ་ལ་སྔོང་གསུམ་བྱིན་པ་ལས། དང་པོ་བཪྗོལ་བ་(ཉིན་གསུམ)སྔོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ནམ་མཁར་སོང་། གཉིས་པ་བརྗོལ་བ་(ཉིན་དྲུག) སྐར་མ་སྐྱ་རེངས་ཀྱང་ནམ་མཁར་སོང་། གསུམ་པ་བརྗོལ་བ་(ཉིན་བདུན)བྱ་ཁྱུང་དུ་གྱུར་ཏེ་མ་ལ་ཀླུ་རྣམས་འཛོམས་པར་གཡར་དམ་བྱས་ནས་ཀླུ་དག་ཟ་བར་གྲགས་པས་སོ། ། དེས་ན། བྱ་ཁྱུང་ལ་སྐྱ་རེངས་ནུ་བོ་ཟེར་དོན་ནི་བྱ་ཁྱུང་སྐར་མ་སྐྱ་རེངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

སྐར་མིག་བུ། འདིའི་ཕ་དྲང་སྲོང་སྐར་མིག་ཡིན་པས་ནའོ། །

མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག 大鹏 མཁའ་འགྲོ་ནི་བྱ་སྤྱིའི་མིང་དང་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་

ཡིན་པས་སམ་འཕྱུར་རྩལ་གཞན་ལས་ལྷག་པས་སོ། །

གཙུག་ན་ཟླ་བ་མགྲིན་སྔོན་ཅན། །

དཔལ་མགྲིན་བདེ་འབྱུང་ཕྱུགས་(འཆི་མཛོད)**བདག་དང་། །**

དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གཙུག་ན་ཟླ་བ། རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་དེ་དབང་ཕྱུག་གི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གནས་པས་སོ། །

མགྲིན་སྔོན་ཅན། དུག་གི་དབང་གིས་ཕོའི་མགྲིན་པ་སྔོན་པོར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔལ་མགྲིན། མགྲིན་པ་གཞན་དག་ལས་མཛེས་པས་སོ། །མགུལ་ནག་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

བདེ་འབྱུང་། གཟུགས་མཛེས་པས་གཞན་ལ་བདེ་བ་སྐྱེར་བས་སམ་ལྷ་བའི་དུག་མགྲིན་པར་བཏོན་ནས་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་བདེ་འབྱུང་ཟེར།

ཕྱུགས་བདག རི་དྭགས་དང་ར་ལ་སོགས་པ་ཐག་པས་བཏགས་བཞིན་དུ་དེས་ཀྱང་འཛོམས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་རྣམས་ལ་གཏད་པའང་བདག་པོའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་འདོད་འཛོར་བཤད་དོ། །

དྲག་པོ། དབང་ཕྱུག་ནི་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་དྲག་པོའི་རྣམ་པར་གནས་པས་སོ། །

དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། 大自在 གོང་ན་རྒྱལ་པོ་གཞན་མེད་པས་སོ། །

ཨུ་མ་གོ་རི་དཀའ་ཟློག་མ། །

རི་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་བཙུན་མོའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཨུ་མ་གོ་རི། ཨུ་མ་ར་མ་རངས་པའི་དོན་དང་གོ་རི་གངས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དབང་ཕྱུག་གངས་ཀྱི་རི་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བ་ལ་བཙུན་མོ་མ་དགའ་བའམ་མ་རངས་པས་སོ། །

དཀའ་ཟློག་མ། དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་ཐུབ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མོ་ཡིན་པས་ནའོ། །

རི་སྐྱེས། 大自在之妃 ཨུ་མ་གངས་ཀྱི་རི་ལས་སྐྱེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

མཆེ་བ་གཅིག་པ་སླང་བོའི་གདོང་། །

རྡོ་རྗེའི་མཚུ་ཅན་མ་གཉིས་པ། །

ལོག་འདྲེན་ཚོགས་བདག་གླང་སྣའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

མཆེ་བ་གཅིག་པ། སྨིན་དྲུག་གདོང་དྲུག་གིས་གླང་སྣའི་མཆེ་བ་གཅིག་བཅག་པས་སོ།།

གླང་པོའི་གདོང་། དབང་ཕྱུག་གི་ཆུང་མ་གང་གཱར་བུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེར་ཨུ་མ་བལྟ་རུ་

ཕྱིན་ཆེ། གང་གཱུས་བུ་ལ་མགོ་མེད་ཅེས་མ་བཀྲས་པས་ཞུ་མ་ཁྲོས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བུ་དེ་མགོ་མེད་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམོད་ཚིག་སྨྲས་ནས་དེ་ལྟར་གྱུར། སླར་ཞུ་མར་ཞུ་བ་ཞུས་མཐར་རི་གང་ནེད་ཀྱི་མགོ་ཚོད་ལ་སྦྱོར་ཞེས་པ་ལྟར་གླང་པོའི་མགོ་སྦྱར་བས་སོ། །

རྡོ་རྗེའི་མཆུ་ཅན། གླང་པོ་ཆེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲ་མཁྲེགས་ཀྱི་མཆུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་གཉིས་པ། གང་གཱ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཞུ་མས་གསོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལོག་འདྲེན། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཚོགས་བདག དབང་ཕྱུག་གི་བུ་ཆེ་བ་སྟེ། གླང་པོའི་ཡན་ལག་སོགས་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས་ནའོ། །

གླང་སྣ། 象面者 གང་གཱའི་བུ་ལ་ཟེར་ཏེ། གླང་པོའི་སྣ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

མ་དྲུག་གཞོན་ནུ་ལྷའི་དམག་དཔོན། །

བཅུ་གཉིས་མིག་ལྡན་གདོང་དྲུག་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

མ་དྲུག གདོང་དྲུག་ལ་མ་ཞུ་མ། མེ་ལྷ། གང་གཱ། འདབ་བུའི་ཚལ། སྨིན་དྲུག （སྐར་

མ་སྨིན་དྲུག་གི་ཞུ་མ་བསྟུན་ནས་བསོས་པས་སོ། །) **ས་ག་**(སྐར་མ་ས་ག་དང་ཟླ་བ་ལྷན་ཅིག་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་སོ། །)

བཅས་དྲུག་ཡོད་པས་སོ། །

གཞོན་ནུ། 六面童子 འདི་ནམ་ཡང་གཞོན་ནུར་གནས་པ་སྟེ་གཏམ་རྒྱུད་ལས་གསོལ་བའི་མིང་ངོ་། །

ལྷའི་དམག་དཔོན། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འཐབ་སྐབས་འདི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དམག་སྣ་འཁྲིད་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

བཅུ་གཉིས་མིག་ལྡན། འདིར་མ་དྲུག་ལ་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་གདོང་དྲུག་ཡོད་ལ་དེ་རེ་རེར་མིག་གཉིས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་སོ། །

ཚངས་དབང་སྲས་པོ་ར་ལ་ཞོན། །

གསེར་གྱི་ཐིག་ལེ་སྨིན་སྲིག་ཟ། །

རྟ་དམར་ཅན་རྣམས་མེ་ལྷའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཚངས་དབང་སྲས་པོ། མེ་ལྷ་ནི་ཚངས་དབང་སྟེ་ལྷ་ཚངས་པའི་སྲས་པོ་ཡིན་པས་ན་འོ། །

ར་ལ་ཞོན། མེ་ལྷའི་ཞོན་པ་ར་ཡིན་པར་གྲགས་པས་སོ། །

གསེར་གྱི་ཐིག་ལེ། གསེར་མདོག་ཐིག་ལེ་ལྷ་བུར་མེ་ལྷ་སྐྱེས་པས་སོ། །

སྨིན་སྲེག་ཟ། སྨིན་སྲེག་བསྲེགས་པ་རྣམས་མེ་ལྷའི་ཞལ་དུ་འགྲོ་བས་ནའོ། །

ཧ་དམར་ཅན། 火神 མེ་དམར་པོ་ནི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་མེ་ལྷའི་ཧ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་གྲངས་འདི་དག་ཤར་ལྷོའི་མཚམས་ལ་འཇུག་སྟེ། མེ་སྟེ་བསྲེག་བྱ་ཟ་བའི་ལྷ། །དྲང་སྲོང་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །ཤར་ལྷོ་མེ་ལྷའི་ཚོགས་བཅས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དཔག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕྲོག་འབར་བི་(ཞི)ཤྭ་ན་རའི་བུ། །

རླུང་གི་གྲོགས་པོ་ལམ་ནག་ཞུགས། །

ནོར་ལས་རྒྱལ་རྣམས་མེ་ཡི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འཕྲོག་འབར། 火 མེ་ནི་ཁྱིན་དུ་འབར་ཞིང་འཕྲོག་པོར་འབར་བའི་བྱེད་སྟངས་ལས་བཏགས་པའོ།

བི་ཤྭ་ན་རའི་བུ། དྲང་སྲོང་བི་ཤྭ་ན་ར་ལས་མེ་བྱུང་བར་བཤད་པས་སོ། །

རླུང་གི་གྲོགས་པོ། མེ་ནི་རླུང་གི་རྒྱ་བ་དང་བསྟུན་ནས་འབར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ལམ་ནག་ཞུགས། རླུང་དང་འགྲོགས་ཏེ་དུད་ཁུང་ནག་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའམ་གང་བསྲེགས་པ་རྣམས་ནག་པོར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས།

ནོར་ལས་རྒྱལ། མེས་དངོས་པོ་ཀུན་བསྲེགས་ལ་འཚིག་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཚུན་གྱི་ལྷ། །

ཡ་མུ་ནའི་སྨན་ལྔ་པའི་བདག །

ཉི་བུ་མཚུངས་འཇུག་གཤིན་རྗེའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། 阎罗王 འཆི་བའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སམ་ཆོས་ལྟར་ཆད་པ་གཅོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཚུན་གྱི་ལྷ། གཤིན་རྗེས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་མཁན་ནམ། ཡང་ན། མཚུན་ཞེས་པ་འདས་པའི་ཕ་མེས་རྣམས་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཡ་མུ་ནའི་སྨན། རྒྱ་གར་གྱི་ཆུ་བོ་ཡ་མུ་ན་དང་འདི་གཉིས་སྨན་ཡིན་པར་གྲགས་པས་སོ། །

ལྔ་བའི་བདག མི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ན་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། རྒུད་པ་དང་། འཆི་བའི་སྐབས་བཅས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་ལྔ་བ་འཆི་བའི་བདག་པོ་གཤིན་རྗེ་ཡིན་པས་ནའོ། །

ཉི་བུ། ཕ་ཉི་མ་ཡིན་པས་ནའོ། །

མཚུངས་འཇུག ཆོས་དང་འགལ་བའི་དགྲ་གཉེན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་ཆད་

གཙོད་པའི་ཕྱིར་མཆུངས་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །   རྣམ་གྲངས་འདི་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་སྟེ། གཉིན་རྗེ་ལག་ན་བེ་ཅོན་འཆང་། ། མ་མོའི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །ལྷོ་ཕྱོགས་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལས་གོ་བ་སླ་བར་འགྱུར་རོ། །

ལང་ཀའི་བདག་པོ་མཐྲིན་བཅུ་པ། །

བདེན་བྲལ་བདག་པོ་སྲིན་པོའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ལང་ཀའི་བདག་པོ། 罗刹 སྲིན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལང་ཀའི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་ཟེར་ལ། གཞུང་ལྟར་ན།   ཛ་ཡབ་ཅེས་པ་མིའི་ཡུལ་དང་ཛ་ཡབ་གཞན་ཞེས་པ་སྲིན་པོའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེང་སང་གི་སི་ལིས་ལན་ཁ་ཟེར་བ་དེ་སྔོན་གྱི་སྲིན་པོའི་ཡུལ་རེད་ཅེས་འགའ་རེས་བླིང་བར་བྱེད་དོ། །

མཐྲིན་བཅུ་པ། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོར་གདོང་བཅུ་ཡོད་ལ་དེ་རེ་རེར་མཐྲིན་པ་རེ་ལྡན་པས་ནའོ། །

བདེན་བྲལ་བདག་པོ། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་མིང་སྟེ། བདེན་ལུགས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། ། གོང་གི་རྣམ་གྲངས་དེ་རྣམས་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ལའང་གོ་སྟེ།   བདེན་དང་བྲལ་བ་ལེགས་ལྡན་ལྷ། ། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་

བདག །ལྷོ་ནུབ་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབོད་སྒྲོག་མཚན་རྒྱ་ཤ་ཛིན་ཟ། །

རོ་ཟན་སྲིན་པོ་སྐྱི་ཡི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འབོད་སྒྲོག 罗刹 སྲིན་པོ་གཅིག་གིས་འབོད་སྒྲ་སྒྲོག་ཚེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

མཚན་རྒྱ། མཚན་མོར་མིའི་ཤ་དང་ཁྲག་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཕྱིར་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཤ་ཛིན་ཟ། ཤ་གསར་ཏེ་འཚོད་བསྲེག་མ་བྱས་པའི་ཤ་ཛིན་པ་ཟ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

རོ་ཟན། མིའི་ཤ་ལ་ཟན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་ཟ་བས་སོ། ། ཟ་ནི་བྱ་བའི་མིང་དང་ཟན་ནི་བྱ་བའི་མིང་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་ཆགས་པ་སྟེ། བཟའ་རྒྱུའི་ཟས་ལ་གོའོ། །

མཚོག་སེམས་ཆུ་བདག་ལྷེ་བརྒྱ་པ། །

ཞགས་པ་ཅན་རྣམས་ཆུ་ལྷའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མཚོག་སེམས། མཆོག་གྱུར་གྱི་སེམས་མངའ་བས་ན་འོ། །

ཆུ་བདག 水神 ཆུར་གནས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཀླུ་བརྒྱ་བ། བགྲང་འདས་ཆུ་ཡི་རོ་སོགས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རོ། །

ཞགས་པ་ཅན། སྤྲུལ་གྱི་ཞགས་པ་ཐོགས་པའམ་འཁྲིས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆུ་ཞགས་ཀྱིས་འཆིང་བར་བྱེད་པས་སོ། ། ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ནུབ་ཕྱོགས་མཚོན་ཐུབ་སྟེ། ཞགས་པ་ཐོགས་པ་ཆུ་ཡི་ལྷ། ། ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །ནུབ་ཕྱོགས་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལས་དཔག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྣ་ཚོགས་རྟ་ཅན་སྟོབས་ཀྱི་ལྷ། །

གཡོ་བྱེད་མགོན་པོ་རླུང་ལྷའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

སྣ་ཚོགས་རྟ་ཅན། 风神 ལྷ་འདིས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་སེར་གསུམ་འདྲེས་པའི་རྟ་ཞོན་པར་བྱེད་པས་སྣ་ཚོགས་རྟ་ཅན་ཟེར།

སྟོབས་ཀྱི་ལྷ། འདིར་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ན་འོ། །

གཡོ་བྱེད་མགོན་པོ། རླུང་གིས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེའི་བདག་

པོ་ཡིན་པས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ནུབ་བྱང་གི་མཚམས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རླུང་སྙེ་སྲོག་ཀུང་འཛིན་པའི་ལྷ། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །ནུབ་བྱང་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རླུང་ལ་སྲོག་འཛིན་དང་འགྲོ་བའི་སྲོག་ཅེས་འབོད་པ་སོགས་ལས་དཔལ་ལྡན་གསོ་བ་རིག་པར་བསྟན་པའི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའང་ཞར་ལ་གོ་དགོས་པས། འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོའི་བ་མོར། ༡ ལུས་གནས་པའི་རླུང་ནི་སྙིང་ག་ན་སྲོག་རླུང་ངོ་། །༢ འོག་སྒོ་ན་ཐུར་སེལ་ལོ། །༣ ལྟེ་བ་ལ་མཉམ་གནས་སོ། །༤ མགྲིན་པ་ལ་གྱེན་རྒྱུའོ། །༥ ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཞེས་པ་གནས་སོ། །

སྲོག་གི་རླུང་ནི་སྲོག་འཛིན་འཇུག་བྱེད་དོ། །ཐུར་སེལ་ནི་བཤང་གཅི་དང་ཁུ་བ་རྣམས་ཐུར་དུ་སེལ་ལོ། །མཉམ་པ་གནས་ནི་ཟས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གྱེན་རྒྱུས་ཚིག་གི་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དོ། །ཁྱབ་བྱེད་ནི་ལུས་ཀྱི་སྲོག་ཁྲག་འབྱུང་བ་དང་། རྩོལ་འབྱུང་བ་དང་། མིག་འབྱེད་འཛུམ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དེ། རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་རླུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

དྲི་བཞོན་རྟག་འགྲོ་མ་མོས་འཕེལ། །

རྡུལ་གྱི་ཁ་ལོ་རླུང་སྤྲིའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

དྲི་བཞོན། 风 རླུང་གིས་དྲི་རྣམས་ཕྱོགས་སོ་སོར་འཁུར་བའམ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རྟག་འགྲོ། ནམ་རྒྱུན་གཡོས་ནས་རྒྱུ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མ་མོས་འཕེལ། ཚངས་མ་སོགས་མ་མོའམ་ལྷ་མོ་བདུན་གྱིས་ཀུ་མུ་དའི་སྙིང་ནས་རྫོད་རླུང་འཕེལ་བ་ལས་རླུང་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ། །

མ་མོའམ་ལྷ་མོ་བདུན་ནི། ཚངས་མ། དབང་པོ། ཁྱབ་འཇུག་མ། ཕག་མོ། དྲག་མོ། ལུས་ངན་མོ། གཞོན་ནུ་མ་སྟེ་བདུན་ནོ། །

རླུང་གྱི་ཁ་ལོ། རླུང་གིས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ས་རྡུལ་སོགས་དེད་ནས་འགྲོ་བའམ་ཁྱེར་ནས་འགྲོ་བས་སོ། །

མིག་སྐྱ་གསང་བདག་གནོད་སྦྱིན་རྒྱལ། །
ངལ་བསོས་ལུས་ངན་རྣམ་སྲས་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

མིག་སྐྱ། ལྷ་མོ་(གཽ་རཱི)ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་དེར་བལྟས་པས་མིག་སྐྱ་བོར་གྱུར་བར་གྲགས།

གསང་བདག སྦས་པའི་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

གནོད་སྦྱིན་རྒྱལ། སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་པའི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་

ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ངལ་བསོས། ལུས་ཀྱི་ངལ་བསོས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །

ལུས་ངན། ལུས་མི་སྡུག་པའི་དོན་ཏེ། ཁང་བ་གསུམ་དང་མཆེ་བ་བརྒྱད་ལྡན་པས་སོ། །

རྣམ་སྲས། 多闻子 རྒྱ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་གོའོ། ། **རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནི།** ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ། སྤྱན་མི་བཟང་། རྣམ་ཐོས་སྲས་རྣམས་སོ། །

གོང་གི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་བྱང་ཕྱོགས་མཚོན་ཏེ། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་དབྱུག་པ་ཐོགས། ། ནོར་སྐྱོང་གདོན་གྱི་བདག་པོ་སྟེ། ། བྱང་ཕྱོགས་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལས་གོ་བ་འཁྲུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

མཚམས་འདིར་བྱང་ཤར་མ་བཤད་པས་ཆད་སྐྱོན་འབྱུང་བར་སྙམ་ལ། བཤད་ན། དབང་ལྡན་ཕྱོགས་ཞེས་པར་བརྗོད་རུང་སྟེ། དབང་དང་ལྡན་པ་འདྲེན་པའི་ལྷ། ། འབྱུང་པོའི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག ། བྱང་ཤར་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། ། ཞེས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་བསྟོད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དབང་ཕྱོགས་ (ཤར) དང་དབང་ལྡན་ཕྱོགས་གཉིས་མི་འདྲ་བས་གོལ་བར་མི་རུང་ངོ་། །

སྟེང་ཕྱོགས་ལའང་ཚངས་པ་དང་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་རུང་

བ་སྣྲ་བར་སྤྱོབས་ཏེ། སྙིང་གི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ། ཉི་མ་ཟླ་བ་གཟའ་ཆེན་པོ། །
གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་བཅས་པ་ལ། ། ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་དབང་ （དཔང） **ཕག་གི་ཤིང་རྟ་ཅན། །**

བདུད་ལ་སྐྱེངས་སྐྱེར་བསྟན་མའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

བདེན་དབང་། 地神 བདེན་པའི་དཔང་པོའམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚོད་སྦྱིན་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་བྱས་པའི་དཔང་པོར་ས་གཞི་བཞག་ཚེ་བསྟན་མས་དཔང་པོ་བྱས་པས་སོ། ། **ས་གཞི་དཔང་པོ་བྱས་རྩུལ་ནི།** ས་འདི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ། རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་སྣོམ་ཞིང་ཉེ་མགོན་མེད། ། འདི་ནི་བདག་གི་དཔང་སྟེ་བདག་རྫུན་མེད། ། ཅེས་པ་ལས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕག་གི་ཤིང་རྟ་ཅན། བསྟན་མའི་ཤིང་རྟ་འདྲུད་མཁན་ནི་ཕག་པའི་དབྱིབས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

བདུད་ལ་སྐྱེངས་སྐྱེར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚོད་སྦྱིན་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོད་སྦྱིན་བྱས་པའི་དཔང་པོར་སའི་ལྷ་མོ་བསྟན་མས་མཛད་པས་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་སྐྱེངས་པའམ་ངོ་ཚ་བྱེད་པས་སོ། ། རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ས་འཛིན་མཚོན་ནུས་ཏེ།

མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་ལས། འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྟན་མའོ། ། ཞེས་དང་། འོག་གི་ཀླུ་སྟེ་ས་ཡི་ལྷ། ། ཞེས་སོགས་ལ་གོང་བསྒྲིགས་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འདམ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྦྱིན་སྐྱེས་གཞུ་རྒྱལ་དབང་པོའི་དགྲ། །
ཁྱུ་བའི་སློབ་མ་བཙུད་མི་ལྡུན། །
སྔོན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷ་མིན་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

སྦྱིན་སྐྱེས། 阿修罗 སྔོན་ཕ་གཽ་རི་དང་མ་མཀྲུ་བརྩོན་གཉིས་ལ་བུ་མོ་སྦྱིན་མ་དང་མི་སྦྱིན་ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་ལ། སྦྱིན་མ་ལས་ལྷ་མིན་དང་མི་སྦྱིན་ལས་ལྷ་སྐྱེས་པས། དེ་ནས་བཟུང་སྦྱིན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྷ་མིན་དང་མི་སྦྱིན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྷའི་མིང་དུ་ཆགས་པའོ། །

གཞུ་རྒྱལ། ལྷ་མིན་གྱིས་མཚོན་ཆ་གཙོ་བོ་མདའ་གཞུ་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །

དབང་པོའི་དགྲ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དགྲ་ཟླ་ཡིན་པས་ནའོ། །

ཁྱུ་བའི་སློབ་མ། ཁྱུ་བ་ནི་གཟའ་པ་སངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་རྒན་ཡིན་པས་དེའི་སློབ་མར་གྱུར་པའོ། །

བཙུད་མི་ལྡུན། རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་བཙུད་དམ་བདུད་རྩི་ཆང་སུ་ར་སུ་ར་ཞེས

གྲགས་པ་དེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་ནས། ལྷ་མིན་དག་ལ་མ་ཐོབ་པས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་ཨ་སུ་ར་(阿修罗)ཞེས་འབོད་ལ། དོན་ནི་བཙུད་མི་ལྡན་ཞེས་པའོ། །

སྡོན་གྱི་ལྷ། སྡོན་ལྷའི་ཡུལ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་དེ་ལྟར་རོ། །

ཀུན་ཁྱབ་འཁྲོག་བྱེད་ཕྱོགས་སྐྱིའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཀུན་ཁྱབ། 方向 ཕྱོགས་ཀུན་ལ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པས་སོ། །

འཁྲོག་བྱེད། སེམས་ཡུལ་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཞོར་བ་དེར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲོག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

ལྷ་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༧ མཁའ་དང་གཟའ་སྐར་སོགས་ཀྱི་སྡེ།

ལྷ་ལམ་སྤྲིན་ལམ་རྒྱུ་སྐར་ལམ། །

ཀུན་གསལ་ཆུ་མཐོང་ལྷའི་རྫིང་རིང་། །

གནམ་དཀྱུང་ཀུན་ཁྱབ་ནམ་མཁའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ལྷ་ལམ། 天空 ལྷ་རྣམས་བགྲོད་སའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

སྤྲིན་ལམ། སྤྲིན་རྣམས་བཞུད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

རྒྱུ་སྐར་ལམ། སྐར་མ་རྣམས་རྒྱུ་བའམ་འགྲོ་སའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

ཀུན་གསལ། འདིས་དངོས་པོ་ཀུན་སྐྱེ་བར་གོ་འབྱེད་པ་སྟེ་ཕྱེ་བས་སོ། །

ཆུ་མཐོང་། ཆུའི་ནང་དུ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བས་དེ་ལྟར་ཟེར། མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་དུ་མཐོངས་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་གང་ཞིག་དག་མིན་དཔྱོད།

ལྷའི་རྫིང་རིང་། ལྷ་རྣམས་ཁྲུས་ལ་འཇུག་སའི་རྫིང་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

གནམ་དགུང་། ནམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

ཀུན་ཁྱབ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ་ཁེབས་པའི་དོན་ནོ། །

ཆུ་འཛིན་སྒྲ་ལྡན་ཚ་ཟེར་འཛོམས། །
ཆུ་ཁུར་མཁའ་སྣང་སྤྲིན་གྱི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཆུ་འཛིན། 云 སྤྲིན་གྱིས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་རྡུལ་དང་ཆར་སོགས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

སྒྲ་ལྡན། སྤྲིན་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ལས་སྒྲ་དྲག་ཞན་བར་མ་སོགས་འབྱུང་བས་ནའོ། །

ཚ་ཟེར་འཇོམས། ཉི་མའི་ཚ་བའི་གདུང་བ་བསལ་ཏེ་དགའ་བདེ་སྟེར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཆུ་ཕྲུར། སྤྲིན་གྱིས་རང་རྒྱུ་ཆུ་དང་རླུང་དང་དུ་བ་རྣམས་འཛིན་པའམ་འཕྲུར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མཁའ་སླང་། ས་གཞིའི་ས་སྲུང་དང་འདྲ་དཔེར་སྦྱར་ཏེ་བཏགས་པའོ། །

འཇུག་པ་བརྒྱ་པ་གཞི་སྡོན་སྐྱེས། །

ལུས་ཕྲ་བདེ་འབྱུང་གློག་གི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འཇུག་པ་བརྒྱ་བ། 闪电 གློག་གི་སྤྱོད་སྒོ་མང་བས་སམ་གློག་སྐད་དམ་འབྲུག་སྐད་གྲག་ཆེ་གློག་དམར་མང་བོ་འཁྱུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གཞི་སྡོན་སྐྱེས། འདུལ་བྱེད་མའི་སྒོ་ང་གསུམ་ལས་དང་བོ་བཟོལ་བ་ལས་གློག་བྱུང་བས་གཞི་སྡོན་སྐྱེས་ཟེར།

ལུས་ཕྲ། གློག་གི་ལུས་ནི་ཧ་ཅང་ཕྲ་བ་ཡིན་པས་སོ། །

བདེ་འབྱུང་། གློག་གིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འཇིགས་པར་བྱེད་པས་སམ་ཡུད་ཙམ་ལ་འཁྱུག་པས་བདེ་བྱུང་ཡང་ཟེར།

སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་དང་དབྱར་སྐྱེས་ཇ། །

སྒྲ་བརྒྱ་པ་རྣམས་འབྲུག་སྐད་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

སྤྲིན་གྱི་སྒྲ། 雷声 སྤྲིན་འཐབ་པའི་སྒྲ་དེ་འབྲུག་སྐད་ཡིན་པར་གྲགས་པས་སོ། །

དབྱར་སྐྱེས་ཇ། དབྱར་དུས་སུ་འབྱུང་བས་དབྱར་སྐྱེས་དང་ཇ་བོ་ཆེ་ལྟར་སྒྲ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་སོ། །

སྒྲ་བརྒྱ་བ། སྒྲ་ཆེ་བའི་དོན་ཏེ། སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་ཕྱིར་སྒྲ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་དཔེ་སྦྱར་བའོ། །

མེ་ཆར་གནམ་ལྕགས་སྤྲིན་གྱི་འོད། །

རི་འཛོམས་ལྡེ་འབབ་ཐོག་གི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མེ་ཆར། 霹雷 ཐོག་རྒྱག་ཚེ་མེ་ལྟར་དམར་བ་དེ་གནམ་ནས་ཆར་བཞིན་འབབ་པས་སོ། །

གནམ་ལྕགས། ང་ཆོས་ཐོག་རྗེས་སུ་འཐོད་པ་དེའི་མིང་ངོ་། །

སྤྲིན་གྱི་འོད། ང་ཆོས་ཐོག་ཅེས་པ་ནི་སྤྲིན་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པས་སོ། །

རི་འཛོམས། རི་སོགས་སྙིལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ལྡེ་འབབ། ཐོག་དང་ལྷན་དུ་མེ་ལྡེ་མར་འབབ་པས་སོ། །

སྨིན་ཐང་སྨིན་རྡུས་ལོ་ཐོག་གཞིད། །

སེར་ཆར་ཆུ་མཁྲིགས་སེར་བའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

སྨིན་ཐང་། སློ་བུར་དུ་འཇིག་པའི་ཆུ་ལ་སྨིན་ཐང་ཆུ་དང་། སེར་ཐན་སྦུ་གེ་འབྱུང་བའི་དུས་ངན་ལ་སྨིན་ཐང་དུས་ཐེར་ཞིང་། འདིར་སྨིན་ཐང་ཞེས་པ་སེར་བའི་མིང་ངོ་། །

སྨྲིན་རྡུས། སེར་བའི་མིང་སྟེ། སྲ་བའམ་མཁྲིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

ལོ་ཐོག་གཞིད། རྩི་ཤིང་ལོ་ཏོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པས་སོ། །

སེར་ཆར། 冰雹 སེར་ལྟར་སྲ་བའི་ཆར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ཆུ་མཁྲིགས། ཆུ་ཆུའི་ངོ་བོ་འགྱུར་ནས་མཁྲིགས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲུ་ཆར་སྲང་ཆར་སྨྲིན་བཙུད་དང་། །

སྨྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་ཆར་བའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གུ་ཆར། 雨 ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འབབ་པའི་ཆར་བའམ་ལོ་ཏོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆར་བའོ། །

སྦྲང་ཆར། སྦྲང་མ་འཕུར་ཐུབ་པའི་ཆར་བ་ཟིམ་ཟིམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

སྤྲིན་བཙུད། ཆར་བ་ནི་སྤྲིན་གྱི་བཙུད་དམ་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་ནའོ། །

སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག སྤྲིན་གྱི་བཙུད་ཆར་བའི་མིང་སྟེ། སྒྱུ་རྩལ་གྱི་མིང་དུ་ཆགས་ཕྱིར་མེ་ཏོག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །

ནླང་གི་རྒྱལ་མཚན་ཏན་པོའི་ཐིག །

དྲང་འཕྲོག་གཞའ་རིས་བརྒྱ་བྱིན་གཞུ། །

སོས་ཀ་བཞད་རྣམས་འཇའ་ཚོན་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ནླང་གི་རྒྱལ་མཚན། 彩虹 ནླང་གི་རྒྱུ་བའི་དབང་གིས་འཇའ་ཚོན་གྱི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་མཐོང་བ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཚུངས་པས་ནའོ། །

ཏན་པོའི་ཐིག ཏན་པོའི་ཐིག་ལྷར་ཁྱུག་དྲང་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

དྲང་འཕྲོག རི་མོ་དྲང་ཡང་དབྱིབས་འཕྲོག་པས་ནའོ། །

གཞའ་རིས། གཞའ་ནི་བརླན་གྱི་བརྫ་རྙིང་དང་། ཁ་དོག་ལའང་འཇུག ཕྱི་མ་

ལྷར་ན། ཉི་འོད་དང་ཕྲད་པ་ལས་རི་མོ་བྱུང་བས་གཞའ་རིས་ཞེས་བཏགས་པའོ། །

བརྒྱ་བྱིན་གཞུ། ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུ་ལྟར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

སོས་ཀ་བཞད། འཇའ་ཟུག་འགོ་ཚུགས་དུས་དཔྱིད་ཀ་ཡིན་པས་དུས་ལ་བསྟོས་ནས་བཏགས་པའོ། །

མདོངས་སེལ་བུམ་སྐྱེས་ཆུ་ལྷའི་བུ། །

ཨ་གསྟྱཿརྣམས་རི་བྱིའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མདོངས་སེལ། 日几星 སྐར་མ་རི་བྱི་ཤར་བ་དང་མདོངས་མཐའ་རྫ་བྱིའི་གདུང་བ་སེལ་བས་སོ། །

བུམ་སྐྱེས། སྔོན་དྲང་སྲོང་ཆུ་ལྷས་ལྷ་མོ་ཨུརྦ་ཤཱི་མཐོང་བ་ལས་ཁུ་བ་ཤོར་བ་བུམ་པར་བླུག་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲགས་པས་སོ། །

ཆུ་ལྷའི་བུ། ཕ་དྲང་སྲོང་ཆུ་ལྷ་ཡིན་པས་སོ། །

ཨ་གསྟྱཿ ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ་སྐར་མ་རི་བྱི་ལ་གོ།

མཐོ་རིས་སྣང་བྱེད་སྨན་པ་ཅན། །

སྲིད་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ནྡ་ཏུ་(༡)**ལ། །**

སེང་གེ་མོའི་བུ་སྒྲ་གཅན་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མཐོ་རིས་སྣང་བྱེད། 上空明月 ཉི་ཟླའི་འོད་སྣང་སྒྲིབ་ཆེ་མཐོ་རིས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་གཅན་གྱི་གཟུགས་གསལ་པོར་མཐོང་བས་དེ་ལྟར་གྲགས།

མྱུན་པ་ཅན། སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཉི་ཟླའི་འོད་བསྒྲིབས་ནས་མུན་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སོ། ། སྤྱིར་ཟླ་བའི་འོད་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱོད་དགོས་ཏེ། ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་མར་ངོ་དང་ཟླ་འཛིན་སོགས་ནི་ཉི་འོད་ཤར་ལུགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཚན་རིག་པས་བཤད་འདུག་ལ། ནང་བའི་གཞུང་ལུགས་སུའང་། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དབང་གིས་འབྲི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྣང་བར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི། འབྲི་བ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ཞིབ་འཇུག་མཁན་ཚོའི་རིག་པའི་ར་བ་ལས་འདའ་མི་རུང་སྙམ་མོ། །

སྲིད་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། སྲིད་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་དོན་ཏེ། སྟོབས་སམ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའོ། །

ར་ཧུ་ལ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། གཟའ་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སེང་གེ་མོའི་བུ། དྲང་སྲོང་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་གྱི་སྲིང་མོ་སེང་གེ་མ་ཞེས་པའི་བུ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་སོ། །

བཅུ་གཉིས་བདག་པོ་འོད་སྟོང་ལྡན། །

ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་པདྨའི་གཉེན། །

རྟ་བདུན་བདག་པོ་རྟ་ལྗང་ཅན། །

སྣང་བྱེད་མེ་ཀླུམ་ཉི་མའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

བཅུ་གཉིས་བདག་པོ། 太阳，星期天 ཉི་མ་ཁྱིམ་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སོ། ། **ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ནི།** ལུག （༣）གླང་（༤）འཁྲིག་པ་（༥）ཀརྐ་ཊ （༦） ། །སེང་གེ་（༧） བུ་མོ་（༨）སྲང་（༩）སྡིག་（༡༠）གཞུ（༡༡） ། ། ཆུ་སྲིན་（༡༢）བུམ་པ་（༡）ཉ་（༢）རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ༡ ལུ་གུ་སྐྱེ་དུས་དང་། ༢ གླང་གིས་ཞིང་རྨོ་བའི་དུས་དང་། ༣ དུད་འགྲོ་རྣམས་ཆགས་པ་འཕེལ་དུས་དང་། ༤ སྤྲུལ་བ་རྣམས་སྐྱིད་འབྱིན་པའི་དུས་དང་། ༥ སེང་གེས་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་དང་། ༦གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་མདངས་བཟང་བའི་དུས་དང་། ༧ འབྲུ་མར་སྲང་ལ་བཏེགས་ནས་བཙེ་འཚོང་བྱེད་པའི་དུས་དང་། ༨ སྡིག་པ་རྣམས་ཁུང་དུ་འཛུལ་བའམ་སྡིག་པ་མང་པོ་བྱེད་པའི་དུས་དང་། ༩ གནམ་གཤིས་ཏ་ཅང་གྲང་བས་གཞུ་རྒྱུད་འཐེན་མི་ཐུབ་པའི་དུས་དང་། ༡༠ ཆུ་སྲིན་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཉི་མར་བསྟན་ནས་འདུག་པའི་དུས་དང་།

༡༡ བུམ་ནང་གི་ཆུ་འཁྱག་ཐྲོས་དུས་སམ་བུམ་ཆང་ལ་རོ་ནུས་ལྡན་པའི་དུས་དང་། ༡༢ ཉ་རྣམས་ཆུ་ལ་རྒྱུ་བའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

འོད་སྔོང་ལྡན། ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་མང་པོ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ནམ་མཁའི་ནོར་བུ། ནོར་བུ་བཞིན་འོད་འཚེར་བས་ནོར་བུ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །

པདྨའི་གཉེན། པདྨའི་ཞལ་ཁ་ཕྱེ་བར་གྲོགས་བྱེད་པས་སོ། །

རྟ་བདུན་བདག་པོ། ཉི་མ་རྟ་བདུན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

རྟ་བདུན་ནི། རླུང་དང་ཡིད་མགྱོགས་མདོག་ལྗང་བ། ། དེ་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཅན་དང་ནི། ། ངེས་བརྗོད་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ། རེ་པོ་འཛོམས་རྣམས་ཉི་མའི་རྟ། །

ཞེས་པ་ལྟར་གོ་དགོས།

རྟ་ལྗང་ཅན། རྟ་དེ་དག་གི་ཁ་དོག་ལྗང་གུ་ཡིན་པས་སོ། །

སྣང་བྱེད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

མེ་ལྷམ། མེ་ལྟར་ཚ་ཞིང་དབྱིབས་ལྷམ་པོར་གནས་པས་ནའོ། །

བརྒྱ་མེད་འོད་སྣངས་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས། །

ཉི་མའི་ཁ་ལོ་སྒྲུ་རིངས་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

བསྣ་མེད། 黎明 （ཨ་ནུ་རུ）བསྣ་གཡས་པ་མེད་པར་གྲགས་པས་སོ།།

འོད་སྲུང་། ཉི་མའི་འོད་དེ་སྐྱ་རེངས་ཀྱིས་སྲུང་བར་བྱེད་པའམ་དྲང་སྲོང་འོད་སྲུང་གི་བུ་རྒྱུད་ཡིན་པས་སོ།།

ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས། འདུལ་བྱེད་མའི་སྒོང་གསུམ་ལས་གཉིས་པ་སྐྱ་རེངས་ཁྱུང་གི་སྔོན་དུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ཉི་མའི་ཁ་ལོ། ཉི་མ་མ་ཤར་སྔོན་ལ་སྐྱ་རེངས་ཀྱིས་ཉི་མ་འཆར་བར་སྔོན་བརྡ་གཏོང་བར་བྱེད་པས་སོ།།

བདེ་འབྱུང་གཙུག་རྒྱན་རི་བོང་འཛིན།།

རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་པོ་ཀུ་མུད་གཉེན།།

གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་བསིལ་ཟེར་(སྤྱིན)མཁན།།

འོད་དཀར་ཅན་དང་བཅུ་དྲུག་ཆ།།

ཆ་གཏེར་ཀུན་ཕན་ཟླ་བའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

བདེ་འབྱུང་གཙུག་རྒྱན། 月亮，星期一 བདེ་འབྱུང་སྟེ་ལྷ་དབང་གི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

རི་བོང་འཛིན། རི་བོང་གི་ལུས་སྤྱིན་པ་བཏང་བས་བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཚར་ནས་ལྷ་དང་མི་

ནམས་ལ་སྟོན་ཕྱིར་ཟླ་བའི་ངོས་སུ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བཀོད་པར་བཤད་པས་སོ། །

རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་པོ། བྲམ་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་ཟླ་བ་དེ་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་བྲམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བསྒོམས་པར་གྲགས་པས་ནའོ། །

ཀུ་མུད་གཉེན། ཟླ་བས་ཀུ་མུད་ཀྱི་ཁ་འབྱེད་པས་དེའི་གཉེན་ཞེས་མིང་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ། གཉིས་སྐྱེས་ནི་བྲམ་ཟེ་ནམས་ལ་འཇུག་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

བསིལ་ཟེར་མཁན། ཟླ་བ་ལས་བསིལ་བའི་ཟེར་འཕྲོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །

འོད་དཀར་ཅན། ཟླ་བ་དཀར་པོ་ཡིན་པས་སམ་དེ་ལས་འོད་དཀར་པོ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

བཅུ་དྲུག་ཆ། ཚེས་གཅིག་ནས་བཅུ་དྲུག་བར་དུ་ཆ་ཤས་བསགས་ཏེ་ཉ་གང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཆ་གཏེར། ཟླ་བའི་ཆ་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུབ་པས་ནའོ། །

ཀུན་ཕན། ལྷོན་པའི་བསིལ་གྲིབ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་ཀུན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ས་སྐྱེས་འོད་ཟེར་དགུ་པ་དང་། །

བཀྲ་ཤིས་ཞེས་པ་མིག་དམར་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ས་སྐྱེས། 星期二 འདིའི་ཕ་གཟའ་པ་སངས་ཡིན་ལ་དེའི་ཁམས་ས་ཡིན་པས་སོ། །

འོད་ཟེར་དགུ་བ། གཟའ་འདིར་མི་ལེགས་པའི་འོད་ཟེར་དགུ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པས་སོ། །

བཀྲ་ཤིས། འདི་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་མིང་བཏགས་པའོ། །

གསལ་ལྡན་ཟླ་བུ་སྣར་མ་སྐྱེས། །

གསེར་ལྡན་ལུས་གཅིག་ལྷག་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གསལ་ལྡན། 星期三 གཟའ་འདི་འོད་གཞན་ལས་ལྷག་པས་སོ། །

ཟླ་བུ། འདིའི་ཕ་ཟླ་བ་ཡིན་པས་ཟླ་བུ་ཟེར།

སྣར་མ་སྐྱེས། འདིའི་མ་རྒྱུ་སྐར་སྣར་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གསེར་ལྡན། འདི་ཉི་མ་དང་ཐག་ཉེ་བས་མདོག་གསེར་ལྟར་སེར་པོར་གྱུར་བའམ་སེར་པོར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ལུས་གཅིག སྣང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ལུས་དབྱིབས་མི་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་སྙམ་

མོ། །

གཟའ་ཕུར་དབྱངས་བདག་མེ་བཞི་སྐྱེས། །

ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཕུར་བུའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གཟའ་ཕུར། 星期四 ལྷ་རྣམས་ལས་མཛངས་པའི་བློ་དང་ལྡན་པས་ན་འོ། །

དབྱངས་བདག གཞན་ལས་སྙན་པར་སྨྲ་བའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

མེ་བཞི་སྐྱེས། འདིའི་མ་རྒྱུ་སྐར་མེ་བཞི་ཡིན་པས་སོ། །

ལྷ་ཡི་བླ་མ། འདིས་ལྷ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བསླབས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ཕྱི་བ་དཀར་པོ་ངན་སྤོང་བུ། །

ལྷ་མིན་བླ་མ་པ་སངས་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཕྱི་བ་དཀར་པོ། 星期五 ཕྱི་བ་ལྟར་མདོག་དཀར་ཞོས་ཆེ་བས་ན་འོ། །

ངན་སྤོང་བུ། ཕ་དྲང་སྲོང་ངན་སྤོང་གི་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

ལྷ་མིན་བླ་མ། འདི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོག་མའི་ཕ་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱིས་བླ་མར་བསྟེན་པས་སོ། །

འོད་ཟེར་བདུན་པ་གོས་སྔོན་ཅན། །

ཚངས་སྐྱེས་ཉི་བུ་སྤྱིན་པའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

འོད་ཟེར་བདུན་པ། 星期六 གཟའ་སྤེན་པར་འོད་ཟེར་བདུན་དང་ལྡན་པས་ནའོ། །

གོས་སྔོན་ཅན། ནམ་མཁའི་མདོག་ལྟར་གོས་སྔོན་གྱིས་བརྒྱན་པས་སོ། །

ཚངས་སྐྱེས། འདི་ལྷ་མོ་བདུན་གྱི་དང་པོ་ཚངས་མ་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། །

ཉི་བུ། འདིའི་ཕ་ཉི་མ་ཡིན་པས་ཉི་བུ་ཟེར་རོ། །

ནམ་མཁའ་དང་གཟའ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༩ དུས་བསྐལ་སོགས་ཀྱི་སྡེ།

བགྲང་བྱ་སྐར་ཕྲུང་ཡང་དག་འགྲོ། །

དུས་སྦྱིའི་མིང་ཡིན་ཉིན་མོ་ལ། །

གདུགས་དང་སྣུན་གསལ་ (བསལ) བདུད་འཇོམས་ཟེར། །

མཆན་འགྲེལ།

བགྲང་བྱ། བརྩི་བྱ་སྟེ་ཉི་ཟླ་ལོ་དུས་སོགས་ལའོ། །

སྐར་ཕྲུང་། སྐར་འཕྲུང་བའི་དོན་ཏེ། དུས་བཞི་རེ་མོས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཡང་དག་འགྲོ། དུས་བཞིའི་གོ་རིམ་མི་འཆོལ་བར་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བས་སོ།།

གདུགས། 白天 ཉི་མའི་མཐའ་འཁོར་ན་འོད་ཟེར་གདུགས་ཀྱི་རྩིབས་མ་ལྟར་ཡོད་པས་ཉི་མའི་མིང་ཡིན་ལ། འདིར་ཉིན་མོའི་དོན་ལ་འཇུག

སྣུན་བསལ། ཉིན་དཀར་ཉི་འོད་ཀྱིས་སྣུན་པ་མཐའ་དག་བཅོམ་པའམ་བསལ་ནས་བྱ་དངོས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

བདུད་འཇོམས། བདུད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣུན་ནག་ཉི་འོད་ཀྱིས་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཕྱི་ཐྲལ་སྣང་མེད་མེལ་ཚེ་ཅན།།

སྔོ་སངས་ཚགས་དུས་མཚན་མོའི་མིང་།།

མཚན་འཁྲིལ།

ཕྱི་ཐྲལ། 晚上 མི་སྒྲོག་ཕལ་ཆེར་ལ་ཕྱི་བ་མེད་པར་ངལ་གསོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་སོ།།

སྣང་མེད། ཉི་མའི་སྣང་བ་མི་མཐོང་བས་སོ།།

མེལ་ཚེ་ཅན། ཧག་རྐུན་སོགས་ལ་མེལ་ཚེ་འམ་ཕྱི་ར་བྱ་དགོས་པས་ནའོ།།

སྔོ་སངས། ནམ་མཁའི་ཁྱོན་སྔོ་སངས་སངས་སུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཡིན་པས་སོ།།

ཚགས་དུས། སྐྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚགས་སྐྱོད་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ།།

དགའ་བཟང་རྒྱལ་སྟོང་རྫོགས་པ་ལྔ། །

ཟླ་བའི་ཕྱོགས་རེར་ལན་གསུམ་འཁོར། །

མཚན་འགྲེལ།

དགའ་བཟང་རྒྱལ་སྟོང་རྫོགས་པ་ལྔ་ནི་ཚེས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། ཟླ་བའི་ཕྱོགས་རེར་ལན་གསུམ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཏེ་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ལན་གསུམ་དང་། ཟླ་བའི་དམར་ཕྱོགས་སམ་ནག་ཕྱོགས་ཏེ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་དུའམ་ལན་གསུམ་འཁོར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་ཚུལ་གཤམ་གྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །

ཡར་ངོ་མར་ངོ།	ཚེས་ཀྱི་མིང་།	དགའ་བ།	བཟང་བ།	རྒྱལ་བ།	སྟོང་བ།	རྫོགས་པ།
དཀར་ཕྱོགས།	དང་པོ།	༡	༢	༣	༤	༥
	གཉིས་པ།	༦	༧	༨	༩	༡༠
	གསུམ་པ།	༡༡	༡༢	༡༣	༡༤	༡༥
དམར་ཕྱོགས། ནག་ཕྱོགས།	དང་པོ།	༡༦	༡༧	༡༨	༡༩	༢༠
	གཉིས་པ།	༢༡	༢༢	༢༣	༢༤	༢༥
	གསུམ་པ།	༢༦	༢༧	༢༨	༢༩	༣༠

དཀར་ཕྱོགས་གང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྟོ་མ། །

ཞི་བ་རྒྱས་ཕྱོགས་ཡར་ངོའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

དཀར་ཕྱོགས། 月旬 ཟླ་བའི་འོད་རིམ་གྱིས་ཇེ་དཀར་དང་ཇེ་གསལ་ལ་འགྲོ་བས་སོ། །

གང་ཕྱོགས། ཟླ་བ་རིམ་གྱི་ཉ་གང་བར་ཕྱོགས་པས་སོ། །

ཕྱོགས་སྟོ་མ། ཡར་ངོ་ནི་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

ཞི་བ། ཟླ་འོད་ཇེ་གསལ་དུ་སོང་ནས་མུན་པ་རིམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རྒྱས་ཕྱོགས། ཟླ་བ་ཉ་གང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་སམ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ནའོ། །

ནག་ཕྱོགས་དམར་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཕྱི་མ། །

དབང་དང་དྲག་ཕྱོགས་མར་ངོའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ནག་ཕྱོགས། 下旬 ཟླ་བ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་ནས་ནག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་རོ། །

དམར་ཕྱོགས། ཟླ་བའི་ཟད་ཆ་དམར་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །

ཕྱོགས་ཕྱི་མ། མར་ངོ་ནི་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ནའོ། །

དབང་། དམར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་དབང་ཕྱོགས་ཞེས་འབོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲག་ཕྱོགས། ནག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་དྲག་པས་སོ། །

འཇལ་བྱེད་དབུགས་སྐྱེས་ལོའི་ཡན་ལག །

ཕྱོགས་ཅན་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འཇལ་བྱེད། 月份 ཟླ་ཞག་གིས་ལོའི་གྲངས་ཚད་འཇལ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

དབུགས་སྐྱེས། ལོ་ཟླ་ཞག་སོགས་ནི་དབུགས་ཀྱིས་བཞག་པའམ་དབུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་དབུགས་སྐྱེས་ཟེར་རོ། །

ལོའི་ཡན་ལག ལོའི་ཆ་ཤས་སམ་ལོའི་རྒྱུའི་མིང་སྟེ། ལོ་ཞིག་གི་ཟླ་བ་རེ་རེ་ནི་ལོ་དེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡིན་ལ་ལོ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རེ་རེའང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཕྱོགས་ཅན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལ་འཁོར་ནས་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་ཅན་ཟེར་རོ། །

བཟོད་ལྡན་མ་དང་ལོའི་ཐོག་མ། །

ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་ཡི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

བཟོད་ལྡན་མ། 十一月 ཟླ་འདིར་ཤིན་ཏུ་གྲང་ཡང་བཟོད་པར་ནུས་པས་བཟོད་ལྡན་མ་

ཟེར།

ལོའི་ཐོག་མ། ཕྱི་ལོའི་ཐོག་མ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་རྩི་སྲོལ་ཡོད་པས་སོ། །

ཆོས་འཕྲུལ་ནུས་ཟླ་རྒྱལ་ཟླའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཆོས་འཕྲུལ། 十二月　ཆོས་ནི་གང་བའི་དོན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་བ་ལ་ཡིད་ཆོས་ཞེས་པ་ལྟར། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པས་ལོའི་ཁ་གང་བར་འཕྲུལ་པས་སོ། །

ནུས་ཟླ། གྲང་ངར་གྱི་ནུས་པ་ལྡན་པས་སམ་འདུ་འཛིན་ཆེ་བས་སོ། །

དགའ་ཐུབ་ཟླ་བ་མཆུ་ཟླའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

དགའ་ཐུབ་ཟླ་བ། 一 月　ཧོར་ཟླ་དང་པོ་འདིར་དགའ་ཐུབ་སྤྱད་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་ན་འགྱུར་སྟོབས་ཆེ་བས་དགའ་ཐུབ་ཟླ་བ་ཟེར།

མཆུ་ཟླ། ཉ་གང་གི་དུས་སུ་སྐར་མ་མཆུ་འཆར་བར་འཕྲུལ་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས་ལ། མགོ་ཟླ་རྒྱལ་ཟླ་སོགས་ཀྱང་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས།

འབྲས་ཟླ་དགོ་ཟླའི་མིང་དུ་གྲགས།།

མཚན་འགྲེལ།

འབྲས་ཟླ། 二月 འབྲས་ལྗོན་སྐྱེ་དངོས་ལ་མེ་ཏོག་འཛུམ་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། ། དེ་བའི་ས་ཁུལ་གཞིར་བྱས་ནས་བཤད་དོ། །

དགོ་ཟླ། ཉ་གང་སྐབས་སུ་སྐར་མ་དགོ་འཆར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

འདོད་དུས་ནག་པ་ཟླ་བའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

འདོད་དུས། 三月 ཟླ་བ་འདིར་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པར་གྲགས་པས་སོ། །

ནག་པ། ཉ་གང་གི་ཚེ་སྐར་མ་ནག་པ་འཆར་བས་ཟླ་བའི་མིང་ལ་ནག་པ་ཟླ་བ་ཞེས་ཐོགས།

མེ་ཏོག་ཅན་དང་སྨང་དུས་ནི།།
ས་གའི་མིང་ཡིན་སྨིན་ཟླ་ལ།།
འདོད་འཕེལ་དག་བྱེད་ཟླ་བ་ཟེར།།

མཚན་འགྲེལ།

མེ་ཏོག་ཅན། 四月 ཧོར་ཟླ་བཞི་བ་ནི་རྩྭ་རྩི་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་སོགས་རྒྱས་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ།།

སྨིན་དུས། ཐུང་བས་སྨིན་རྩི་ལེན་པའི་དུས་ཤར་བས་སོ།།

འདོད་འཕེལ། 五月 མི་དང་དུད་འགྲོ་དག་གི་འདོད་པ་འཕེལ་བའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

དག་བྱེད་ཟླ་བ། ཆར་ཆུས་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞིའི་དྲི་ངན་རྣམས་གཙང་དག་བྱེད་པས་སོ།།

ཆུ་སྟོད་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཆུ་སྟོད། 六月 ཧོར་ཟླ་ལྔ་བའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དྲུག་པའི་བཅོ་ལྔའི་བར་ཏེ། ཟླ་འདིར་ཆར་ཆུ་མང་པོ་འབབ་པར་བྱེད་པས་སོ།།

མཁའ་སྦྲིན་ཅན་ནི་གྲོ་བཞིན་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

མཁའ་སྦྲིན། 七月 ཧོར་ཟླ་བདུན་པ་སྟེ་ནམ་མཁར་སྦྲིན་མང་དུ་འདུ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

སྦྲིན་བཟང་ཁྲུ་མཆོག་ཁྲུམས་ཟླའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྨིན་བཟང་། 八月 ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པར་ནམ་མཁའ་དྭངས་ཤིང་སྨིན་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གདའ་བས་ནའོ། །

ཁྲུ་མཆོག འདིར་བ་ལང་ལ་འཇུག་པས་བ་ལང་ཤ་ཤེད་རྒྱས་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

ཁྲིམས་ཟླ། ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པར་ཟེར།

ལྟད་མོའི་ཟླ་བ་ཐ་སྐར་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ལྟད་མོའི་ཟླ་བ། 九 月 ཧོར་ཟླ་དགུ་བའི་མིང་སྟེ། སྟོན་འབྲས་ལ་ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ཐ་སྐར། ཉ་གང་དུ་ཐ་སྐར་འཆར་བས་སོ། །

སླ་དབྱངས་ཟླ་བ་མང་པོ་འཛིན། །

སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་མིང་དུ་གྲགས། །

མཚན་འགྲེལ།

སླ་དབྱངས་ཟླ་བ། སྟོན་གྱི་ཐོགས་བུ་ལེགས་པས་དགའ་སྟོའི་སླ་དབྱངས་ལེན་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

མང་པོ་འཛིན། ལོ་ལེགས་ཀྱི་སྟེ་མ་མང་པོ་འཛིན་པའམ་འཆང་བའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

སྨིན་དྲུག་ཟླ་བ། 十月 ཧོར་ཟླ་དགུ་བའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཅུ་བའི་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉ་གང་དུ་སྨིན་དྲུག་འཆར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

གྲང་རེག་ཅན་དང་བསིལ་ལྡན་མ། །

ཁ་བའི་དུས་རྣམས་དགུན་གྱི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གྲང་རེག་ཅན། 冬天 ལྷགས་པས་རེག་ན་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་སོ། །

བསིལ་ལྡན་མ། དགུན་གྱི་རང་བཞིན་བསིལ་ཞིང་གནམ་གཤིས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་སོ། །

ཁ་བའི་དུས། ཁ་བའི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ནའོ། །

དྲི་ཞིམ་དྲོད་འབེབས་འདོད་པའི་དུས། །

མེ་ཏོག་ལྡན་དུས་དཔྱིད་ཀྱི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

དྲི་ཞིམ། 春天 མེ་ཏོག་སྣ་མང་ཤར་བས་དྲི་ངད་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

ཐོད་འཕེབས། རིམ་གྱིས་ཧེ་ཐོར་འགྲོ་བའི་དུས་ལ་སླེབས་པས་སོ། །

འདོད་པའི་དུས། འཁྲུག་པའི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ཏེ་རིམ་བཞིན་རང་དབང་ཚགས་སྒྲོད་ཀྱི་དུས་ལ་སོན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

མེ་ཏོག་ལྡན་དུས། སྣ་བརྒྱའི་མེ་ཏོག་འཛུམ་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

བདེ་བྱེད་ངེས་སྨིག་ཚ་གདུང་ཅན། །

སོས་ཀའི་མིང་ཡིན་ཆར་འབབ་དུས། །

སྤྲིན་འབྲུང་ཆར་ལྡན་དབྱར་གྱི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

བདེ་བྱེད། 阳春 རྐང་ལག་གི་སེར་ཀ་རྣམས་སོས་པས་བདེ་བར་བྱེད་པའམ་ཞིང་ལ་སོན་བཏབ་པས་སོ་ནམ་པ་དག་གི་ཡིད་རེ་ཞིག་བདེ་བར་བྱེད་པས་ན་འོ། །

ངེས་སྨིག སོས་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བས་སོ། །

ཚ་གདུང་ཅན། ཚ་བས་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཆར་འབབ་དུས། 夏天 ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

སྤྲིན་འབྲུང་། ནམ་རྒྱུན་ནམ་མཁར་ཆུ་སྤྲིན་ནམ་སྤྲིན་ནག་འཁོར་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཚར་ལྷན། ཚར་བ་མང་བོ་འབབ་པས་ནའོ།།

འབྲས་ལྷན་དུས་ཀྱི་ལྷ་པ་དང་།།

མདའ་སྨིན་སྟོན་གྱི་མིང་དུ་གྲགས།།

མཚན་འགྲེལ།

འབྲས་ལྷན། 秋 天 ཕྱུགས་ལ་མར་ཕྱུར་དང་ཞིང་ལ་ལོ་ཏོགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་ཡོད་པའི་དུས་ཤིག་ཡིན་པས་སོ།།

དུས་ཀྱི་ལྷ་བ། དགུན་ཁ། སོས་ཀ དབྱིད་ཀ དབྱར་ཁ། སྟོན་ཁ། ཞེས་དུས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་ན་སྟོན་ཁ་ནི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

མདའ་སྨིན། ཏ་རྒྱུག་སོགས་རྩེད་འཛོ་མང་ཡང་མདའ་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་གྱི་དུས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར་གྱུར།

འགྲོ་འོང་འདོར་བྱེད་ཟླ་བའི་འཕྲེང་།།

བགྲང་གཞི་བགྲང་བྱ་ལོ་ཡི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

འགྲོ་འོང་། 年 འགྲོ་ནི་བསྐྱལ་བའི་དོན་ཏེ། འདས་ཟིན་པའི་ལོ་རྣམས་ཕར་འགྲོ་བའམ་བསྐྱལ་བའི་དོན་དང་། འོང་ནི་བསུ་བའི་དོན་ཏེ། ལོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཚུར་འོང་བའམ་བསུ་བའི་དོན་ནོ།།

འདོར་བྱེད། ལོ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ན་ལོ་སྔ་མ་རྣམས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བས་འདོར་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།།

ཟླ་བའི་འཕྲེང་། ལོ་རྣམས་ཟླ་བའི་འཕྲེང་བ་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སོ།།

བགྲང་གཞི། ལོ་ནི་བསྐལ་བ་སོགས་ཀྱི་བརྩི་གཞིའམ་བགྲང་བྱ་ཡིན་པས་སོ།།

བགྲང་བྱ། གོང་དུ་འདྲའོ།།

རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་དཀར་པོ་དང་།།

རབ་སྒོས་སྐྱེས་བདག་ཨངྒི་ར།།

དཔལ་གདོང་དངོས་པོ་ན་ཚོད་ལྡན།།

འཛིན་བྱེད་དབང་ཕྱུག་འབྲུ་མང་པོ།།

མཚན་འགྲེལ།

རབ་བྱུང་། མེ་མོ་ཡོས། **རྣམ་བྱུང་།** ས་ཕོ་འབྲུག **དཀར་པོ།** ས་མོ་སྦྲུལ། **རབ་སྒོས།** ལྕགས་ཕོ་རྟ། **སྐྱེས་བདག** ལྕགས་མོ་ལུག **ཨངྒི་ར།** ཆུ་ཕོ་སྤྲེལ། **དཔལ་གདོང་།** ཆུ་མོ་བྱ། **དངོས་པོ།** ཤིང་ཕོ་ཁྱི། **ན་ཚོད་ལྡན།** ཤིང་མོ་ཕག **འཛིན་བྱེད།** མེ་ཕོ་བྱི་བ། **དབང་ཕྱུག** མེ་མོ་གླང་། **འབྲུ་མང་པོ།** ས་ཕོ་སྟག་གོ།།

སྨྱོས་ལྡན་རྣམ་གནོན་ཁྱུ་མཆོག་དང་།།

སྣ་ཚོགས་ཉི་མ་ཉི་སྒྲོལ་བྱེད།།

ས་སྐྱོང་མི་ཟད་ཐམས་ཅད་འདུལ།།

ཀུན་འཛིན་འགལ་བ་རྣམ་འགྱུར་དང་།།

མཆན་འགྲེལ།

སྨྱོས་ལྡན། ས་མོ་ཡོས། **རྣམ་གནོན།** ལྕགས་ཕོ་འབྲུག **ཁྱུ་མཆོག** ལྕགས་མོ་སྦྲུལ། **སྣ་ཚོགས།** ཆུ་ཕོ་རྟ། **ཉི་མ།** ཆུ་མོ་ལུག **ཉི་སྒྲོལ་བྱེད།** ཤིང་ཕོ་སྤྲེལ། **ས་སྐྱོང་།** ཤིང་མོ་བྱ། **མི་ཟད།** མེ་ཕོ་ཁྱི། **ཐམས་ཅད་འདུལ།** མེ་མོ་ཕག **ཀུན་འཛིན།** ས་ཕོ་བྱི་བ། **འགལ་བ།** ས་མོ་གླང་། **རྣམ་འགྱུར།** ལྕགས་ཕོ་སྟག་གོ།།

ཐུང་ཐུ་དགའ་བ་རྣམ་རྒྱལ་དང་།།

རྒྱལ་བ་སྨྱོས་བྱེད་གདོང་ངན་དང་།།

གསར་ཐྱུང་ (གསེར་འཕྱང་། མཁས་པའི་ཟླ་རྒྱན) རྣམ་ཕྱུང་སྒྱུར་བྱེད་དང་།།

ཀུན་ལྡན་འཕར་བ་དགེ་བྱེད་ (དག་བྱེད། མཁས་པའི་ཟླ་རྒྱན) དང་།།

མཆན་འགྲེལ།

ཐུང་ཐུ། ལྕགས་མོ་ཡོས། **དགའ་བ།** ཆུ་ཕོ་འབྲུག **རྣམ་རྒྱལ།** ཆུ་མོ་སྦྲུལ། **རྒྱལ་**

བ། ཤིང་ཕོ་རྟ། **སྨོས་བྱེད།** ཤིང་མོ་ལུག **གདོང་ངན།** མེ་ཕོ་སྤྲེལ། **གསར་བྱུང་།** མེ་མོ་བྱ། **རྣམ་ཕྱུང་།** ས་ཕོ་ཁྱི། **སྐྱུར་བྱེད།** ས་མོ་ཕག **ཀུན་ལྡན།** ལྕགས་ཕོ་བྱི་བ། **འཕར་བ།** ལྕགས་མོ་གླང་། **དགེ་བྱེད།** ཆུ་ཕོ་སྟག་གོ། །

མཛེས་བྱེད་ཁྲོ་མོ་སྣ་ཚོགས་དབྱིག །

ཟེལ་གནོན་སྤྲེའུ་ཕུར་བུ་དང་། །

ཞི་བ་ཐུན་མོང་འགལ་བྱེད་དང་། །

ཡོངས་འཛིན་བག་མེད་ཀུན་དགའ་དང་། །

མཚན་འགྲེལ།

མཛེས་བྱེད། ཆུ་མོ་ཡོས། **ཁྲོ་མོ།** ཤིང་ཕོ་འབྲུག **སྣ་ཚོགས་དབྱིག** ཤིང་མོ་སྦྲུལ། **ཟེལ་གནོན།** མེ་ཕོ་རྟ། **སྤྲེའུ།** མེ་མོ་ལུག **ཕུར་བུ།** ས་ཕོ་སྤྲེལ། **ཞི་བ།** ས་མོ་བྱ། **ཐུན་མོང་།** ལྕགས་ཕོ་ཁྱི། **འགལ་བྱེད།** ལྕགས་མོ་ཕག **ཡོངས་འཛིན།** ཆུ་ཕོ་བྱི་བ། **བག་མེད།** ཆུ་མོ་གླང་། **ཀུན་དགའ།** ཤིང་ཕོ་སྟག་གོ། །

སྲིན་པོ་ (བྱ། མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན) **མེ་དང་དམར་སེར་ཅན། །**

དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དོན་གྲུབ་དྲག །

སྣོ་ངན་ཟ་ཆེན་ཁྲག་སྐྱུག་པ། །

མིག་དམར་ཁྲོ་བོ་ཟད་པ་རྣམས། །

མེ་ཡོས་ལ་སོགས་དྲུག་ཅུའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ཤིན་པོ། ཤིང་མོ་ཡོས། **མེ།** མེ་ཕོ་འབྲུག **དམར་སེར་ཅན།** མེ་མོ་སྦྲུལ། **དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ།** ས་ཕོ་རྟ། **དོན་གྲུབ།** ས་མོ་ལུག **དྲག་པོ།** ལྕགས་ཕོ་སྤྲེའུ། **སྣོ་ངན།** ལྕགས་མོ་བྱ། **ཟ་ཆེན།** ཆུ་ཕོ་ཁྱི། **ཁྲག་སྐྱུག** ཆུ་མོ་ཕག **མིག་དམར།** ཤིང་ཕོ་བྱི་བ། **ཁྲོ་བོ།** ཤིང་མོ་གླང་། **ཟད་པ།** མེ་ཕོ་སྟག་རྣམས་ནི་ལོ་རྒྱན་དྲུག་ཅུའི་(甲子)མིང་ངོ་། །

ཡོངས་འགྱུར་སྤྱོད་བྱེད་ལོའི་ཕུང་པོ། །

བསྐལ་བའི་མིང་དུ་གྲགས་པ་ཡིན། །

མཆན་འགྲེལ།

ཡོངས་འགྱུར། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆགས་བསྐལ་གྱི་དོན་ནོ། །

སྤྱོད་བྱེད། སྤྱོད་བྱེད་པ་སྟེ་འདས་པའི་བསྐལ་བའོ། །

ལོའི་ཕུང་པོ། བསྐལ་བ་རེར་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་དཀྲིགས་སོགས་མང་པོ་བསག་དགོས་པས་སོ། །

བསྐལ་བ། 大时．长时 དུས་ཀྱི་བསྐལ་བའི་དོན་ཏེ། དེར་རྫོགས་ལྡན་དང་། གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན། རྩོད་ལྡན་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་རྩ་བ་བཞི་རྫོགས་པར་སྲུང་བས་རྫོགས་ལྡན་ཟེར། དེ་ལས་གསུམ་ཙམ་རང་གི་ངང་གིས་སྲུང་བས་གསུམ་ལྡན་ཟེར། དེ་ལས་གཉིས་ཙམ་རང་ཆས་སུ་སྲུང་བས་གཉིས་ལྡན་ཟེར། དེ་ལས་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྲུང་མི་ཐུབ་པར་ཕན་ཚུན་རྩོད་པས་རྩོད་ལྡན་དུས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་གོ། །

དུས་དང་བསྐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ས་འོག་ལ་སོགས་པའི་སྡེ།

ས་འོག་གདེངས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། །

ཡི་དྭགས་ཆུ་དང་ཆུའི་སྲོག་ཆགས། །

གཟིངས་དང་ཆུ་སྐྱེས་སོགས་དབྱེ་བ། །

ཡན་ལག་དང་བཅས་འདིར་བཤད་བྱ། །

བཅུ་འོག་ཀྲང་འོག་སྐྱབས་ལྡན་གནས། །

ཀླུ་ཡི་འཇིག་རྟེན་ས་འོག་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

བཙུ་འོག 地下 ས་དོང་རིམ་པ་བཙུའི་འོག་ཏུ་ཀླུ་ཡུལ་གནས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

རྐང་འོག མི་རྣམས་ཀྱི་རྐང་བའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །

སྐོབས་ལྡན་གནས། ཀླུ་ཡུལ་འཁོར་བ་སྐོབས་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་པས་སམ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྐོབས་ལྡན་ས་འོག་ཏུ་མནན་པས་སོ། །

ཀླུ་ཡི་འཇིག་རྟེན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ས་འོག་ཀླུའི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །

རབ་རིབ་སྨག་རུམ་མཁའི་པགས་པ། །

ཤེ་མུན་ལྗོངས་བྱེད་མུན་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

རབ་རིབ། 黑暗 མུན་པས་གསལ་ལ་མི་གསལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྨག་རུམ། མུན་པ་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པོའི་དོན་ནོ། །

མཁའི་པགས་པ། པགས་པས་གཡོགས་ན་ནང་གི་གསལ་ཆ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། ནམ་མཁར་པགས་པས་གཡོགས་པ་བཞིན་ས་གཞིའི་ཇི་སྙེད་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་དཔེ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

ཤེ་མུན། བརྡ་རྙིང་སྐེ་མུན་པ་སྟུག་པོའི་དོན་ནོ། །

ལྗོངས་བྱེད། མུན་པས་མི་རྣམས་ལོང་བ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྗོངས་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

རི་གནས་གདེངས་ཅན་ཀ་དྲའི་སྦུ།།

ནཱ་ག་ཀླུ་ཡི་མིང་དུ་བཤད།།

མཆན་འགྲེལ།

རི་གནས། 龙王 ཀླུ་ཡུལ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་འོག་ཕྱོགས་སུ་གནས་པས་སོ།།

གདེངས་ཅན། གདེངས་ཀ་ཅན་གྱི་ཚིག་སྡུད་དེ། ཀླུ་དང་སྦྲུལ་གྱི་མིང་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའོ།།

ཀ་དྲའི་སྦུ། སྔོན་གྱི་དྲང་སྲོང་འོད་སྲུང་གི་ཆུང་མ་ཀ་དྲུ་ཞེས་པའི་བུ་ཡིན་པས་ནའོ།།

ནཱ་ག ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། ཀླུའི་དོན་ནོ།

རྐང་སྦྲས་ལྟོ་འཕྱེ་མིག་གིས་ཐོས།།

ལྕེ་གཉིས་བྲང་འགྲོ་རླུང་ཟས་ཅན།།

དུག་འཛིན་འཁྱོག་འགྲོ་སྦྲུལ་གྱི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

རྐང་སྦྲས། 蛇 སྦྲུལ་ལ་རྐང་བ་ཡོད་མེད་བཤད་སྲོལ་མང་ཡང་། ཡོད་པ་ལྟར་ན་མི་མངོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྟོ་འཕྱེ། ལྟོ་བས་འགྲོ་བའམ་ལྟོ་དྲུད་ནས་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

མིག་གིས་ཐོས། རྣ་བ་མེད་པར་མིག་གིས་སྒྲ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ལྕེ་གཉིས། སྦྲུལ་ལ་ལྕེ་གཉིས་ཏེ། སྨན་ལྕེ་དང་དུག་ལྕེའོ།། སྨན་ལྕེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ལྕེ་སྟེ་འཚོ་བ་རོལ་བྱེད་དང་། དུག་ལྕེ་ནི་རང་སྲོག་སྐྱོབ་བྱེད་དེ་གནོད་པ་འགོག་བྱེད་དོ།།

གྲང་འགྲོ། བལྟས་ཚོད་ལ་གྲང་ཁས་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་སོ།།

རླུང་ཟས་ཅན། རླུང་ཟ་བའམ་རླུང་རྔུབ་ལེན་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

དུག་འཛིན། དུག་དུ་མ་འཛིན་པའམ་ལྡན་པས་སོ།།

འཁྱོག་འགྲོ། འཁྱོག་པོར་ཤུགས་བསྒྲིམས་ནས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ནག་པོ་བརྩེགས་པ་ཚངས་པའི་བུ།།

བེའུའི་ལྟེ་བ་དུག་གི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ནག་པོ་བརྩེགས་པ། 毒 དུག་གི་མིང་སྟེ། རི་བོ་མ་ལ་ཡ་དང་ཤྲི་གཾ་བེ་རའི་རི་བོ་སོགས་སུ་ཡོད་པར་བཤད།

ཚངས་པའི་བུ། དུག་ནི་སྔོན་ཚངས་པས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཚངས་པའི་བུ་ཞེས་བྱའོ།།

བེའུའི་ལྟེ་བ། ནག་པོ་བརྩེགས་པའི་དབྱིབས་ནི་བེའུའི་ལྟོ་བ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

འདོད་པའི་འབྲས་བྲལ་ངན་འགྲོའི་མཐིལ། །

བདེ་མེད་དམྱལ་བའི་མིང་དུ་གྲགས། །

མཆན་འགྲེལ།

འདོད་པའི་འབྲས་བྲལ། 地 狱 དམྱལ་བར་གནས་ཆེ་བདེ་འདོད་ཧི་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རེ་བ་ནམ་ཡང་འགྲུབ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

ངན་འགྲོའི་མཐིལ། སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་ངན་འགྲོའི་མཐིལ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེ་མེད། སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་མྱོང་ནས་བདེ་བའི་སྐབས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ངན་ཁྱབ་དཔལ་མིན་ཕུན་ཚོགས་མིན། །

ཆུ་བོ་རབ་མེད་ཡི་དྭགས་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ངན་ཁྱབ། 饿鬼 ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དོན་ཏེ། ཆུ་ཡང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

དཔལ་མིན། འབྱོར་བ་མེད་པས་འཚོ་དཀའ་བའི་དོན་ནོ། །

ཕུན་ཚོགས་མིན། འཚོ་བ་རྣེད་ཀྱང་རོལ་མི་ནུས་པས་བཀྲེས་སྐྲོམ་གྱིས་མནར་བའི་དོན་ནོ།།

ཆུ་པོ་རབ་མེད། བཟའ་བཏུལ་འཚོལ་བར་ཆས་ཀྱང་ཆུ་ཆེན་གྱིས་བཅད་པ་ལྟ་བུར་བརྒལ་མི་ནུས་པའི་དོན་ནོ།།

བརྟག་དཀའ་ཟུག་རྔུ་བྲོ་འཚལ་བ།།

མནར་བ་གདུང་བ་སྡུག་བསྔལ་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

བརྟག་དཀའ། 痛苦 བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དོན་ནོ།།

ཟུག་རྔུ། བཟོད་གླགས་མེད་པའི་ཟུག་གཟེར་སློང་བར་བྱེད་པས་སོ།།

བྲོ་འཚལ་བ། ན་ཚའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སོ།།

མནར་བ། གཟིར་བའམ་འཚེ་བའི་དོན་ནོ།།

གདུང་བ། ལུས་ཚ་གྲང་དང་སེམས་མྱ་ངན་གྱིས་སྡུག་ཏུ་འཇུག་པས་སོ།།

ཆུ་སྲེལ་ཆུ་གཏེར་ཟླ་བས་འཕེལ།།

རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སིནྡྷུའི་བདག།

ཟླ་བའི་མ་མ་རྒྱ་མཚོའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཆུ་སྤྱིལ། 大海　སྣངས་པ་ལས་སྤྲིན་དང་སྤྲིན་ལས་ཆར་སོགས་བྱུང་སྟེ་ཆུ་རྒྱ་ཆེར་སྤྱིལ་བས་སོ།།

ཆུ་གཏེར། རྒྱ་མཚོར་ཆུ་བོ་ཀུན་འབབ་པས་སམ་ཅི་ཙམ་ལོངས་སུ་སྤྱད་ཀྱང་འཛད་པ་མེད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུབ་པས་སོ།།

ཀླུ་བས་འཕེལ། དཀར་ཕྱོགས་ཀླུ་བས་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། དེ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བས་ནའོ།།

སིནྡྷུའི་བདག ཆུ་བོ་སིནྡྷུ་ཡང་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པས་སོ།།

ཀླུ་བའི་མ་མ། གཏམ་རྒྱུད་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། སྔོན་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀླུ་བ་བྱུང་བར་བཤད་པས་སོ།།

དག་བྱེད་ངན་སེལ་འབྲུ་ཕན་དང་།།

བཏུང་བྱ་ཞལ་འགྲོ་ཆུ་ཡི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

དག་བྱེད། 水 དྲི་མ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ངན་སེལ། མི་གཙང་བའི་དྲི་ངན་སོགས་སེལ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

འབྲུ་ཕན། འབྲུ་རིགས་སྐྱེ་དངོས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་སོ།།

བཏུང་བྱ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་བཏུང་བྱར་གྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཉལ་འགྲོ། ཉལ་ནས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་སོ།།

ཛ་ཧྣུའི་བུ་མོ་གསེར་ལྡན་མ།།

ལམ་གསུམ་ལྷ་ཆུ་གངྒཱའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཛ་ཧྣུའི་བུ་མོ། 恒河 དབང་ཕྱུག་གི་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་གངྒཱ་ཆུ་བོའི་གཟུགས་ཀྱིས་མི་ཡུལ་དུ་ཙ་ཙོའི་ངང་བབས་པས། ཏྲང་སྲོང་ཛ་ཧྣུའི་སྒོམ་ལ་གནོད་ནས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ཏེ་བཏུང་། རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་ཏྲང་སྲོང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་སླར་སྐྱུགས་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

གསེར་ལྡན་མ། ཆུ་བོ་གངྒཱར་གསེར་མང་པོ་བདོག་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

ལམ་གསུམ། ལྷ་ཡུལ་དང་། མི་ཡུལ། ས་འོག་གི་ལམ་གསུམ་ལ་བཞུར་ནས་རྒྱུག་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ལྷ་ཆུ། དང་པོ་ལྷ་ཡུལ་ནས་མར་འབབ་པས་སམ་ཚངས་པས་ (སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས) ཁྱབ་འཇུག་ལ་བྱ་དགར་ཞབས་བསིལ་བྱེད་དུ་ཕུལ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར། འདི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འབབ་པར་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་ལས་བཤད།

རྫོད་ཅན་ཉི་མའི་བུ་མོ་དང་།།

ཞི་བའི་སྲིང་མོ་པསྟཱུའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྟོད་ཅན། 缚刍河 ཆུ་བོ་འདི་ཡུལ་གང་དུ་འབབ་པར་སྟོད་པ་བྱེད་པས་ནའོ།།

ཉི་མའི་བུ་མོ། འདིའི་ཕ་ཉི་མ་ཡིན་པར་གྲགས།

ཞི་བའི་སྲིང་མོ། ཞི་བ་ནི་ལྷོག་པའི་སློ་ནས་གཉེན་རྗེ་ལ་མིང་བཏགས་ཤིང་དེའི་སྲིང་མོ་ཡིན་པས་སོ།། དེའི་ཕྱིར། ཆུ་བོ་འདིར་ལེགས་སྦྱར་གྱིས་ཡ་མུ་ན་ཟེར་ལ། དེ་ནི་སྲིང་མོའི་དོན་ནོ།། ཐག་རྟའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་འབབ་པས་རྟ་མཆོག་ཁ་འབབ་ཀྱང་ཟེར་ལ་ང་ཚོའི་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་སྐད་འདུག འདི་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་འབབ་པར་གསུངས།

སེང་འཛིན་འཛོའི་ཆུ་བོ་ནླ་བས་སྐྱེས།།

སྟོན་གྱི་གཏྲ་སི་ཏྲཱའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སེང་འཛིན་འཛོའི་ཆུ་བོ། 信 度 河 སེང་འཛིན་འཛོའི་རི་བོ་འབིག་བྱེད་དང་ཉེ་བའི་དེ་ཚའི་རི་སུལ་ནས་འབབ་པས་འབྱུང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཏགས།

ནླ་བས་སྐྱེས། འདིའི་ཕ་ནླ་བ་ཡིན་པས་སམ་ནླ་བས་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ནའོ།།

སྟོན་གྱི་གཏྲ། ཆུ་བོ་འདི་གཏྲའི་སྟོན་དུ་བྱུང་ཞིང་དེའི་སྟོན་དུ་སི་ཏྲཱ་ལ་གཏྲ་ཞེས་

འབོད་པས་སོ། ། སིནྡྷུ་ནི་བྱ་ཁྱུང་གི་ཁ་ལྟ་བུ་ལས་འབབ་པས་བྱ་ཁྱུང་ཁ་འབབ་བམ་རྨ་བྱ་ཁ་འབབ་ཟེར་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་འབབ་པར་བཤད།

ཁྲག་འབབ་བརྒྱུར་གྱེས་སྲིད་སྣུབ་མ། །

ལག་པའི་ཆུ་བོ་སི་ཏཱའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཁྲག་འབབ། 悉多河 བུད་མེད་ཀྱི་ཟླ་མཚན་ལྟར་རྒྱུན་དུ་དྲུལ་དམར་པོ་འབབ་པས་སོ། །

བརྒྱུར་གྱེས། དྲང་སྲོང་བི་ཤ་རའི་བུ་ཤི་བས་དེས་མྱ་ངན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བར་བཅིངས་ནས་ཆུ་ལ་ལྡེབས་པས་ཆུ་དེ་སྐྲག་ནས་དུམ་བུ་བརྒྱུར་གྱེས་པར་གྲགས་པས་སོ། །

སྲིད་སྣུབ་མ། རྣ་བ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་སི་ཏཱ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ནས་གཏྲར་བསྐྱུར་བ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལག་པའི་ཆུ་བོ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་གཻ་རི་བག་མར་བླངས་པའི་ལག་པ་ལས་འཛག་པའི་ཆུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་རོ། །

འཛུམ་དཀར་ཆུ་བུར་ཟླ་བ་སྟེ། །

ཆུ་འཁྱུག་ཆབ་རོམ་འཁྱུག་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འཛུམ་དཀར། དགའ་བའི་འཛུམ་དཀར་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བས་སོ།།

ཆུ་བུར། 水泡 ཆུའི་ལྦུ་བའི་བསྡུས་མིང་ངོ་།།

ཆུ་འཁྱག དར་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་འབོད།

ཆབ་རོམ། 冰 ཆབ་ནི་ཆུའི་ཞེ་ས་དང་རོམ་ནི་ཆུའི་གོང་བུ་སྲ་མཁྲེགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་བར་གོ།

ཤཾ་ཀ་ཆུ་སྲིན་གཤེད་དུང་སྟེ།།
སྐྱེ་པ་ལྡུ་པ་གཡས་འཁྱིལ་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཤཾ་ཀ 海螺 ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། དུང་གི་མིང་ངོ་།།

ཆུ་སྲིན་གཤེད། དུང་ཆུང་ཆུང་དག་ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོའི་ཕོག་ཏུ་སོང་ནས་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་སོ།།

སྐྱེ་བ་ལྡུ་བ། 右 旋 螺 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྡུ་བ་ཚོས་དུང་གཡས་འཁྱིལ་གྱི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པས་སོ།།

སྨུ་ཏིག་འབྱུང་གནས་ཉ་ལྦིབས་ཏེ།།
ན་ཀྲ་འཛིན་ཕྲི་ཆུ་སྲིན་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

མུ་ཏིག་འབྱུང་གནས། 珠 母 མུ་ཏིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཆུར་གནས་སྲོག་ཆགས་ཤིག

ན་ཀྲ 鲸鱼 ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། ཆུའི་སྲིན་པོ་སྟེ་ཆུའི་ཁ་གདོན་ཡིན་ནོ།།

འཛིན་ཁྲི། ཆུ་སྲིན་གྱི་ཉིན་རེར་སྲོག་ཆགས་ཁྲི་རེ་བཟུང་ནས་ཕྱུར་མེད་གཏོང་བར་བྱེད་པས་སོ།།

གསེར་མིག་ཅན་དང་མིག་མི་འཛུམ།།

ཆུར་ཉལ་རྒྱབ་རིང་ཉ་ཡི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

གསེར་མིག་ཅན། 鱼 ཉའི་མིག་སེར་པོ་ཡིན་པས་ནའོ།།

མིག་མི་འཛུམ། ཉའི་མིག་འཛུམ་རྒྱུ་མེད་པས་སོ།།

ཆུར་ཉལ། ཆུ་ལ་གནས་པས་སོ།།

རྒྱབ་རིང་། མགོ་ནས་མཇུག་བར་རིང་བས་སོ།།

འགྲམ་སྐྱོང་བྱུལ་འགྲོ་ངན་ཤུབས་ཅན།།

ཡན་ལག་ལྔ་པ་རུས་སྦལ་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

འགྲམ་སྐྱོང་། 乌龟 རུས་སྦལ་གྱི་འགྲམ་པ་གཉིས་ལ་ཤ་འབྱར་རེ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

བྱུལ་འགྲོ། དལ་བྱུར་འགྲོ་བས་ནའོ།།

ངན་ཤུབས་ཅན། ཕྱི་ཤུབས་མི་སྡུག་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཡན་ལག་ལྔ་བ། འགྲོ་བྱེད་བཞི་དང་མགོ་བཅས་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་པས་སོ།།

ལྦེ་མེད་འཕར་འགྲོ་སྦལ་པ་སྟེ།།
ཚོ་ལོའི་ས་བོན་འགྲོན་བུའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ལྦེ་མེད། 青蛙 སྦལ་བར་ལྦེའི་དབང་པོ་མེད་པས་སོ།།

འཕར་འགྲོ། མཆོངས་པའམ་ལྡིང་ནས་འགྲོ་བས་སོ།།

ཚོ་ལོའི་ས་བོན། 贝壳 _____ 贝的硬壳 ཤོ་རྡེའུ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཉ་འཛིན་ཆུའི་སྲེའུ་སྐད་ཅིག་དབྱུགས།།
ཤུག་པ་མཆོད་བྱེད་སྲམ་གྱི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཉ་འཛིན། 水獭 འདིས་ཉ་བཟུང་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

ཆུའི་སྲེའུ། མགྱོགས་མོ་སྲེའུ་དང་མཚུངས་པས་ནའོ།།

སྐད་ཅིག་དབུགས། ཆུར་འཛུལ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལའང་དབུགས་ཕྱིར་མི་གཏོང་བས་སོ།།

འུག་པ་མཆོད་བྱེད། ཉ་རྣམས་བཟུང་ནས་མཚན་མོ་འུག་ཚང་དུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཆུ་གཏེར་ལམ་ནི་གཟེངས་ལ་སྟེ།།

ཝོ་ཤ་རྣམ་བདུན་དེད་དཔོན་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཆུ་གཏེར་ལམ། 筏子 རྒྱ་མཚོའི་བགྲོད་ལམ་ལྷ་བུའི་གྲུ་གཟེངས་སོགས་ལ་གོ།

ཝོ་ཤ་རྣམ་བདུན། 船长 གྲུ་དཔོན་ཏེ། རང་གི་རྩོལ་བས་བློ་ཕོག་ཨང་བདུན་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། **ཝོ་ཤ་རྣམ་བདུན་ནི།** མཁལ་མ་ཝོ་ཤ་ མཆེར་བ་ཝོ་ཤ་ སྙིང་ཝོ་ཤ་ མཁྲིས་པ་ཝོ་ཤ་ ཁང་བ་ཝོ་ཤ་ ལག་པ་ཝོ་ཤ་ གླད་གོར་རམ་ཀླད་གོར་ཝོ་ཤ་དང་བདུན་ནོ།། བཤད་རྒྱུད་ལས། སྙིང་དང་མཁལ་མ་གླད་གོར་ཝོ་ཤ་གསུམ།། སྙིང་ཚད་མཁལ་ཚད་མཆིན་ཚད་སེལ་པར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས།

རྟགས་གསུམ་སྒྲོལ་བྱེད་རྟ་མགོ་ཅན།།

ཆུ་ཡི་ཤིང་རྟ་གྲུ་ཡི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

རྒྱགས་གསུམ། 船　གྲུ་ལ་ཟུར་གསུམ་ཡོད་པས་སམ། གྲུའི་སྟེང་དུ་རྟ་མགོ་དང་། ཆུ་སྲིན། སེང་གེའི་མགོ་གསུམ་ཡོད་པས་སོ།།

སྒྲོལ་བྱེད། རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།

རྟ་མགོ་ཅན། གྲུའི་སྟེང་དུ་རྟ་ཕོའི་མགོའི་གཟུགས་ཡོད་པས་སོ།།

ཆུ་ཡི་ཤིང་རྟ། ཆུ་ལས་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རྟ་དང་འདྲ་བས་སོ།།

མཉན་པ་གདོས་དང་ཟླ་བ་འཛིན།།

སྐྱ་བ་འཛིན་རྣམས་གྲུ་མཁན་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

མཉན་པ། 船夫. 船员 གྲུ་བའི་སྐད་ཆ་ལ་མཉན་ནས་འགྲོ་དགོས་པས་སོ།།

གདོས་པ། གྲུ་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱ་གྱ་ཐོགས་པས་ནའོ།།

ཟླ་བ་འཛིན། ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་གྲུའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བྱེད་འཛིན་པས་ནའོ།།

སྐྱ་བ་འཛིན། ཤིང་གྲུ་སོགས་མ་དར་གོང་དུ་སྐྱ་བར་བརྟེན་ནས་མཚོ་ངོགས་སུ་བགྲོད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

དཔལ་གོས་འདབ་བརྒྱ་ཆུའི་ལང་ཚོ།།

ཆུ་སྐྱེས་འདམ་སྐྱེས་པདྨོའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

དཔལ་གོས། 莲花 པདྨའི་གེ་སར་ལ་དཔལ་གྱི་འདབ་མ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདབ་བརྒྱ། མེ་ཏོག་འདིར་འདབ་མ་མང་པོ་ལྡན་པས་སོ། །

ཆུའི་ལང་ཚོ། ཆུའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པས་ནའོ། །

ཆུ་སྐྱེས། ཆུ་ལས་འཁྲུངས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

འདམ་སྐྱེས། འདབ་རྫབ་ཏུ་སྐྱེས་པའང་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །

དབང་མཚོག་སྙིང་འཕྱུང་མིག་གི་གཉེན། །

ས་ཡི་གདུ་བུ་ཨུཏྤལ་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

དབང་མཚོག 青莲 མིག་གི་དབང་པོར་སྨན་པས་དབང་མཚོག་ཟེར།

སྙིང་འཕྱུང་། ཆུ་སྙིང་ནས་འཕྱུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མིག་གི་གཉེན། གཉེན་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཞིན་མིག་ལ་མཛེས་པས་སོ། །

ས་ཡི་གདུ་བུ། ས་གཞི་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་གདུ་བུ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

སྙིང་འཕྱུང་དཀར་པོ་མཚན་མོ་བཞད། །

ས་མོས་ས་དགའ་ཀུནྡའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

སྐྱེང་འཕྲུང་དཀར་པོ། 君陀花 ཆུ་སྐྱེང་ནས་འཕྲུང་ཞིང་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་པས་སོ།།

མཚན་མོ་བཞད། མཚན་མོ་ཟླ་བས་ཞལ་ཕྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ས་མོས། རྩ་བ་བརྟན་པོར་སར་ཟུག་ཡོད་པས་སོ།།

ས་དགའ། འཛིན་མའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པས་མི་རྣམས་ས་གཞིར་དགའ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཏགས།

ས་འོག་གི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐོར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༨ ས་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ།

ས་གཞི་ཡུལ་དང་ས་འཛིན་གྲོང་།།
ནགས་ཚལ་སྨན་དང་རི་དྭགས་ཚོགས།།
མི་རིགས་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་གཞན།།
འདིར་ནི་ཡན་ལག་དང་བཅས་བརྗོད།།
ནོར་འཛིན་འཛིན་མ་གསེར་ལྡན་མ།།
ཀུན་བཟོད་ནོར་ཀྱི་སྣློ་གྲོས་མ།།
རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ས་གཞིའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

ནོར་འཛིན། 大地 ནོར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་འཛིན་པའམ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སོ། །

འཛིན་མ། ནོར་རྣམས་འཛིན་པའི་མ་ལྟར་གྱུར་པས་སོ། །

གསེར་ལྡན་མ། གསེར་དངུལ་སོགས་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཀུན་བཟོད། ས་གཞིས་དངོས་པོ་ཀུན་འདེགས་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ནོར་གྱི་སྣོ་གྲོས་མ། མགོ་དགུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ས་གཞི་ལས་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན། མི་ལུས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་བཞིན་ས་གཞིར་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་པས་སོ། །

དབུས་འགྱུར་འཆང་དང་སའི་སྙིང་པོ། །

འཕགས་པའི་ཡུལ་གནས་རྒྱ་གར་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

དབུས་འགྱུར་འཆང་། 印度 ས་ཚིགས་དང་ཚོས་ཚིགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དབུས་སུ་གྱུར་པས་སོ། །

སའི་སྙིང་པོ། འཛམ་གླིང་གི་ལྟེ་བར་གྱུར་པས་སོ། །

འཕགས་པའི་ཡུལ་གནས། འཕགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁྲུངས་སའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །

ནེ་པ་ལ་ནི་བལ་པོ་སྟེ།།

མོང་ཧོར་ཞེས་པ་སོག་པོའི་མིང་།།

སྟོང་ཞུན་མ་ཧཱ་ཙི་ན་ནི།།

རྒྱ་ནག་མིང་ཡིན་བོད་འདི་ལ།།

རྦོ་ཏ་གངས་ཅན་བསིལ་ལྗོངས་ཟེར།།

མཆན་འགྲེལ།

ནེ་པ་ལ། 尼泊尔 བལ་བོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ངོ་།།

མོང་ཧོར། སོག་ཡུལ་གྱི་མིང་སྟེ། རྒྱ་ནག་གི་སྐད（蒙古）ཟུར་ཆག་པའོ།།

སྟོང་ཞུན། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་པོའི་དོན་ཏེ། རྒྱ་སྐད（东贵）ཟུར་ཆག་པའོ།།

མ་ཧཱ་ཙི་ན། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། མ་ཧཱ་ནི་ཆེན་པོ་དང་ཙི་ན་ནི་རྒྱ་ནག་སྟེ། གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

རྦོ་ཏ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། བོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།། རང་སྐད་ཀྱི་བོད་ཅེས་པ་རྒྱ་གར་བ་ལ་ཕར་ལ་ཟུར་ཆག་སྟེ། རྒྱ་གར་བས་རང་རེ་ལ་རྦོ་ཏ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གངས་ཅན། གངས་ཅན་དང་གངས་ལྗོངས་གང་ཡིན་ཡང་མུ་ཁྱུད་གངས་ཀྱིས་བསྐོར་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

བསིལ་ལྗོངས། ཡུལ་བསིལ་མོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

ལམ་སྲོལ་བགྲོད་བྱ་འཇུག་བྱ་དང་།།

བཤུལ་ལམ་ཞེས་པ་ལམ་གྱི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ལམ་སྲོལ། 路 སྔོན་སོང་བའི་ལམ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་ཕྱིན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

བགྲོད་བྱ། མི་ལ་སོགས་པ་བགྲོད་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ།།

འཇུག་བྱ། འགྲོ་འོང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

བཤུལ་ལམ། སྔ་མ་བགྲོད་པའི་རྗེས་བཤུལ་དེར་ལམ་ཞེས་འབོད་པས་ནའོ།།

རིན་ཆེན་བརྩེགས་པ་རི་ཡི་མཆོག །

རི་རབ་ལྷུན་པོའི་མིང་དུ་གྲགས།།

མཚན་འགྲེལ།

རིན་ཆེན་བརྩེགས་པ། 天山 རིན་ཆེན་དུ་མ་བརྩེགས་ནས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

རི་ཡི་མཆོག རི་རབ་ལྷུན་པོ་ནི་རི་བོའི་ནང་ནས་ལེགས་ཤོས་ཡིན་པས་སོ།།

ཡོར་ཡུག་སྣ་ཕྱུད་རྩེ་གསུམ་པ།།

རྡོ་རྗེའི་རི་རྣམས་ལྷུགས་རིའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཁོར་ཡུག་ནྲུ་ཁྲུད། 城墙 རི་རབ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ནྲུ་འཁྲིལ་ནས་ཡོད་པས་སོ།།

ཆེ་གསུམ་པ། ལྷུགས་ཀྱི་རི་བོར་ཆེ་མོ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ནའོ།།

རྡོ་རྗེའི་རི། རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་བཞིན་མི་འགྱུར་བའམ་བརྟན་པའི་རི་བོའོ།།

འགྲོ་མེད་གླིན་འཕྱུར་མི་གཡོ་བ།།

ས་འཛིན་ཆུ་སྐྱོབ་རི་སྲིའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

འགྲོ་མེད། 山 བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རིའི་རྐང་བ་རྣམས་བཅག་པས་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པར་བཤད་པས་སོ།།

གླིན་འཕྱུར། རི་རྣམས་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་སོ།།

མི་གཡོ་བ། རླུང་སོགས་ཀྱིས་བསྒུལ་བར་མི་ནུས་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

ས་འཛིན། འགྱུབ་བྱེད་ས་རྡུལ་རྣམས་རི་བོས་མི་འཐོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཆུ་སྐྱོབ། ཆུའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཁ་བའི་རྡུལ་བརྩེགས་ཀི་ལ་ཤ།།

ས་འཛིན་དཀར་པོ་གངས་རིའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཁ་བའི་རྒྱལ་བརྩེགས། 雪山 གངས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་མ་བརྩེགས་པ་ལས་གྲུབ་པས་སོ།།

ཀེ་ལ་ཤ ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། གངས་རི་སྤྱིའི་མིང་ངོ་།།

ས་འཛིན་དཀར་པོ། འགྲུབ་བྱེད་ཁ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་མི་འགྱོར་བར་འཛིན་པས་སོ།།

སྲིད་བྱེད་གོར་མ་བརྩེགས་པོ་དང་།།

ཧུ་བོ་གཏུན་རྣམས་རྡོ་ཡི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྲིད་བྱེད། 石头 རྡོ་ས་འོག་ཏུ་སྦས་ནས་ཡོད་པའམ་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་རྡོའི་འོག་ཏུ་སྦ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

གོར་མ། ཕལ་ཆེར་གྱི་དབྱིབས་སྒོར་སྒོར་ཡིན་པས་སོ།།

བརྩེགས་པ། རྟང་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཏེ། རྡོ་ཚས་དུས་རབས་སུ་རྡོས་རྟུས་པ་སོགས་གཙོག་པར་བྱེད་པས་ནའོ།།

ཧུ་བོ། རྡོ་རྣམས་རིལ་རིལ་དང་ནར་ནར་ཡིན་པས་སོ།།

གཏུན། དབྱུག་ཤིང་ལ་གཏུན་ཤིང་ཞེས་པས་མཚོན་པ་ལྟར། རྟང་བྱེད་རྡོ་ལའོ།།

རྒྱལ་དམར་ཕྱེ་དམར་ཞ་ཉེ་སྐྱེས།།

ཤིཀྵ་ར་རྣམས་ལི་ཁྲིའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

རྡུལ་དམར། 黄丹 ས་རྡུལ་དམར་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཕྱེ་དམར། བཏགས་ན་ས་ཕྱེ་དམར་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཞ་ཉེ་སྐྱེས། ཞ་ཉེ་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བའོ། །

ཤིཀྵ་ར། ལིགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། ས་སེར་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ས་སྨན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ནུས་པས་རྩ་ཚད་དང་། ཚིག་རྨ། མཚོན་རྨ། ནང་གི་རྣག་ཁྲག་སྐེམ་པ་སོགས་ལ་ཕན་པར་བཤད་དོ། །

ས་འོག་འཕྲེང་བ་སྣ་ཚོགས་མདོག །

བྱི་ལའི་མིག་རྣམས་བ་བླའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

བ་བླ་ནི་རྡོ་སྨན་གྱི་རིགས་ཤིག་སྟེ། དངུལ་ཆུའི་དུག་འདོན་པ་དང་རྨེན་བུ་སྐྲངས་ནས་རྨ་རུལ་དུ་གྱུར་བར་ཕན་ནོ། །

ས་འོག་འཕྲེང་བ། 雌黄 ས་འོག་ཏུ་འཕྲེང་བ་ལྟར་ཡོད་པས་སོ། །

སྣ་ཚོགས་མདོག ཁ་དོག་ལ་མང་པོ་ཡོད་པས་སོ། །

བྱི་ལའི་མིག བྱི་ལའམ་ཞི་མིའི་མིག་དང་འདྲ་བས་སོ། །

བལ་ཡུལ་སྐྱེས་དང་ སླ་ལྡེ་བ། །

གར་མཁན་མ་རྣམས་ལྗོང་རོས་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

བལ་ཡུལ་སྐྱེས། 雄黄 བལ་བོའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བས་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས།

སླ་ལྡེ་བ། སླ་མ་ཞིག་གི་ལྡེ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །

གར་མཁན་མ། མདངས་དམར་སེར་ཡིན་པས་གར་མཁན་མ་ཞིག་གི་གདོང་དང་འདྲ་བས་ནའོ། །

ལྗོང་རོས། གཏེར་ཁ་ནས་ཐོན་པའི་མདོག་དམར་སེར་ཅན་གྱི་རྫས་ཤིག་ཡིན་ལ་སྨན་དུ་བྱེད་ཚོག་པ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ལྗོང་རོས་བ་བླ་རྨེན་ངན་རུལ་བ་གཙོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྔོན་པོ་དང་ནི་རྨ་བྱ་ཅན། །

རྫི་ཅན་མགྲིན་རྣམས་སྤྱང་མའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

སྔོན་པོ། 孔雀石 ཁ་དོག་གི་ཆ་ནས་བཏགས།

རྨ་བྱ་ཅན། རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདངས་དང་མཚུངས་པས་སོ། །

རྫི་ཅན་མགྲིན། རྫི་ཅན་རྨ་བྱའི་མགྲིན་པ་དང་ཁྱད་ཆོས་མཐུན་པས་སོ། །

སྐུང་མ། ཆོས་ལྡང་ཁྲུའི་མིང་ངོ། །

མིག་སྨན་སྔོན་པོ་བྱ་ཁྱུང་རྡོ། །

དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་མཐིང་གི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མིག་སྨན་སྔོན་པོ། 蓝铜矿 ལང་ཚོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མིག་མཐར་བྱུག་པའི་ཆོས་སྔོན་པོ་ཞིག

བྱ་ཁྱུང་རྡོ། བྱ་ཁྱུང་གི་སྒོ་ངར་བཤད་པའི་རྗེ་སྦྱོ་ཞིད་ཅན་དེའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པས་སོ། །

དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག ཁ་དོག་སྔོན་པོའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བས་སོ། །

མཐིང་། ཁ་དོག་སྔོན་པོའི་མིང་།

མེ་ལྡེ་ལེ་བརྒྱན་མེ་ཏོག་དང་། །

ཚོན་ཆེན་བཙག་སྐྱེ་རྗེ་ཐལ་ནི། །

ས་དཀར་མིང་དུ་བཤད་པ་མཐོང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མེ་ལྡེ། མེ་ལྡེ་ལྟར་མདོག་དམར་བས་སོ། །

ལི་བཙན། 赤石膏 དམར་སེར་གཉིས་ལས། འདིར་དམར་པོར་གོ་དགོས།

མེ་ཏོག མེ་ཏོག་དམར་པོ་སྟེ་ཟླ་མཚན་གྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བས་སོ།།

ཚོན་ཆེན། ཚོས་གཞན་ལས་མདོག་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

རྗེ་ཐལ། 白持地 རྒྱུའི་དུས་སུ་རྗེ་དང་བསྲེགས་རྗེས་ཐལ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

ས་དཀར། ས་ཕྱི་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བས་སོ།།

སྐྱོང་བྱེད་རྒྱལ་ལམ་ཕོ་བྲང་འཁོར།།

འཇིགས་མེད་གནས་རྣམས་གྲོང་སྡེའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྐྱོང་བྱེད། 村 རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

རྒྱལ་ལམ། རྒྱལ་པོ་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་སྨྱུན་ལམ་དུ་ནམ་ཡང་མངོན་པས་སོ།།

ཕོ་བྲང་འཁོར། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་གནས་པས་ནའོ།།

འཇིགས་མེད་གནས། ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་གནས་པས་ཇག་རྐུན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཞུང་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

གནས་གཞི་རྟེན་གཞི་ཚླ་གབ་ཅན།།

ཁྱིམ་དང་ཁབ་རྣམས་ཁང་པའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

གནས་གཞི། 房子 སེམས་ཅན་གནས་སའི་གཞི་ཡིན་པས་ནའོ། །

རྟེན་གཞི། རྟེན་ནམ་གནས་གང་ཞིག་ལ་འཚོ་བའི་གཞི་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལྷ་གབ་ཅན། ལྷ་ནི་སྙིང་གི་དོན་དང་། གབ་ནི་ཁེབས་པའི་དོན་ཏེ། ཁང་བར་ཐོག་ཁེབས་དང་ལྡན་པས་སོ། །

ཁྱིམ། ཁྱིམ་ནི་གང་ཞིག་སྡོད་ས་ཡིན་པས་སོ། །

ཁབ། ཁྱིམ་གྱི་ཞེ་ཚིག་གོ། །

གཛོ་ལ་དང་དྲི་གཙང་ཁང་། །

ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །

འདུ་ཁང་དགོན་མཆོག་ཕོ་བྲང་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

གཛོ་ལ། 宫殿 ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། དྲི་བཟང་འཁྱུལ་བའི་ཁང་བའོ། །

དྲི་གཙང་ཁང་། སྤོས་སོགས་ཀྱི་དྲི་ལྡང་བའི་གཙང་མའི་གནས་སོ། །

ཀུན་དགའ་ར་བ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་བ་དང་དད་པ་འཕེལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །

གཙུག་ལག་ཁང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་པས་ནའོ། །

འདུ་ཁང་། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་འདུ་ས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

དབེན་གནས་ཞི་གྲོང་བསམ་གཏན་ཁང་། །

ཆོས་ཀྱི་འདུན་ས་དགོན་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

དབེན་གནས། 寺庙 ཞྙིང་འཇིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འབོད།

ཞི་གྲོང་། རགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ས་ཡིན་པས་སོ། །

བསམ་གཏན་ཁང་། ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་སའི་གནས་ཡིན་པས་ནའོ། །

ཆོས་ཀྱི་འདུན་ས། ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་འདུན་སྒྲུབ་སའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་ཐོགས།

གཡང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་བ་གམ་ཅན། །

རྒྱལ་ཁབ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གཡང་དྲུང་འཁྱིལ་བ། 皇宫 རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་གཡང་དྲུང་གིས་མཚན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས།

བ་གམ་ཅན། ཇམ་བཛིད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཐོག་བརྩེགས་ཅན་དུ་གནས་པས་སོ། །

རྒྱལ་ཁབ། རྒྱལ་པོ་བཞུགས་སའི་ཁྱིམ་ཡིན་པས་སོ། །

ཁྲིམས་ནྲུན་ཕྱུག་སྦལ་འཕྲུལ་འཁོར་ཁྲིམ། །

ཉིལ་མར་ར་བ་བཙོན་རའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཁྲིམས་ནྲུན། 监狱 ཁྲིམས་ཀྱི་ནྲུན་པ་ཕོག་ས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཕྱུག་སྦལ། ཁྲིམས་ཀྱིས་ལག་པ་སྦལ་བའི་དབྱིབས་ལྟར་སྒྲངས་པས་སོ། །

འཕྲུལ་འཁོར་ཁྲིམ། ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་སོ། །

ཉིལ་མར་ར་བ། ཉིལ་མར་བཞིན་ཁྲིམས་ཀྱིས་གནོན་བཙིར་བྱེད་པས་སོ། །

ཡང་ཐོག་ཡ་ཕུབ་ཆུ་སྐྱོབ་ནི། །

ཐོག་གི་མིང་སྟེ་ཆུ་སྐྱོར་ལ། །

ཕུ་ཤུ་མདའ་ཡབ་ལན་ཀན་ཟེར། །

མཚན་འགྲེལ།

ཡང་ཐོག 房顶 ཁང་བའི་ཐོག་ལ་ཡང་ཐོག་ཡོད་པས་སོ། །

ཡ་ཕུབ། ཡང་ཐོག་འགེབ་བྱེད་ལ་གོ།

ཆུ་སྐྱོབ། ཐོག་ཀ་ཕུབ་པས་ཆུ་སོགས་འགོག་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ཕུ་ཤུ། 水沟 ཁང་བའི་ཉ་རྒྱབ་བམ་ཆུ་སྐྱོར་ལ་ཟེར།

མདའ་ཡབ། ཁང་བའི་སྒྲད་ཀྱི་མཐའ་རྫིག་ངོས་ལས་ཕྱིར་མངོན་པ་དེའོ།།

ལན་ཀན། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དེ། ཕུ་ཤུ་དང་འདྲ།

སྣང་སྒོ་དྲ་མིག་བ་ལང་མིག །

སྐར་ཁུང་མིང་སྟེ་སྐས་ཀ་ལ།།

ཡ་གད་ཐེམ་སྐས་འཛེག་རྟེན་ཟེར།།

མཚན་འགྲེལ།

སྣང་སྒོ། 窗口 སྣང་ཡོང་སའི་སྒོ་ཡིན་པས་སོ།།

དྲ་མིག དྲ་མིག་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

བ་ལང་མིག ཁང་བའི་ཐོག་ཁུང་ནི་བ་ལང་གི་མིག་དང་འདྲ་བས་སོ།།

ཡ་གད། 楼梯 ཡ་ཐོག་ཏུ་བགྲོད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།

ཐེམ་སྐས། ཐེམ་པ་ཐེམ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

འཛེག་རྟེན། ཡར་འགྲོ་སའི་གནས་ཡིན་པས་སོ།།

ཆབ་སྒོ་སྒོ་འཕར་སྒོ་གླེགས་ཏེ།།

ར་བ་ཡོངས་བསྐོར་ལྕགས་རིའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

ཆབ་སྒོ། 护门 ཆུ་འགོག་པའི་ཆ་ནས་ཆབ་སྒོ་ཟེར།

སྒོ་འཕར། སྒོ་རྒྱག་སྐབས་འཕར་ལྡ་བུ་ཡོད་པས་སོ། །

སྒོ་གླེགས། གླེགས་ཤིང་དང་འདྲ་བས་སྒོ་གླེགས་ཟེར།

ར་བ་ཡོངས་བསྐོར། ར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བས་ཧག་རྐུན་སོགས་སྲུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ས་གཞི་དང་རི་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༤ ནགས་དང་སྨན་སོགས་ཀྱི་སྡེ།

ནགས་ཚལ་དང་ནི་ཚང་ཚིང་ཅན། །

འཐིབས་པོ་ཤིང་ལྡན་ནགས་ཚལ་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ནགས་ཚལ། 森 林 ཚལ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་ཡོད་པས་སོ། །

ཚང་ཚིང་ཅན། བར་མཚམས་མེད་པར་འཁྲོ་དཀའ་བའི་ནགས་རྫོངས་འཐུག་པས་སོ། །

འཕེལ་བས་པོ། ནགས་ཛོངས་འཁྲུག་པས་ཉི་ཟླའི་འོད་སོགས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །

ཤིང་ལྡན། གང་སར་ནགས་མང་པོ་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལྗོན་ཤིང་ལྡུམ་ར་བཙོས་མའི་ནགས། །

ཉེ་བའི་ཚལ་རྣམས་སྐྱིད་ཚལ་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ལྗོན་ཤིང་ལྡུམ་ར། 公园 ལྡུམ་རར་བཏབ་པའི་ཤིང་ལ་གོ།

བཙོས་མའི་ནགས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་ཡིན་པས་སོ། །

ཉེ་བའི་ཚལ། གྲོང་སྡེའི་ཉེ་སར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ཕྱེའུ་ཁ་དང་སྙིང་དུ་འཛིན། །

ཞ་ལུ་སྐྱེས་རྣམས་སྦྱུ་གུའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཕྱེའུ་ཁ། 禾苗 བྱིས་པའི་ཁ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

སྙིང་དུ་འཛིན། འཛིན་མཁན་མེད་ཀྱང་འཛིན་པ་ལྟར་ཡར་མགྱོགས་པོར་སྐྱེ་བས་སོ། །

ཞ་ལུ་སྐྱེས། གསར་དུ་ཁ་འབུས་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

འདབ་ལྡན་ཀང་འཐུང་ཡལ་ག་ཅན།།

སྣན་སྐྱེས་ས་སྐྱེས་ཆུར་མི་ལྡང་།།

རྩེ་མོ་ཅན་རྣམས་ལྗོན་ཤིང་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

འདབ་ལྡན། 树 ལྗོན་ཤིང་ལ་ཡལ་འདབ་མང་པོ་ལྡན་པས་སོ།།

ཀང་འཐུང་། ཀང་བའི་གཏིང་ནས་སྣན་གྱིན་དུ་འདྲེན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ཡལ་ག་ཅན། སྡོང་པོ་རེ་རེར་ཡལ་ག་མང་པོ་སྐྱེས་པས་སོ།།

སྣན་སྐྱེས། སྣན་དང་མ་བྲལ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སོ།།

ས་སྐྱེས། ས་བརྟོལ་ནས་སྐྱེས་པས་སོ།།

ཆུར་མི་ལྡང་། ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བས་དེ་ལྟར་འབོད།

རྩེ་མོ་ཅན། ལྗོན་ཤིང་གཅིག་ལ་རྩེ་མོ་མང་པོ་ཡོད་པས་སོ།།

འབྲས་བུས་འཛིག་དང་ཨེ་རནྡ།།

ཆུ་ཤིང་སྙུག་མའི་མིང་དུ་གྲགས།།

མཚན་འགྲེལ།

འབྲས་བུས་འཛིག 竹 子 མེ་ཏོག་བཞད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཐོགས་ཚེ་རིམ་གྱིས་འཛིག་

འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཨེ་རནྡྷ། ལེགས་སྦྱར་ལྟའི་སྐད་དེ། འབྲས་མེད་ཤིང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

རྩ་ཤིང་། འབྲས་བུ་ཐེངས་གཅིག་སྨིན་རྗེས་འདེག་འགྲོ་བ་ཞིག་གོ།།

སྡོང་པོའི་སོར་མོ་ཡལ་ག་སྟེ།།

ལྷང་བྱེད་སྒྲིབ་བྱེད་ལོ་འདབ་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྡོང་བོའི་སོར་མོ། 树 枝 སྡོང་བོའི་ཡལ་ག་ནི་ལག་པའི་སོར་མོ་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་

ཐོགས།

ལྷང་བྱེད། 树叶 སྟོན་དུས་སོགས་སུ་ས་ལ་ལྷུང་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་ཟེར།

སྒྲིབ་བྱེད། ལོ་མ་སོགས་རྒྱས་ཚེ་ཉི་འོད་སོགས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཡིད་དགའ་པུཥྤ་མེ་ཏོག་སྟེ།།

སྣེ་མ་གང་བུ་འབྲས་བུའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཡིད་དགའ། 花 སུས་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

པུཥྤ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། རྩ་སྐྱེས་སམ་མེ་ཏོག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།

སྙེ་མ། 果实 འབྲས་བུའི་མིང་ངོ་།།

གང་བུ། ལོ་འབྲས་ལེགས་པས་ཡིད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་བའི་དོན་ནོ།།

ཡམ་ཤིང་བུད་ཤིང་ཚིམ་བྱེད་ཤིང་།།
སྲེག་ཤིང་སྦྱིན་སྲེག་ཤིང་གི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཡམ་ཤིང་། སྦྱིན་སྲེག་གི་རྫས་ཤིང་འོམ་བུ་ལ་གོ།

བུད་ཤིང་། ལྷ་ལ་འབུད་རྒྱུའི་བུད་ཤིང་ངོ་།།

ཚིམ་བྱེད་ཤིང་། ལྷ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སོ།།

སྲེག་ཤིང་། མེར་སྲེག་སྤྱད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

སྦྱིན་སྲེག་ཤིང་། 烧施木 ལྷ་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་བུད་ཤིང་ལའོ།།

ཨ་ཤྭཏྠ་དང་གླང་པོའི་ཟས།།
ཤིང་དབང་བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤིང་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

ཨ་ཤྭཏྠ། 菩提树 ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། གླང་པོའི་ཟས་སོ།།

སླང་བོའི་ཟས། ཤིང་དེ་སླང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཤིང་དབང་།　　　བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ཡོངས་འདུ་གསེར་ཤིང་ཇ་ཡབ་ཅན། །

ས་བརྟོལ་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཡོངས་འདུ། 如意树 རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐོང་ནུས་པས་སོ། །

གསེར་ཤིང་། ཕྱིའི་ཁ་དོག་གསེར་དང་འདྲ་བས་སོ། །

ཇ་ཡབ་ཅན། ལོ་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཇ་ཡབ་དང་འདྲ་བའོ། །

ས་བརྟོལ། རི་རབ་ལྷུན་པོའི་ས་བརྟོལ་ནས་སྐྱེས་པས་སོ། །

བདུད་འཛོམས་ཤུ་དྲུམ་ཤ་ར་སྟེ། །

སྤོ་བསངས་དང་ནི་ཙན་དན་མཆོག །

ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

བདུད་འཇོམས། 优昙花 མེ་ཏོག་འདིར་རིག་པའམ་མཐོང་ན་ནད་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་སོ།།

སྤོ་བསངས། ཙན་དན་བཟང་པོའི་མདོག་སྤོ་བསངས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

ཙན་དན་མཆོག བླ་ན་མེད་པའི་ཙན་དན་ཡིན་པས་སོ།།

ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ། 蛇心檀香 རྒྱ་གར་བས་ཙནྡན་དཀར་པོ་ལ་གོ་བར་བཤད་པའང་ཡོད་ལ། བསིལ་ཆེ་ཞིང་སྦྲུལ་མང་པོ་འཁྱིལ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

དཔལ་དུམ་མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་ནི།།
ཙན་དན་སྦྱི་སྙེ་དཀར་པོ་ལ།།
ཧ་རི་ཙནྡན་བ་ལང་མགོ།།
ས་མཆོག་ཟེར་རོ་དམར་པོ་ལ།།
འདབ་ལུས་ཚོས་བྱེད་སྣུམ་ལྡན་ཟེར།།

མཆན་འགྲེལ།

དཔལ་དུམ། ཏྲི་བཟང་དང་ལྡན་པས་ནའོ།།

མ་ལ་ཡར་སྐྱེས། 檀香 ལྗོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ།།

ཏ་རི་ཙནྡན། 白檀香 ཏ་རི་ནི་སྤལ་བའི་དོན་ཏེ། ཙནྡན་དཀར་པོ་ནི་ཡུལ་སྤལ་བའི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

བ་ལང་མགོ། བ་ལང་གི་མགོའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་རི་མོ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

ས་མཆོག ཙན་དན་སྐྱེ་སའི་ས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ས་དང་མི་འདྲ་བར་མཆོག་གི་སར་སྐྱེ་བས་སོ། །

འདབ་ལུས་ཆོས་བྱེད། 红檀香 ཙན་དན་དམར་པོའི་སྡོང་པོ་དང་འདབ་མས་ཆོས་བྱེད་ཚོག་པས་སོ། །

སྣུམ་ལྡན། སྡོང་པོ་དང་འདབ་མར་སྣུམ་ཞག་དང་ལྡན་པས་སོ། །

སྤྱིར་ཙནྡན་དཀར་དམར་ནི་སྨན་དུ་བྱེད་ཚོག་ལ་ཕན་ནུས་ནི། བཤད་རྒྱུད་ལས། ཙནྡན་དཀར་པོས་གློ་སྙིང་འཁྲུགས་ཚད་སེལ། ། ཙནྡན་དམར་པོས་ཁྲག་གི་ཚད་པ་སེལ། ། ཞེས་གསུངས།

ཤཱ་ལ་སྦྱོར་དཀར་ཤིང་ལ་སྐྱེ། །
ནགས་ཀྱི་ཙན་དན་ཨ་ག་རུའོ། །
ལྷ་ཤིང་ཐང་ཤིང་ཤུག་པ་སྐྱེ། །
བུམ་མཁན་འདྲེ་འཛིགས་གུ་གུལ་ལོ། །

མཆན་འགྲེལ།

སྣ་ལ། 芸香 སྤོས་དཀར་འབྱུང་བའི་ཤིང་ལ་གོ། སྨན་དུ་བྱེད་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། སྤོས་དཀར་ཆུ་སེར་སྦྱོང་ཞིང་སྐེམ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

ནགས་ཀྱི་ཙན་དན། ཨ་གར་ནགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཨ་ག་རུ། 沉香 ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། སྙིང་སེལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ཨ་ག་རུ་ཡིས་སྙིང་སྲོག་ཚ་བ་སེལ། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་ཤིང་། 柏树 ལྷ་ལ་མཆོད་རྒྱུའི་བསང་ཤིང་ངོ་། །

ཐང་ཤིང་། ཤིང་འདི་ལས་ཐང་ཆུ་འབྱུང་བས་སོ། ། སྨན་དུ་བཀོལ་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ཤུག་པ་ཚེར་ཅན་མཁལ་ཚད་ལྷོག་པ་སེལ། ། ཞེས་གསུངས།

བུམ་མཁན། གུ་གུལ་གྱི་དབྱིབས་ནི་བུམ་པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

འདྲེ་འཛིགས། གུ་གུལ་གྱི་དུ་བས་སྡེ་བརྒྱད་སོགས་འཛིགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གུ་གུལ། 安息香 སྨན་དུ་བྱེད་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། གུ་གུལ་ས་གདོན་ལྷོག་པ་གཉན་གཟེར་འཛོམས། ། ཞེས་གསུངས།

འཇོག་བྱེད་ཙཱ་ཏ་ཨ་ཤྲ་སྟེ། །

ཀང་མཛེས་མྱུ་ངན་མེད་ཀྱི་མིང་། །

ཉུས་ལྡན་བཙྪ་ཀཿལ་སྟེ། །

དྲི་ལྡན་བ་ཀུ་ལ་ཡི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འཛག་བྱེད། ཤིང་འདི་ལས་སྣང་བཅུད་ཁུ་བ་འཛག་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཏྭུ་ཏ། 柿子 ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། ཤིང་ཨ་སྲོ།།

རྐང་མཛེས། 无忧树 ཤིང་མྱ་ངན་མེད་ནི་བུད་མེད་མཛེས་མའི་རྐང་བས་རེག་ན་དེའི་མེ་ཏོག་རྣམས་དགོད་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ནུས་ལྡན། ཤིང་དེ་ལ་ཚ་བ་སེལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་སོ།།

བརྒྷ་ཀཿ 冰片 ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལྷའི་སྐད་དེ། ག་བུར་ཤིང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། སྨན་དུ་བཀོལ་ཆོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ག་བུར་ཚ་བ་རྒྱས་པ་ཐོག་བབས་གསོད། ། རྙིངས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཚ་བ་རྩད་ནས་འབྱིན།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དྲི་ལྡན། 薄拘树 བ་ཀུ་ལ་ལས་དྲི་ཞིམ་འཕྱུལ་བའམ་དྲི་ལྡན་མཛེས་མའི་འགྲམ་ཆང་གིས་ཁ་འབྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

རོ་མངར་བཅུད་འཛིན་བུར་ཤིང་སྟེ།།

རོ་ལྡན་རྒུན་འབྲུམ་ཤིང་གི་མིང་།།

པུཎྜ་ལ་ཤ་དང་ཀེང་ཤུ་ཀ།

འདབ་གསུམ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཤིང་གི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

རོ་མངར། བྲོ་བ་མངར་མོ་ལྡན་པས་སོ།།

བཅུད་འཛིན། བཅུད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། ལུས་གསོ་ངྲོད་སྐྱེད་རླུང་འཛོམས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བུར་ཤིང་། 甘蔗 ཀ་ར་བུ་རམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ།། ཕན་ནུས་ནི། བཤད་རྒྱུད་ལས། སྨན་ཧ་བུ་རམ་གྲང་རླུང་སེལ་བའི་ཧྭ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རོ་ལྡན། 葡萄树 སྦྲང་རྩི་ལྡ་བུའི་བྲོ་བ་ལྡན་པས་སོ།། རྒུན་འབྲུམ་ཤིང་ནི་རོ་མངར་ལ། ཉུ་རྗེས་བསིལ། གློ་གཙོང་དང་། གློ་ཚད་སེལ། དབུགས་མི་བདེ་བ་དང་སྐད་འགག་པ། བྱིས་པའི་གློ་འཁྲུན་བཅས་ལ་ཕན་ནོ།།

པུ་ལ་ཤ 紫梗树 བོད་སྐད་དུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

ཀིང་ཤུ་ཀ ནེ་ཙོའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པའི་ཤིང་ཞིག་གོ།།

འདབ་གསུམ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཤིང་འདིར་འདབ་མ་གསུམ་རེ་གསུམ་རེ་བྱས་ནས་ཡོད་པས་སོ།། སྨན་ཤིང་འདིའི་རོ་ཁ་ལ། ཉུ་རྗེས་སློམས། ནུས་པས་གློ་མཁལ་འགྲམ་ཚད་བཅས་ལ་ཕན་པར་བཤད།

དམར་པོ་ལེན་པ་ཉུ་མཁན་ཏེ།།

ལེ་ཀན་བཙོད་ཀྱི་མིང་དུ་གྲགས།།

མདོག་མཛེས་ཡུང་བ་ཤ་སེར་ཏེ།།

ཤིང་སེར་དུས་སྐྱེས་སྐྱེར་པའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

དམར་པོ་ལེན་པ། མདོག་དམར་བའི་ཆ་ནས་སོ། ། ནུས་པས་གློ་མཁལ་འགྲམ་ཚད་བཅས་ལ་ཕན་པར་བཤད།

ཞུ་མཁན། 棺榔子 སྨན་དུ་བྱེད་ཚོག་པའི་ཤིང་སྡོང་ཞིག

ལི་བཀན། 茜草 རྩྭ་ཤིང་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོས་དམར་ཧེ་བཙོད་ཀྱང་ཟེར། ར་ཁ། ཞུ་ཛེས་སློམས། ནུས་པས་གློ་མཁལ་འགྲམ་ཚད་བཅས་ལ་ཕན་པར་བཤད།

མདོག་མཛེས། མདོག་ལེགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའོ། །

ཡུང་བ། 姜黄 ལྷ་སེར་གྱི་མིང་གཞན་ནོ། །

ཤིང་སེར། 棺榔子མདོག་གི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

དུས་སྐྱེས། མེ་ཏོག་སྟོན་དུས་ཁོ་ནར་བཞད་པས་སོ། །

བྱིས་པའི་ནུ་མ་སླ་ལེན་མ། །

སེང་ལྡེང་མིང་སྟེ་གསོལ་ལ་ནི། །

ཐང་ཤིང་བཅུད་འཛིན་ཟེར་བ་ཡིན། །

མཆན་འགྲེལ།

བྱིས་པའི་ནུ་མ། ལོ་བཅོ་ལྔ་ཅན་གྱི་བྱིས་པའི་ནུ་མ་དང་འདྲ་བས་སོ།།

སླུ་ལེན་མ། ཟ་དང་ཊ་མ་ཏུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

སེང་ལྡེང་། 文冠果树 ཤིང་རིགས་ཤིག སྨན་དུ་བཀོལ་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། སེང་ལྡེང་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་སྐེམ་པར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཐང་ཤིང་། 松树 ཚེ་ལྡན་ཐང་ཆུ་ཡོད་པའི་ཤིང་ངོ་།། གསོམ་ཤིང་ངམ་ཐང་ཤིང་ནི་ཚེ་རིང་དུ་བསྲིང་བར་ཕན།

བཅུད་འཛིན། ཐང་ཆུ་འཛིན་པས་སོ།།

ཉིན་དུ་སྟར་ཀ་ནག་པོ་སྟེ།།
རྒྱ་ཤུག་རས་བལ་ཤིང་གི་མིང་།།
སྨྱུག་རྒོད་ལས་ཤིང་ཤུན་པ་མཁྲེགས།།
ཚིགས་བརྒྱ་བ་རྣམས་འོད་མའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

ཉིན་དུ། 黑核桃树 ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། སྟར་ཀ་ནག་པོའོ།།

རྒྱ་ཤུག རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཤུག་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གོ།།

རས་བལ་ཤིང་། 木棉树 ཤིང་འདིར་རས་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་བལ་ལྟ་བུ་ལྡན་པས་སོ།།

སྨུག་རྐྱོད། སྨུག་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། ལོ་མང་འགོར་བས་ལས་སྨོན་བྱེད་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལས་ཤིང་། འཆི་བ་སྟེར་བས་ལས་ཀྱི་ཤིང་ཡང་ཟེར།

ཤུན་པ་མཁྲེགས། ཤུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྲ་བས་སོ།།

ཚིགས་བརྒྱ་བ། ཚིགས་མང་པོ་ཡོད་པས་བརྒྱ་ཞེས་མང་ཚིག་སྦྱར་བའོ།།

འོད་མ། 紫竹 ཤིང་འདིའི་ཤུན་པར་འོད་མདངས་ལྡན་པས་སོ།།

སྨིན་ཅན་སྦུབས་ལྡན་གླིང་བུའི་ཤིང་།།

ཧླང་གིས་སྲ་སྒྲོག་སྨུག་མའི་མིང་།།

གྲོག་ཤུན་འཇམ་རེ་ཏྲེའི་འདབ།།

ཡི་གེའི་གཞི་ཅན་སྨྱུག་པའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྨིན་ཅན། 竹子 ཤིང་འདིར་སྨིན་འབུ་མང་པོ་ལྡན་པས་སོ།།

སྦུབས་ལྡན། ཁོག་པ་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ནའོ།།

གླིང་བུའི་ཤིང་། གླིང་བུ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པས་སོ།།

ཧླང་གིས་སྲ་སྒྲོག ཧླང་བྱུང་ན་སྨུག་མའི་སྦུབས་ལས་སྐད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བས་སོ།།

གྲོ་ག 桦树 ཤིང་སྡྲག་པའི་ཤུན་པ་ལ་ཟེར།

ཤུན་འཛམ། ཤུན་པའི་རེག་བྱ་འཛམ་པས་སོ། །

རེ་ཁའི་འདབ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། མཉེན་པོའམ་འཛམ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡི་གེའི་གཞི་ཅན། ཤིང་སྡྲག་པ་ནི་སྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་ཀྱིས་དཔར་ཤིང་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པས་སམ། ཡང་ན་གྲོ་ག་སྟེ་སྡྲག་པའི་ཤུན་པའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད་པས་ཡི་གེའི་གཞི་ཅན་ཟེར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་སོགས་ལས་ཀྱང་། གྲོ་གའམ་རས་སམ་ཤིང་ཤུན་ལ་བྲིས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞོན་ནུའི་འཕྲེང་ཅན་མ་ལ་ཏི། །

སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ཛཱ་ཏིའི་མིང་། །

དཔལ་གྱི་མིང་ཅན་ལྷའི་མེ་ཏོག །

སྤོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལི་ཤིའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གཞོན་ནུའི་འཕྲེང་ཅན། ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་གཞོན་ནུ་འཕྲེང་བསྒྲིགས་པ་ལྟར་ཡོད་པས་སོ། །

མ་ལ་ཏི། ཛ་ཏི་དང་མ་ལ་ཏི་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་སྐྱི་ལྡན་ཟེར།

སྣ་མའི་མེ་ཏོག དྲི་ཞིམ་ཏུ་ཞིམ་པོ་ཞིག་གོ། །

ཛཱ་ཏི། 肉豆蔻 སྨན་དུ་བཀོལ་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ཛཱ་ཏིས་རླུང་འཛོམས་སྙིང་གི་ནད་རྣམས་སེལ། །ཞེས་གསུངས།

དཔལ་གྱི་མིང་ཅན། མིག་ལ་མཛེས་ཤིང་རྣ་བར་སྙན་པའི་མེ་ཏོག་ཅིག

ལྷའི་མེ་ཏོག ལྷའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བས་སམ་ལྷར་མཆོད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

སྤོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། གཞན་ལས་ལྷག་པའི་དྲི་ཞིམ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

ལི་ཤི 丁香 སྨན་དུ་བེད་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ལི་ཤིས་སྲོག་རྩའི་ནད་དང་གྲང་རླུང་སེལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རྩ་བ་བརྒྱ་པ་ཁ་ཆེ་སྐྱེས། །

གུར་གུམ་མིང་སྟེ་སུག་སྨེལ་ལ། །

ཐུམ་གསུམ་ལུས་ངན་མ་ཞེས་བྱ། །

མཆན་འགྲེལ།

རྩ་བ་བརྒྱ་པ། གུར་གུམ་གྱི་མིང་སྟེ། རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པས་སོ། །

ཁ་ཆེ་སྐྱེས། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་མང་པོ་འབྱུང་བས་སོ། །

གུར་གུམ། 藏红花 ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀུཀྐུ་མ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པའོ། ། འདི་ཡང་སྨན་

མཆོག་ཅིག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། གུར་གུམ་མཆིན་ནད་སེལ་ཞིང་རྩ་ཁ་སྡོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སུག་སྨེལ། 白豆蔻 མཁལ་དྲོད་དང་ཕོ་དྲོད་གསོ་བའི་སྨན་མཆོག་ཅིག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། སུག་སྨེལ་མཁལ་ནད་གྲང་བ་མ་ལུས་སེལ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཐུམ་གསུམ། སུག་སྨེལ་ལ་མེ་ཏོག་ཤར་སྐབས་བརྩེགས་པའི་འདབ་མ་གསུམ་སྟེ་གཅིག་གིས་གཅིག་གབ་ནས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལུས་ངན་མ། མེ་ཏོག་གི་སྡོང་པོ་ཏ་ཙང་མི་མཛེས་པས་སོ། །

མི་ཆན་སེན་མོ་ན་གི་སྟེ། །

ཟླ་བའི་བྲེ་མ་ཀ་ཀོ་ལའོ། །

ཁྲི་ལྡན་སྤྲ་ཅན་སྤང་སྤོས་ཏེ། །

སྟོན་གྱི་མེ་ཏོག་སྤང་རྒྱན་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

མི་ཆན་སེན་མོ། འདབ་མ་མི་ཆན་གྱི་སེན་མོ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

ན་གི 穿山甲 ཉ་ཕྱིས་དྭང་གི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བས་སོ། །སྨན་བྱེད་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ཉ་ཕྱིས་ནུས་པ་སྨུ་ཏིག་ཁྱད་པར་མེད། །ཞེས་དང་། སྨུ་ཏིག་ཀླད་པ་འཛག་

གཙོད་དུག་ནད་སེལ། །ཞེས་པ་ལྟར་གོ་དགོས།

ཟླ་བའི་བྱེ་མ། ཟླ་བའི་རྒྱུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་ཤེལ་ཡིན་ལ་དེའི་རྡུལ་གྱིས་གྲང་སེལ་ལ་མཁོ་བས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ཀ་ཀོ་ལ། 大鸦 ཏྲི་རོ་ག་བུར་དང་འདྲ་བའི་རྫ་ལྷམ་ཞིག སྨན་ཡང་བྱེད་ཚོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ཀ་ཀོ་ལ་ཡིས་ཕོ་མཆེར་གྲང་བ་སེལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཏྲི་ལྟན། ཏྲི་ཞིམ་པའི་སྤོ་སྨན་ཞིག

སྦྲ་ཅན། འདིའི་རྩ་བར་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་ནའོ། །

སྤང་སྤོས། 甘松 སྤོ་སྨན་གྱི་རིགས་ཤིག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་སྤོས་སྤང་སྤོས་ཚད་སྙིང་དུག་ཚད་སེལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྔོན་གྱི་མེ་ཏོག སྤོ་སྨན་ཞིག་སྟེ། སྔོན་དུས་སུ་ཁ་འབྱེད་པས་དེ་ལྟར་རོ། ། བཤད་རྒྱུད་ལས། སྤང་རྒྱན་དཀར་པོས་གྲེ་བའི་དུག་ཚད་སེལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤང་རྒྱན། 龙胆草 སྤང་གི་རྒྱན་ཚ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མེ་ཏོག་དང་སྨན་ཞིག་གོ། །

ཀུན་ཏོང་རོ་ལྡན་ལྷ་མིན་ཁྲག །

ཟླ་སྒྲོའི་སྤོས་རྣམས་སྔོག་པའི་མིང་། །

འདབ་གསུམ་གཏུན་ཤིང་ངང་པའི་རྐང་། །

ལ་ཕུག་མིང་ཡིན་ཀྱ་ཤ་ལ། །

དག་བྱེད་རྩ་མཆོག་ཁྲུས་རྩ་ཟེར། །

མཆན་འགྲེལ།

ཀྱན་དོང་། 大蒜 སྔོག་པའམ་ཙོང་གི་མིང་།

རོ་ལྡན། རོ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལྡན་པས་སོ། །

ལྷ་མིན་ཁྲག ལྷ་མིན་གྱི་ཁྲག་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སྔོག་པ་ཟོས་པའི་མི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་མི་རུང་བར་བཤད་དོ། །

ཟླ་སློའི་སྤྲོས། སྲོག་གཅོད་དགེ་བར་འཛིན་པའི་ཟླ་སློའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ་བསྔོན་རྒྱུའི་སྤྲོས་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

སྔོག་པ། སྨན་དུའང་འགྲོ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ཙོང་སྔོག་བད་རླུང་སེལ་བའི་སྨན་སྟེ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འདབ་གསུམ། ལ་ཕུག་ཐོག་མར་སྐྱེ་དུས་འདབ་མ་གསུམ་སྟོན་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །

གཏུན་ཤིང་། ཡོས་དཀྲུག་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་དབྱིབས་དང་མཚུངས་པས་ནའོ། །

ངང་བའི་རྐང་། རྩ་བ་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པས་ངང་བའི་རྐང་བ་དང་རིགས་འགྲེ་བས་སོ། །

ལ་ཕུག 萝卜 སྨན་ཡང་བྱེད་ཆོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ལ་ཕུག་གཞོན་ནུ་ཡང་རྡོ་

མེ་ཏྲོད་སྐྱིད།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དག་བྱེད། རྩྭ་ཀུ་ཤ་ལས་ངན་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པས་སོ།། བུམ་པའི་ཚེ་རྒྱན་ཀུ་ཤ་བྱེད་པའམ་དེའི་གནད་ཀའི་ཡིན་ནོ།།

རྩྭ་མཆོག རྩྭ་གཞན་ལས་འཕགས་པས་སོ།།

ཁྲུས་རྩྭ། 涤草 ཁྲུས་བྱེད་ཚེ་བཀོལ་བས་ཁྲུས་རྩྭའོ།།

ནགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༨ རི་དྭགས་དང་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྡེ།

འཕྲོག་བྱེད་གདོང་ལྔ་རལ་པ་ཅན།།
སེར་ཆགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེའི་མིང་།།
ལུས་བཀྲ་དྲི་སྣོམ་ངར་སྐད་ཅན།།
ནགས་ཀྱི་ཤྭ་ན་སྟག་གི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

འཕྲོག་བྱེད། 狮子 སེང་གེས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་སོ།།

གདོང་ལྔ། གདོང་ན་འབུར་འབུར་ལྔ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་འབོད།

རལ་བ་ཅན། མགོར་དམར་སེར་གྱི་རལ་བ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

སྡེར་ཆགས་རྒྱལ་པོ། སྡེར་མོ་གཞན་ལས་རྣོ་ཞིང་ཤ་གཟན་སྲོག་ཆགས་དག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ལུས་བཀྲ། 老虎 སྟག་གི་ལུས་ཁ་དོག་ཁྲ་བོས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པས་སོ། །

དྲི་སྣོམ། ཉེ་རིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་སྣོམ་པར་བྱེད་ནུས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ངར་སྐད་ཅན། སྒྲ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བས་སོ། །

ནགས་ཀྱི་ཤ་ན། ནགས་སུ་འཚོ་སྡོད་བྱེད་པས་ནའོ། ། སྟག་གི་ཏུས་པ་ནི་སྨན་ཞིག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། སྟག་གི་ཏུས་པས་ལྷ་བ་འགུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཅན་གཟན་གདུམ་པོ་དོམ་ལ་སྟེ། །

རི་དྭགས་ཟ་བ་དྲེད་ཀྱི་མིང་། །

མང་སྐྱེས་ས་འཛོམས་ངུར་སྒྲ་ཅན། །

མཆུ་རིང་སྤྱུ་རིང་ཕག་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གཅན་གཟན་གདུམ་པོ། 熊 དོམ་གྱི་རང་བཞིན་གདུམ་ལ་གནོད་པས་སོ། ། འདིའི་མཁྲིས་པ་ནི་བཟང་བོའི་སྨན་ཞིག་སྟེ། རོ་ཁ་ལ་བསིལ། ནུས་པས་རྩ་ཁ་སྡོམ་པ་དང་

བཤལ་གཙོད། རྨ་ཁ་གསོ་བ་སོགས་ལ་ཕན་པར་བཤད།

རི་དྭགས་ཟ་བ། 狗熊 དྲེད་ཀྱིས་རི་དྭགས་རྣམས་ཁ་ཟས་སུ་བྱེད་པས་སོ། །

མང་སྐྱེས། 猪 ཕག་པའི་མིང་སྟེ། ཕྲུ་གུ་མང་པོ་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ས་འཇོམས། ས་སློག་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ངུར་སྒྲ་ཅན། ངུར་སྒྲ་འབྱིན་པས་ནའོ། །

མཆུ་རིང་། མཆུ་ཏོ་གཞན་ལས་རིང་བའི་ཆ་ནས་བཏགས།

སྨྱུ་རིང་། ཕག་པའི་སྨྱུ་རྒྱུབ་ལ་རིང་བས་སོ། ། ཕག་གི་རུས་པའང་སྨན་ཞིག་སྟེ། ཕག་པའི་རུས་པས་སྨུག་པོ་སེལ། ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཚལ་དང་གོ་བ་འཕར་བ་སྟེ། །

ས་སྨྱོས་ཅེ་སྤྱང་ཕ་སྐྱེས་མིང་། །

གྲོང་སྤྲེའུ་ཁྲུས་མཁན་བྱི་ལ་ནི། །

ཉྭམ་བྱུའི་མིང་སྟེ་མ་ཧེ་ལ། །

ས་ཉལ་མིག་དམར་ཕྲུ་མཆོག་ཟེར། །

མཚན་འགྲེལ།

མཚལ། 豺狗 འཕར་བའི་རྐང་བའི་རྟེང་དཀར་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཀོ་བ། འདིའི་ཀོ་བ་གཞན་ལས་མཐུག་པས་ནའོ། །

ས་མྱོས། 狐狸 ཚུ་བཏུང་ནས་དགའ་བར་བྱེད་པའམ་བརྒྱལ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཅེ་སྤྱང་། སྤྱང་ཀི་ལྟར་མཚན་མོ་ངུ་སྐད་སྒྲོག་པས་སོ། ། ཕའི་གློ་བ་སྨན་ཞིག་སྟེ། ཕ་དང་ཁུག་རྟའི་གློ་བས་གློ་ཛོལ་གཅོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གྲོང་སྲེའུ། 猫 བྱི་ལ་གྲོང་དུ་གནས་ཤིང་སྲེའུའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པས་སོ། །

ཁྲུས་མཁན། རང་གི་ངོ་གདོང་རང་གིས་འཁྲུད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

བྱི་ལ། བྱི་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་སོ། །

ས་ཉལ། 水牛 ས་འདམ་སོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

མིག་དམར། མ་ཧེའི་མིག་ཁྲག་ལྟར་དམར་བས་སོ། །

ཕྱུ་མཆོག ཕྱུ་གུ་དྲ་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་ཆེ་སེང་གེའི་འོ་མས་གསོས་པར་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ཁྲི་གཉན་ས་ལུས་རླུང་གི་སྲོག །

འཕྲོག་བྱེད་རི་དྭགས་སྤྱི་ཡི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ཁྲི་གཉན། 野兽 རི་དྭགས་ཕལ་ཆེ་བ་ས་བཙན་སའམ་གཉན་སར་འཚོ་བས་སོ། །

ས་ལུས། རི་དྭགས་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྤུའི་ཁ་དོག་སའི་མདོག་དང་འདྲ་བས་སོ། །

སླང་གི་སྲོག སླང་གིས་འཚོ་བའམ་མགྱོགས་པས་སླང་དཔེར་བཀོད་པའོ། །

འཕྲོག་བྱེད། གཞན་གྱིས་སྲོག་འཕྲོག་པའམ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་རྣམས་ཁྱུར་མིད་བྱེད་པས་སོ། །

བསེ་དང་རྭ་གཅིག་གཅིག་པུར་གནས། །

བསེ་རུའི་མིང་སྤྲེ་སྤྲེའུ་ལ། །

ཡལ་གའི་རི་དྭགས་གཉེར་མའི་གདོང་། །

འཕར་འགྲོ་ས་ཡི་མདུག་མ་ཟེར། །

མཚན་འགྲེལ།

བསེ། 犀牛 བསེ་ནི་ཚོས་ལ་འཇུག་པས་འདིའི་སྤུ་མདོག་ཚོན་གྱིས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

རྭ་གཅིག འདི་ལ་རྭ་གཅིག་ལས་མེད་པས་སོ། །

གཅིག་བུར་གནས། འཚོ་སྡོད་སྐབས་གཅིག་བུར་གནས་པས་སོ། །

ཡལ་གའི་རི་དྭགས། 猴子 སྤྲེའུ་རྣམས་ཤིང་གི་ཡལ་གའི་སྟེང་གནས་པས་ནའོ། །

གཉེར་མའི་གདོང་། གདོང་གཉེར་མས་ཁེབས་པས་སོ། །

འཕར་འགྲོ། ནགས་གླིང་དུ་ཕར་མཆོངས་ཚུར་མཆོངས་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ས་ཡི་མཇུག་མ། ས་ཧུ་འདུག་སྐབས་མཇུག་མ་ས་ནས་འབུས་པ་ལྟར་གྱེན་དུ་བསྒྲེངས་པས་སོ། །

ཙུན་པོ་རྐོ་བྱེད་བྱི་བ་སྟེ། །

གཤིན་རྗེའི་བུ་ནི་གྲོག་མའི་མིང་། །

བལ་ཅན་ཐགས་མཁན་སྣོམ་ལ་སྟེ། །

མར་གྱིས་ཉམས་བྱེད་སྡིག་རྭའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ཙུན་པོ། 老鼠 བཙུས་པའི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བ་རོལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རྐོ་བྱེད། ཁུང་བུ་རྐོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

གཤིན་རྗེའི་བུ། 蚂 蚁 གྲོག་མས་རང་ལུས་དང་མཉམ་པ་དག་གསོད་པར་བྱེད་པའམ་གཤིན་རྗེའི་བུ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །

བལ་ཅན། 蜘蛛 སྣོམ་གྱི་ལྟོ་བར་བལ་ལྟ་བུའི་སྐྱུད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་སོ། །

ཐགས་མཁན། གང་སར་ཐག་པ་འཐེན་པར་བྱེད་པས་ཐགས་མཁན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

མར་གྱིས་ཉམས་བྱེད། 蝎子 མར་དང་ཚིལ་ཞག་གིས་འཆི་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྔོང་སྐྱེས་ཚངས་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེས་དང་། །

ཡན་ལག་དྲུག་པ་ནམ་མཁའི་རྟ།།

མཁའ་འགྲོ་འདབ་ཆགས་བྱ་སྤྱིའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྒོང་སྐྱེས། 鸟 བྱ་མང་ཆེ་བ་སྒོང་ལས་སྐྱེས་པས་སོ།།

ཆངས་སྐྱེས། སྒོང་ལས་གཙང་མར་སྐྱེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཆང་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ལྟར་ན་བྱ་ཚང་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་སྐྱེས། བྱ་ལས་སྒོང་དང་སྒོང་ལས་བྱ་ཕྲུག་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

ཡན་ལག་དྲུག་པ། བྱ་ལ་རྐང་ལག་གཉིས་དང་། གཤོག་པ་གཉིས། མགོ་མཇུག་གཉིས་བཅས་ཡན་ལག་དྲུག་ཡོད་པས་སོ།།

ནམ་མཁའི་རྟ། ནམ་མཁར་འཕུར་ན་རྟ་བཞིན་མགྱོགས་པས་སོ།།

མཁའ་འགྲོ། འཕུར་སའམ་འགྲོ་ས་ནམ་མཁའ་ཡིན་པས་ནའོ།།

འདབ་ཆགས། བྱ་ལ་གཤོག་འདབ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟེར།

མིག་མཛེས་དབྱངས་སྙན་གཞན་གྱིས་གསོས།།

དཔྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཁུ་བྱུག་མིང་།།

སྤྲིན་སྒེག་མགྲིན་སྔོན་འདབ་བརྒྱ་པ།།

མདོངས་མཐའ་གཙུག་ལྡན་སྤྲིན་ལ་དགའ། །

འབྲུག་སྒྲས་མངལ་འཛིན་རྨ་བྱའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མིག་མཛེས། མཐོང་ན་མིག་ལ་མཛེས་པས་སོ། །

དབྱངས་སྙན། བྱ་འདིའི་སྐད་ཤིན་ཏུ་སྙན་པས་དབྱངས་སྙན་ཟེར།

གཞན་གྱིས་གསོས། བྱ་རོག་གིས་ཤིང་ཧོག་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུས་ཞྭ་བྱུག་གསོས་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

དཔྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ། 杜鹃 བྱ་འདིའི་སྐད་ཐོས་ན་དཔྱིད་ཀ་སླེབས་པར་ཤེས་པས་སོ། །

སྤྲིན་སྙེག 孔雀 རྨ་བྱས་སྤྲིན་རིག་ན་མཛེས་པའི་སྙེག་ཉམས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

མགྲིན་སྔོན། བྱ་འདིའི་མགྲིན་པ་སྔོན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

འདབ་བརྒྱ་བ། རྨ་བྱ་ལ་མཇུག་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པས་ནའོ། །

མདོངས་མཐའ། མཇུག་སྒྲོའི་རྩེ་མོར་མིག་འབྲས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་རི་མོ་ཡོད་པས་སོ། །

གཙུག་ལྡན། སྤྱི་བོར་སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་ནའོ། །

སྤྲིན་ལ་དགའ། སྤྲིན་མཐོང་ན་དགའ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

འབྲུག་སྒྲས་མངལ་འཛིན། འབྲུག་སྒྲ་ཐོས་ན་མངལ་ཆགས་པས་དེ་ལྟར་རོ། ། རྨ་བྱ་ནི་མདོག་མཛེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རིན་ཐང་ཡང་ཆེ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། རྨ་བྱའི་མདོངས་དུག་གློ་ནག་སེལ། ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

འཐོར་བྱེད་ཡིད་གཞུངས་ལྕེ་གཉིས་པ། །
འཇམ་ལྡང་ཚིག་འཇམ་ནེ་ཙོའི་མིང་། །
རིང་འཕུར་ཕླང་སྤྱོད་བྱ་རྒོད་མིང་། །
མཐུག་ནག་མགྲིན་རིང་ཁྲུང་ཁྲུང་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འཐོར་བྱེད། 鹦鹉 ནེ་ཙོ་རྣམས་འཕུར་སྐབས་སོ་སོར་ཁ་ཐོར་ནས་འགྲོ་བས་སོ། །

ཡིད་གཞུངས། བྱ་འདིའི་ཡིད་ཤིན་ཏུ་དྲང་བར་བཤད་པས་ནའོ། །

ལྕེ་གཉིས་པ། བྱ་སྐད་དང་མི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བར་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

འཇམ་ལྡང་། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་འཇམ་ཞིང་གཤོག་པ་ལྡང་ཁུ་ཡིན་པས་སོ། །

ཚིག་འཇམ། སྐད་སྙན་ཚིག་འཇམ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

རིང་འཕུར། 秃鹫 རྒྱང་རིང་པོར་ཡུད་ཀྱིས་གཅོད་པས་སོ། །

ཕླང་སྤྱོད། ཕླང་གི་སྤྱི་གྲི་ཡང་བརྒྱལ་ནས་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་རོ། །

མཐུག་ནག 鹤 ཁྲུང་ཁྲུང་གི་མཐུག་མའི་རྩེ་མོ་ནག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

མགྲིན་རིང་། མགྲིན་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

ལུས་དཀར་གྲོང་འཇོམས་འཁོར་ལོའི་ལག །

ཐྲ་བའི་རྐང་ལྡན་ངང་བའི་མིང་། །

གཉིས་གཉིས་སྤྱོད་དང་མཚན་མོ་བྲལ། །

འདབ་ལྡན་གསེར་ལྡན་ငུར་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ལུས་དཀར། 白鹅 ངང་བ་དཀར་པོའི་རིགས་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་སྣང་ངོ་། །

གྲོང་འཇོམས། མང་པོ་མཉམ་དུ་གྲོང་སྡེའི་སྟེང་དུ་འཕུར་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

འཁོར་ལོའི་ལག ཆུར་བསྐྱོད་སྐབས་རྐང་ལག་གཉིས་འཁོར་ལོ་ལྟར་མགྱོགས་པས་སོ། །

ཐྲ་བའི་རྐང་ལྡན། མཇུབ་མོ་རྣམས་སྐྱི་པགས་ཀྱིས་སྦྲེལ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་གཉིས་སྤྱོད། 赤麻鸭 ཉིན་དཀར་ངུར་བ་ཕོ་མོ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པས་སོ། །

མཚན་མོ་བྲལ། མཚན་མོར་ཕོ་མོ་སོ་སོར་བྲལ་ནས་འདུག་པས་སོ། །

འདབ་ལྡན། རྒྱལ་ལྡན་གྱི་གཞོག་པ་ཐོགས་པས་སོ། །

གསེར་ལྷུན། གཞོག་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་པས་ནའོ། ། ངུར་པའི་ཤ་ནི་སྨན་དུ་འགྲོ་སྟེ། ངུར་པའི་ཤ་ཡིས་ཉ་ལོག་སེལ་བར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གངས་སྦལ་མཛའ་མོ་ཀ་དམ་པ།།

ཆུ་སྐྱར་མིང་སྟེ་ཕུག་རོན་ལ།།

དིག་སྣན་རྗེ་ཡི་ཟས་ཅན་ཟེར།།

མཆན་འགྲེལ།

གངས་སྦལ་མཛའ་མོ། 鸥 དཔྱིད་དུས་གངས་ཆུ་བཞུར་དུས་ཆུ་སྐྱར་རྣམས་ཆུ་ངོགས་སུ་གྱེན་དུ་རྒྱུ་ནས་གངས་སྦལ་ལ་ཐུག་འཕྲད་གནང་བར་བཤད་པས་སོ།།

ཀ་དམ་པ། ལྷའི་སྐད་དེ་ཆུ་སྐྱར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

དིག་སྣན། 鸽子 དིག་པ་སྟེ་ཚིག་མི་གསལ་བའི་སྐད་སྣན་པོ་སྒྲོག་པས་སོ།།

རྗེ་ཡི་ཟས་ཅན། ཕུག་རོན་གྱིས་ཟས་སུ་བྲག་རྗེ་བྱེད་པས་སོ། ། འདིས་སྲོག་ཆགས་གཞན་ལ་གནོད་མི་བྱེད་པས་ཞི་བདེ་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ལ། ལན་རེར་འདོད་ཆགས་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་དོ། ། ད་དུང་ཕུག་རོན་གྱི་བྲུན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། གསོ་རིག་གཞུང་ལས། ཕུག་རོན་བྲུན་གྱིས་སྐྲངས་པ་རྣག་ཏུ་འགྱུགས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ནོར་བུའི་མགྲིན་ཅན་ཟངས་ཟེ་ཅན།།

མཚན་མོ་རིག་པ་ཁྲིམ་བྱའི་མིང་། །

སྣ་རིང་མཚན་སྤྱོད་བྱ་རོག་དགྲ །

ཉིན་མོ་ལོང་བ་འུག་པའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ནོར་བུའི་མགྲིན་ཅན། 鸡 མགྲིན་པར་ནོར་བུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་རི་མོ་ལྡན་པས་སོ། །

ཟངས་ཟེ་ཅན། ཤ་གཙུག་དེ་ཟངས་དམར་གྱི་མདོག་དང་འདྲ་བས་སོ། །

མཚན་མོ་རིག་པ། མཚན་མོར་བྱ་ཕོའི་རིག་པ་ཧེ་གསལ་དུ་སོང་ནས་དུས་ཀྱི་ཚོད་ཟིན་པས་ནའོ། །

སྣ་རིང་། 猫头鹰 འུག་པར་སྣ་རིང་ཟེར་ཡང་དོན་གྱིས་མཆུ་ཧོ་རིང་བར་གོ་དགོས།

མཚན་སྤྱོད། མཚན་མོར་མིག་ཧེ་གསལ་དུ་སོང་ནས་འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བས་ནའོ། །

བྱ་རོག་དགྲ། ཕོ་རོག་དང་འུག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དགྲ་ཟླ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ཉིན་མོ་ལོང་བ། འུག་པས་ཉིན་མོར་ལོང་བ་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བས་སོ། ། འུག་པའི་སྒྲོ་ལ་རིན་ཐང་ལྡན་ཏེ། འུག་པའི་སྒྲོ་ཡིས་དམུ་རྒྱུ་སེལ། ། ཞེས་པས་ངེས་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །

འགལ་འདུའི་རྫུན་ཅན་འབྱུང་པོའི་བྱ། །

གད་མོའི་དབྱངས་ལྡན་སྲིན་བྱའི་མིང་། །
འཕྲིག་སྟེད་གཞན་གསོ་མདོག་གཅིག་པ། །
ཁྭ་ཏ་ཐོས་སྒྲོགས་བྱ་རོག་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

འགལ་འདུའི་རྫུན་ཅན། 枭 གང་བཤད་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་འདུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དེ་སྐད་དོ། །

འབྱུང་པོའི་བྱ། བྱ་འདིས་སྐད་ངན་གཏོང་བ་དགྲ་བགེགས་འབྱུང་པོའི་ལྟས་སུ་གོ་བས་སོ། །

གད་མོའི་དབྱངས་ལྡན། སྲིན་བྱས་གད་མོ་དགོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་འབྱིན་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་བརྡར་གོ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

འཕྲིག་སྟེད། 乌鸦 བྱ་རོག་ཕོ་མོས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་སར་འཕྲིག་པ་སྤྱོད་པས་འཕྲིག་སྟེད་ཅེས་བྱའོ། །

གཞན་གསོ། བྱ་རོག་གིས་རང་ལས་གཞན་ཁུ་བྱུག་གསོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མདོག་གཅིག་པ། བྱ་རོག་ལ་མདོག་ནག་པོ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པའམ་སྤྱ་མདོག་ནག་པོ་ཁོ་ནར་གནས་པས་སོ། །

ཁྭ་ཏ་ཐོས་སྒྲོགས། ཁྭ་ཏས་གཞན་གྱི་གཏམ་སྒྲོག་པའམ་ཁྭ་ཏའི་སྐད་ཐོས་མ་ཐག་བྱ

རོག་གིས་སྒྲ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་རོ།།

འོལ་བ་ཅིོ་ལླ་ནེ་ལེ་སྟེ།།
ཀ་ལནྟ་ཀ་མཆིལ་པའི་མིང་།།
པགས་བྱེའུ་མཚན་རྒྱུ་ཕ་ཕང་སྟེ།།
ཆ་ག་ཕྱེ་ལེབ་ཅོ་ཀའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

འོལ་བ། 鸢.鹰　སྒྲའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་བྱ་ཞིག་སྟེ། ཁ་ནས་འོལ་འོལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་པས་ནའོ།། དེ་ལ་འོལ་སེར་དང་འོལ་ནག་གཉིས་ཡོད།

ཅིོ་ལླ།　འོལ་བས་བྱ་ཕྲུག་སོགས་བཟུང་ནས་ཟ་སྐབས་ཅིོར་ཅིོར་ཞེས་སྒྲ་གྲགས་པས་སོ།།

ཀ་ལནྟ་ཀ 麻雀　མཆིལ་བ་སྟེ་ཡུལ་སྐད་དུ་ཁང་བྱེའུ་དང་ཡུལ་བྱེའུ་ཡང་ཟེར། འདི་ཡང་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་སྟེ། མཆིལ་པ་ནས་ཟན་རྩངས་པས་ཁྲུ་བ་སྐྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

པགས་བྱེའུ། 蝙蝠　གཤོག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པས་སྐྱི་མོ་མངོན་པས་ན་པགས་བྱེའུ་ཟེར།

མཚན་རྒྱུ། ཕ་ཕྲང་གིས་འུག་པ་ལྟར་མཚན་མོར་འགྲོ་འདུག་སོགས་བྱེད་པས་ནའོ། །

ཆ་ག་ཕྱི་ལིབ། 云雀 སྐད་མང་པོ་རྒྱག་པས་ཆ་ག་དང་འབྲུ་ཕྱི་ལིབ་ཟ་བས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

རྐང་དྲུག་བུང་བ་ཧྲྀ་མ་ར། །
ར་ཡིག་གཉིས་པ་མེ་ཏོག་འཕྲུང་། །
སྦྲང་རྩིའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀེ་སར་སྤྱོད། །
འཁོར་འགྲོ་བཅུད་འཛིན་སྦྲང་མའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

རྐང་དྲུག 蜜蜂 འདིར་རྐང་པ་དྲུག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

བུང་བ། སྦྲའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་འབབ་མའི་མིང་སྟེ། འཕུར་འགྲོ་སྐབས་བུང་ཞེས་སྒྲ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ཧྲྀ་མ་ར། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་འཁོར་འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ར་ཡིག་གཉིས་པ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཧྲྀ་མ་ར་ཞེས་པ་ར་ཡིག་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

མེ་ཏོག་འཕྲུང་། མེ་ཏོག་གི་སྙིང་པོར་རོལ་བས་དེ་ལྟར་རོ། །

སྦྲང་རྩིའི་བརྟུལ་ཞུགས། སྦྲང་རྩི་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པས་ནའོ། །

གེ་སར་སྨྱུད། གེ་སར་རམ་མེ་ཏོག་གི་ཟེའུ་འབྲུམ་འཚོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

འཕོར་འགྲོ། མེ་ཏོག་ཡོད་སར་འཕོར་ནས་འགྲོ་བས་སོ། །

བཅུད་འཛིན། མེ་ཏོག་གི་བཅུད་འཛིན་པའམ་བསྟེན་པས་ནའོ། །

སྒྲབས་ཤུབས་མཛོད་རྣམས་སྒོང་སྐྱེ། །

འགེབ་བྱེད་ལུས་འདེགས་འདབ་གཤོག་སྐྱེ། །

མཚན་འགྲེལ།

སྒྲབས་ཤུབས། 鸡蛋 ཤུབས་ཀྱི་ནང་དུ་ནང་བཅུད་དག་སྒྲབས་སུ་གནས་པས་ནའོ། །

མཛོད། སྒོང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

འགེབ་བྱེད། 翅膀 གཤོག་པས་བྱ་ཕྲུག་རྣམས་འགེབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ལུས་འདེགས། འདབ་གཤོག་གིས་ལུས་བཏེགས་ནས་ནམ་མཁར་བགྲོད་པས་སོ། །

བྱ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ། །

༨ མི་ལ་སོགས་པའི་སྡེ།

གང་ཟག་ཤེད་བུ་མ་ནུའི་བུ། །

རྐང་གཉིས་ཤེས་ལྡན་མི་སྐྱེའི་མིང་། །

སྐྱེ་རྒྱལ་ལྷ་སྐྱེས་བགྲོད་བྱེད་དང་།།
ཕྲུ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱེས་པའི་མིང་།།
སྐྱེ་དམན་སྟོབས་མེད་འཆིང་བྱེད་མ།།
གཡོན་མ་བགྲོད་བྱ་བུད་མེད་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

གང་ཟག 人 རྒྱུད་སྐྱོན་ཡོན་གྱིས་གང་ཞིང་རེ་ཞིག་ཟག་པའམ་འཛིག་པར་བྱེད་པས་ནའོ།།

ཤེད་བུ། ཤེད་བུ་ནི་བོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་གྱི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྲགས་ཤིང་དེ་ལས་མཆེད་པའི་མིར་གོའོ།། **སྤྱིར་ཤེད་བུ་ནི།** ནུས་ཅན་དང་ཤ་ཚོལ་སོགས་རྒྱས་པ་ལའང་འཇུག་སྟེ། མི་ཤེད་ཅན་དང་ཊོག་ཤེད་ཅན་ལྟ་བུའོ།།

མ་ནུའི་བུ། ཨ་མའི་ནུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ནར་སོན་པས་ན་མ་ནུའི་བུ་ཞེས་བྱའོ།།

རྐང་གཉིས། མིར་རྐང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་སོ།།

ཤེས་ལྡན། སྨྲ་ཤེས་ཤིང་གོ་བ་དང་ལྡན་པས་ནའོ།།

སྐྱེ་རྒྱལ། 男人 སྐྱེས་པ་ནི་མངལ་སྐྱེས་ལས་ལེགས་པའམ་བུད་མེད་དང་མ་ནིང་དུ་མ་སྐྱེས་པས་ན་སྐྱེ་རྒྱལ་ཟེར་རོ།།

ལྷ་སྐྱེས། འབྱུང་བ་ལྷ་ལས་གྲུབ་པས་ནའོ།།

བགྲོད་བྱེད། སྐྱེས་མར་མཚམས་སྦྱོར་མཁན་ནི་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་བགྲོད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

ཁུ་བའི་བདག་ཉིད། སྐྱེས་པ་ཁམས་དཀར་པོའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ནའོ། །

སྐྱེ་དམན། 女人 སྐྱེ་བ་དམན་པའམ་སྐྱེས་པ་ལས་དམན་པས་ནའོ། །

སྟོབས་མེད། སྐྱེས་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་སྐྱེས་པ་ལས་ནུས་པ་སོགས་ཞན་པས་སོ། །

འཆིང་བྱེད་མ། སྐྱེས་པ་ཕལ་ཆེར་བུད་མེད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞགས་པས་དམ་དུ་འཆིང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

གཡོན་མ། སྐྱེས་མའི་རིགས་ཕལ་ཆེར་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བས་ན་གཡོན་མ་ཞེས་བྱའོ། །

བགྲོད་བྱ། བུད་མེད་ནི་སྐྱེས་པའི་བགྲོད་བྱའམ་མཚམས་སྦྱོར་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཟེར།

ཡན་ལག་མཆོག་མ་གླང་ཆེན་འགྲོས། །

ལུས་ཕྲ་སྐེག་མོ་སྐེད་མེད་མ། །

རི་དྭགས་མིག་ཅན་མཛེས་མའི་མིང་། །

མཆིས་འབྲང་ཆུང་མ་ཁྱིམ་འཛིན་མ། །

མནའ་མ་རིགས་སྐྱོང་བག་གསར་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ཡན་ལག་མཆོག་མ། 美女 ཡན་ལག་ཀུན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་ན་འོ། །

གླང་ཆེན་འགྲོས། གླང་ཆེན་གྱི་འགྲོས་ལྟར་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ལུས་ཕྲ། ལུས་ཕྲ་ཞིང་མཛེས་པས་ན་འོ། །

སྒེག་མོ། འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སྒེག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་ན་འོ། །

སྐྱིད་མེད་མ། བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱིད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་ཡིད་དུ་འོང་བས་ན་འོ། །

རི་དྭགས་མིག་ཅན། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་བཞིན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་རོ། །

མཆིས་འབྲང་། 新 妇 བདག་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བུད་མེད་དམ་ཕྱུག་ཡོད་པའི་

བུད་མེད་ལ་གོ།

ཆུང་མ། ཕྱུག་ལས་ལོ་ཆུང་བས་སམ་བཟའ་ཟླ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཆུང་བའོ། །

ཁྱིམ་འཛིན་མ། ཁྱིམ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་ན་འོ། །

མནའ་མ། འགྱུར་མེད་མནའ་ཚིག་གིས་གཏན་དུ་མཐུན་པར་འགྲོགས་མཁན་ལའོ། །

རིགས་སྐྱོང་། རིགས་རྒྱུད་རྣམས་སྐྱོང་མཁན་ཡིན་པས་ན་འོ། །

འཕགས་མ་རྒྱལ་མོ་ས་སྒྲོན་མ། །

བཙུན་མོའི་མིང་སྣེ་རྗེ་མོ་དང་། །

ཇོ་མོ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའང་ཟེར། །

མཚན་འགྲེལ།

འཕགས་མ། 王后 རིགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་བུད་མེད་གཞན་ལས་འཕགས་པ་ལའོ། །

རྒྱལ་མོ། རྒྱལ་པོས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བུད་མེད་དེ་ཆུང་མའོ། །

ས་སྐྱོང་མ། ས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའོ། །

ཇོ་མོ། 王妃 འདུལ་ཁྲིམས་སྲུང་མཁན་གྱི་བུད་མེད་ལ་ཟེར།

སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ། ཀུན་གྱི་བདེ་སྡུག་སོགས་སྐྱོང་མཁན་གྱི་བུད་མེད་ལའོ། །

འཕྱོན་མ་གཡེམ་མ་གཟུགས་འཚོང་མ། །

གཟུགས་ཀྱི་སྙེ་མ་ལྷུག་ལྷུན་མ། །

འཇུད་མཐུན་རེས་མ་སྨད་འཚོང་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འཕྱོན་མ། 妓女 སྐྱེས་པ་རྒྱན་གཞོན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་བུད་མེད་ལའོ། །

གཡེམ་མ། ལོག་གཡེམ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པའི་བུད་མེད་ལ་ཟེར།

གཟུགས་འཚོང་མ། གཟུགས་ཟོང་དུ་བྱས་ནས་འཚོང་བར་བྱེད་མཁན་མའོ། །

གཟུགས་ཀྱི་སྙེ་མ། གཟུགས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ལོ་ཏོག་གི་སྙེ་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་དེ་ལྟར་སོ།།

ལྷུག་ལྡན་མ། མཉེན་ཅིང་ལྷུག་པའི་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོས་གཞན་འགུགས་པར་བྱེད་པས་ནའོ།།

འདུད་མཐུན་མ། འདུད་མཐུན་ནི་འཁྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་བརྡ་སྙིང་ཡིན་ལ། དེར་སེམས་མཐུན་པས་སོ།།

རེས་མ། སྐྱེས་པ་མང་པོས་རེ་མོས་བྱས་ནས་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པས་ནའོ།།

འཁྲིག་པ་ལོག་གཡེམ་དགའ་མགུར་སྤྱོད།།
ཞི་སྦྱོར་གསང་སྤྱོད་གྲོང་པའི་ཆོས།།
ལག་བསྙམས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

འཁྲིག་པ། 不净行 ཕོ་མོས་ཆགས་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་ཟེར།

ལོག་གཡེམ། ཚུལ་མིན་གྱི་འཁྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་ཟེར། **ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ནི།** འདུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་གནས་མིན་པ་དང་དུས་མིན་པ་བཞིའོ།།

དགའ་མགུར་སྤྱོད། དགའ་མགུའི་སྒོ་ནས་ཕོ་མོས་འཁྲིག་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཟེར།

ཤི་སྦྱོར། འཁྲིག་སྦྱོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་།

གསང་སྦྱོད། གསང་ཞིང་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོད་དགོས་པས་ན་འོ། །

གྲོང་བའི་ཆོས། གྲོང་བས་ལོངས་སྦྱོད་དུ་གྱུར་བས་ན་འོ། །

ལག་བསྣུམས། འདོད་པ་སྦྱོད་སྐབས་ཕོ་མོས་ལག་ཟུང་གིས་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པས་ན་འོ། །

རྡུལ་དང་མེ་ཏོག་ཟླ་མཚན་ཏེ། །

མངལ་ཆགས་ལུས་ལྡི་སྨུམ་མའི་མིང་། །

བལྟམས་པ་བཙས་པ་སྐྱེས་པ་སྟེ། །

ཇོ་འབྱུང་བྱིས་པ་བྱུས་པའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

རྡུལ། བུད་མེད་ཀྱི་ཟླ་མཚན་གྱི་སྣས་མིང་ངོ་། །

མེ་ཏོག ཟླ་མཚན་གྱི་མདོག་མེ་ཏོག་དམར་པོ་དང་འདྲ་བས་ན་འོ། །

ཟླ་མཚན། 月经 བུད་མེད་ཀྱི་ཁམས་དམར་པོའི་མིང་སྟེ། ཟླ་བ་རེ་རེའི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཟླ་མཚན་ཟེར་རོ། །

མངལ་ཆགས། 孕妇 མངལ་དུ་སྦྲུ་གུ་འཁོར་བ་ལ་ཟེར།

ལུས་ལྡི། མངལ་གྱི་སྦྲུ་གུའི་དབང་གིས་ལུས་ལྡི་བར་འགྱུར་བས་ན་འོ། །

བལྟམས་པ། 生子 སྐྱེས་པའི་ཞེ་ཆིག་གོ།།

བཙས་པ། སྐྱེས་པའི་དོན་ནོ།།

ཞོ་འཐུང་། ཞོ་ནི་འོ་མར་འདུག་པས་ཨ་མའི་ནུ་འོས་གསོ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

བྱིས་པ། 儿童 སྐྱེས་ཏེ་ལོ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་བར་ལ་ཟེར།

སྐྱིད་བྱེད་ཕ་དང་ཡབ་ལ་སྟེ།།

རབ་བསྐྲུན་སྐྱེད་མ་མ་དང་ཡུམ།།

ཙྱོ་ཤུག་ཁྲིམ་ཐབ་བཟའ་ཚོ་སྟེ།།

ཐོར་བུ་ལང་ཚོ་གཞོན་ནུའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

སྐྱིད་བྱེད། ཕས་སྐྱིད་འཕེལ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཡབ། 父亲 ཕའི་ཞེ་ས།

རབ་བསྐྲུན། ཕའི་ཁམས་དཀར་གྱི་རུས་གཞི་ལ་མའི་ཁམས་དམར་གྱི་ཤ་ལུས་བསྐྲུན་པས་ཡིན་ཏེ། གསོ་རིག་ལས། ཕ་ཡི་ཁུ་བས་རུས་པ་རྐང་ཞོ་སྐྱེད། ། མ་ཡི་རྡུལ་མཚན་ཤ་ཁྲག་དོན་སྣོད་སྐྱེད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐྱེད་མ། རང་ལུས་སྐྱེད་མཁན་ཡིན་པས་སོ།།

ཡུམ། 母亲 ཨ་མའི་ཞེ་ས།

ཁྱོ་ཤུག 夫妻 ཁྱོ་ག་དང་ཆུང་མའི་བསྡུས་མིང་།

ཁྲིམས་ཐབ། ཁྲིམས་ཀྱི་ཐབ་ཀ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཐོར་བུ། 青年 ཐོར་བུ་ནི་སོ་སོ་བ་སྟེ། རང་རང་ས་ནས་ལམ་མགོ་ཐོན་པའི་དོན་ནོ། །

ཐོན་བུ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ལང་ཚོ། གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ལང་ཚོ་དར་བས་དེ་ལྟར་འབོད།

སྨིན་དང་ལོ་མང་ཁུར་ལྡན་དང་། །

བཞི་པའི་གནས་སྐབས་རྒན་པོའི་མིང་། །

དུས་ཚོས་ལྡ་པ་བལྟ་བའི་མཐའ། །

ཚེ་འདས་ཚེ་འཕོ་འཆི་བའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

སྨིན། 老人 ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཟིན་པའི་དོན་ནོ། །

ལོ་མང་། ལོ་མང་པོ་ལོན་པའི་དོན་ནོ། །

ཁུར་ལྡན། རྒན་པོའི་སྐབས་སུ་རང་ལུས་མི་ཐེག་པའི་ཁུར་འཁུར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

བཞི་བའི་གནས་སྐབས། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་མ། རྒན་པ་སྟེ་རིམ་པར་དེད་ན་བཞི་བའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

དུས་ཚོས་ལྷ་བ། འཆི་བ་ནི་གོ་རིམ་གྱིས་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

བལྟ་བའི་མཐའ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟད་མོར་བལྟ་བའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པས་སོ།།

ཚེ་འདས། 死 འཆོ་བའི་དུས་ལས་འདས་པས་ཚེ་འདས་ཟེར།

ཚེ་འཕོ། ཚེ་འགྱུར་བ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་དུ་སོང་བའི་དོན་ནོ།།

འཇིག་གནས་རོ་གནས་ཕ་མེས་གནས།།

ཞི་བའི་གནས་རྣམས་དུར་ཁྲོད་མིང་།།

གསུམ་པའི་རང་བཞིན་ཟ་མ་ནི།།

མ་ནིང་མིང་སྟེ་ཝོག་མེད་ལ།།

རལ་གུ་ཅན་དང་ཞུག་ཙུམ་ཟེར།།

མཆན་འགྲེལ།

འཇིག་གནས། 坟墓 འཇིག་པའི་ཕུང་པོ་སྐྱེལ་སའི་གནས་ཡིན་པས་སོ།།

རོ་གནས། རྣམ་ཤེས་བྲལ་བའི་པེམ་པོ་འཇུག་སའོ།།

ཕ་མེས་གནས། སྔོན་རབས་ཕ་མེས་མང་པོའི་པེམ་པོ་གནས་ས་ཡིན་པས་སོ།།

ཞི་བའི་གནས། ཞི་བ་སྟེ་ཤི་བོའི་རོ་འཛོག་ས་ཡིན་པས་སོ།།

གསུམ་པའི་རང་བཞིན། 中性人 ཕོ་མིན་མོ་མིན་གྱི་གསུམ་པ་སྟེ་མ་ནིང་གི་མིང་ངོ་།།

ཟ་མ། སྐྱེ་རྒྱུན་སྤེལ་མི་ཐུབ་པའི་མིའོ།།

རལ་གྱུ་ཅན། སྒོང་རིལ་བརྗོད་པའི་མི་ལ་ཟེར།

ཞུག་ཏུམ། 太监 ཕྲིག་འབྲས་བརྗོད་ཟིན་པའི་སྐྱེས་པ་སྟེ། བཙུན་མོར་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་མཁན་ནོ།།

གཉེན་གཞིན་མཛའ་བཤེས་རྩ་ལག་དང་།།
ཉེ་འབྲེལ་ཉེ་དུ་གཉེན་སྒྲིའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

གཉེན་གཞིན། 亲戚 ཤ་ཁྲག་གི་སྒོ་ནས་ཉེ་བའི་གཉེན་ལ་ཟེར།

མཛའ་བཤེས། སེམས་མཐུན་པའི་གྲོགས་ལའོ།།

རྩ་ལག ཤ་རུས་ཀྱི་རྩ་ལག་འདྲེས་པའི་སྤུན་མཆེད་ལའོ།།

ཉེ་འབྲེལ། ཤ་རུས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་འབྲེལ་བ་ལ་གོ།

ཉེ་དུ། མི་རབས་བདུན་ཚུན་ཆད་ལ་ཉེ་དུ་ཞེས་བྱའོ།།

སྔོན་སྐྱེས་ཕུ་བོ་གཅེན་རྣམས་ནི།།
ཇོ་ཇོའི་མིང་ཡིན་ནུ་བོ་ལ།།
ཕྱིས་སྐྱེས་གཅུང་པོ་ཐ་ཆུང་དང་།།
སྲིང་མོར་ཆེ་ཞེ་ལྷུམ་མོ་ཟེར།།

མཚན་འགྲེལ།

སྔོན་སྐྱེས། 哥哥 ནུ་བོའི་སྔོན་དུ་སྐྱེས་པས་ནའོ།།

ཕུ་བོ། ཕ་མ་གཅིག་པའི་སྤུན་ཆེ་བའོ།།

གཅེན། ཕུ་བོའི་མིང་སྔེ། ཇོ་ཇོ། ཨ་ཇོ། ཨ་ཀྱུ་སོགས་འབོད་སྲོལ་མང་།

ཕྱིས་སྐྱེས། 弟弟 ནུ་བོའི་མིང་སྔེ། ཕུ་བོའི་ཕྱིས་སུ་སྐྱེས་པས་སོ།།

གཅུང་པོ། ནུ་བོ་ལ་ཟེར།

ཐ་ཆུང་། ཕུ་བོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཆུང་བས་དེ་ལྟར་རོ།།

ཆེ་ཞེ། 妹妹 སྲིང་མོའི་བརྡ་རྙིང་།

ལྷམ་མོ། སྲིང་མོའི་ཞེ་སའོ།།

ཟག་ཕུང་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་གཟུགས།།
ཚོགས་པ་སྐུ་ནི་ལུས་སྤྱིའི་མིང་།།
མིག་འཛིན་དབུ་དང་ཡན་ལག་མཆོག།
མགོ་བོའི་མིང་སྔེ་སྐྲ་ལ་ནི།།
རལ་པ་ཐོར་ཚུགས་སྐྲ་སྐྱེས་དང་།།
གཙུག་ཕུད་མགོ་ཞལ་ལན་བུ་ཟེར།།

མཚན་འགྲེལ།

ཟག་ཕུང་། 尊体 ཟག་པ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཉེར་ལེན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་རྒྱུད་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཡང་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །

ཕུང་པོ། ལུས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཟུགས། མིག་གི་མཐོང་བྱར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་རོ། །

ཚོགས་པ། ཡན་ལག་དང་ཕུང་པོ་སོགས་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པས་སོ། །

མིག་འཛིན། མགོ་བོས་དབང་མཆོག་མིག་འཛིན་པའམ་ལྡན་པས་ནའོ། །

དབུ། 头 མགོ་བོའི་ཞེ་སའོ། །

ཡན་ལག་མཆོག མགོ་ནི་མིའི་ཡན་ལག་ལྔའི་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྟེན་སའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེང་སང་སྟེ་བའི་མགོ་ཁྲིད་ལ་འགོ་ཁྲིད་དང་། འགོ་འདྲེན། འགོ་བ་ཞེས་འ་འབྲི་བ་ནི་ནོར་བར་སྣམ་སྟེ། མགོ་ཁྲིད་ནི་སྟེ་བ་དང་དམངས་ཀྱི་སྔོ་ཁྲིད་མཁན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མ་མགོ་བྲིས་ན་འགྲིག་ལ། དབུ་ཁྲིད་ཅེས་པའི་ཞེ་ཚིག་ལས་ཀྱང་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རལ་བ། 头发 སླས་མ་དང་དཀྲིས་མ་མ་ཡིན་པའི་མགོ་བོར་འཕྱང་བའི་སྐྲ་རིང་པོའོ། །

ཐོར་ཙུགས། སྐྲ་ཐྲེན་དུ་བཅིངས་པའོ། །

སླར་སྐྱེས། བཞར་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

གཙུག་ཕུད། མགོའི་ཏོག་ལྟར་གྱུར་པས་གཙུག་ཕུད་ཟེར།

མགོ་ཉལ། མགོ་ན་ཉལ་བའི་རྣམ་པར་གནས་པས་སོ།།

ལན་བུ། སྐྲ་ད་པ་ལྟར་ཕྲ་མོ་མང་པོ་སླས་ནས་ཕྱིར་དུ་དཔྱངས་པའི་སྐྲའོ།།

ཡལ་ག་ལྔ་པ་དཔུང་པའི་འདབ།།

སུག་པ་འཛིན་བྱེད་ལག་པའི་མིང་།།

ལག་པའི་ཡལ་ག་སོར་མོ་སྟེ།།

ལག་སྐྱེས་སྡེར་མོ་སེན་མོའི་མིང་།།

རྩུ་བྱེད་བསྒྲོད་བྱེད་རྐང་པ་སྟེ།།

མཚན་འགྲེལ།

ཡལ་ག་ལྔ་བ། 手 ལག་པར་མཛུབ་མོ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་སོ།།

དཔུང་བའི་འདབ། ལག་པ་ནི་དཔུང་བའི་ལོ་འདབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ།།

སུག་པ། ལག་པའི་བརྡ་རྙིང་།

འཛིན་བྱེད། ལག་པས་དངོས་པོ་སོགས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ལག་པའི་ཡལ་ག 手指 སོར་མོ་ནི་ལག་པའི་ཡལ་ག་བཞིན་གནས་པས་སོ།།

ལག་སྐྱེས་སྡེར་མོ། 指 甲 ལག་མགོར་སྐྱེས་པའི་སེན་མོ་ནི་སྡེར་མོ་དང་ཆ་འདྲ་བས་སོ།།

རྐྱ་བྱེད། 足 རྐང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་རྐྱ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

བསྒྲོད་བྱེད། ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་གི་བསྒྲོད་པ་རྐང་བས་བྱ་དགོས་པས་སོ། །

སྒྲོ་བ་འབྲས་བུ་ཐིག་པའི་མིང་། །

ཕོ་རྟགས་དྲན་ཀ་སྨྱོས་བྱེད་ཤིང་། །

འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་ཕོ་མཚན་མིང་། །

ཚོས་འབྱུང་པདྨ་མེ་ཏོག་ལམ། །

ཆུ་གཉེར་སྲིད་ལམ་གཉིས་དགའི་ཁྱིམ། །

དགའ་བའི་བུ་ག་མོ་མཚན་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

སྒྲོ་བ། 睾丸 འབྲས་བུ་བཅུག་སའི་དབྱིབས་སྒྲོ་བ་དང་འདྲ་བས་ནའོ། །

འབྲས་བུ། སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་དྭངས་ཁུ་དཀར་པོ་སྟེ། སྦྲུ་གུའི་ས་བོན་ལ་ཟེར།

ཕོ་རྟགས། 男性生殖器 ཕོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའོ། །

དྲན་ཀ འདོད་པའི་བུ་མོ་དྲན་ན་གཟུགས་ཀ་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །

སྨྱོས་བྱེད་ཤིང་། འདོད་པས་སྨྱོས་པར་བྱེད་ཆེ་ཤིང་ལྟར་འགྲེང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ། འདོམས་ན་སྦ་བ་སྟེ་གསང་ནས་ཡོད་པས་སོ། །

ཆོས་འབྱུང་། 女性生殖器 ཆོས་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཏེ། མོ་མཚན་ནི་དེ་སྤྲུལ་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་འབྱུང་ས་ཡིན་པས་སོ།།

པདྨ། དཔེར་བས་པདྨའི་འདབ་མ་དང་འདྲ་བས་ནའོ།།

མེ་ཏོག་ལམ། མེ་ཏོག་ནི་ཟླ་མཚན་ལ་གོ་ཞིང་དེ་འབབ་སའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཆུ་གཉེར། ཆྙན་དང་མ་བྲལ་བས་ཆུ་དང་བུ་གའི་ཁ་གཉེར་མ་ཤར་བའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་སོ།།

སྲིད་ལམ། བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་མི་རྣམས་སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འོང་བའི་ཕྱོག་མའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་དགའི་ཁྱིམ། མོ་མཚན་ནི་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་དུས་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀར་དགའ་བ་སྟེར་སའི་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ།།

དགའ་བའི་བུ་ག བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་སྐྱེས་པ་རྣམས་དགའ་སའི་བུ་ག་ཡིན་པས་ནའོ།།

ཤ་མཆོག་སྲོག་གནས་ཅིཧྣ་ཐུགས།།

སེམས་ཀྱི་ཁང་པ་སྙིང་གི་མིང་།།

རཀྟ་རྩ་སྐྱེས་ཤའི་ས་བོན།།

ཁྲག་གི་མིང་སྟེ་ཤ་ལ་ནི། །

མཾ་ས་ལུས་ཟུངས་གསུམ་པ་ཟེར། །

ཞག་དང་སྤྲུམ་བག་ཚིལ་ལ་སྟེ། །

རུས་པར་གདུང་དང་ཀེང་རུས་ཟེར། །

མཆན་འགྲེལ།

ཤ་མཆོག 心 མིའི་ཤའི་ནང་ནས་སྙིང་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །

སྲོག་གནས། སྲོག་རྩ་གནས་ས་སྙིང་ཡིན་པས་ནའོ། །

ཙིཏྟ། སེམས་ཀྱི་སྐད་དོད་དེ། དོན་ནི་གསོག་པའི་དོན་ཏེ། སེམས་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །

ཐུགས། སེམས་ཀྱི་ཞེ་ས།

སེམས་ཀྱི་ཁང་བ། སེམས་གནས་ས་ནི་ཁང་བ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

རཀྟ། 血 བོད་སྐད་དུ་ཁྲག་གི་དོན་ནོ། །

ཟས་སྐྱེས། ཟས་ལས་ཁྲག་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཤའི་ས་བོན། ཁྲག་ལས་ཤ་འབྱུང་བས་དེའི་ས་བོན་ནོ། །

མཾ་ས། 肉 བོད་སྐད་དུ་ཤའི་དོན་ནོ། །

ལུས་ཟུངས། ལུས་འཚོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། **ལུས་ཟུངས་བདུན་ནི།** རྩ་

རྒྱུད་ལས།   དྭངས་མ་ཁྲག་ཤ་ཚིལ་རུས་རྐང་ཁུ་བ། །   ལུས་ཟུངས་བདུན་ཡིན་""། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ། ཤའི་དོན་ཏེ། ཤ་ནི་ལུས་ཟུངས་བདུན་གྱི་གསུམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །

ཞག 脂肪 ཤ་ཚིལ་རུས་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་སྣུམ་ལ་ཟེར།

སྣུམ་བག ཚིལ་ཞག་བག་ལེབ་ལྟ་བུར་ཆགས་པས་སོ། །

གདུང་། 骨头 རུས་པའི་ཞེ་ཚིག

ཀེང་རུས། མི་ལུས་ཤ་མེད་རུས་ལྷ་ཆ་ཚང་ལ་གོ།

ཁུ་བ་ས་བོན་ཁམས་དཀར་པོ། །

དྭངས་མ་ཀུནྡ་ཐིག་ལེའི་མིང་། །

རུས་འཚིང་འདབ་ལྡན་རྩ་ལ་སྟེ། །

ཁྲག་འཛིན་རུས་གཟེབ་པགས་པའི་མིང་། །

ལུས་སྐྱེས་པགས་པའི་སྦུ་གྲུ་དང་། །

པགས་པའི་མེ་ཏོག་བ་སྤུའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཁུ་བ། 精液 སྐྱེས་པའི་ཁམས་དཀར་པོའི་མིང་།

ས་བོན། མངལ་དུ་ཕྲུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ། ཁམས་དཀར་པོའོ། །

ཁམས་དཀར་པོ། མདོག་གི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས།

དྭངས་མ། སྲོག་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་བཅུད་ལ་དྭངས་མ་ཟེར།

ཀུནྡ། ཀུནྡའི་མེ་ཏོག་བཞིན་མདོག་དཀར་བས་ནའོ། །

ཐིག་ལེ། སྐྱེས་པའི་ཁུ་བ་དཀར་པོའི་མིང་།

རུས་འཆིང་། 脉 རྩས་རུས་པ་རྣམས་བསྡམས་ཏེ་འཆིང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

འདབ་ལྡན། རྩ་ཆེན་གྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྩ་ཕྲན་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་ལྟར་གནས་པས་སོ། །

ཁྲག་འཛིན། 皮 པགས་པས་ནང་གི་ཁྲག་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པས་སོ། །

རུས་གཟེབ། པགས་པ་ནི་རུས་པའི་གཟེབ་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལུས་སྐྱེས། 汗毛 སྤུ་ནི་མིའི་ལུས་ལ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་བཏགས།

པགས་པའི་སྦུ་གུ། པགས་པའི་སྟེང་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིང་གི་སྦུ་གུ་དང་འདྲ་བས་ནའོ། །

པགས་པའི་མེ་ཏོག པགས་པའི་ཐོག་ལ་མེ་ཏོག་ལྟར་སྐྱེས་པས་སོ། །

ལྟ་བྱེད་འདྲེན་བྱེད་ལྟའི་སྒྲོན་མ། །
སྣང་བྱེད་ཙཀྵུ་སྤྱན་མིག་མིང་། །

སྒྲ་འཛིན་ཐོས་འཛིན་ཉན་བྱེད་སྙན། །

རྣ་བའི་མིང་སྟེ་སྣོམ་བྱེད་ཤངས། །

དྲི་འཛིན་དྲི་ལེན་སྣ་ཡི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ལྟ་བྱེད། 眼睛 ཀུན་ལ་ལྟ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

འདྲེན་བྱེད། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དག་བློའི་ཡུལ་དུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ལྟའི་སྒྲོན་མ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ལྟའི་སྒྲོན་མ་དཔེར་བཀོད་པའོ། །

སྣང་བྱེད། བྱ་དངོས་དག་སྣང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཅཀྵུ། བོད་སྐད་དུ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

སྤྱན། མིག་གི་ཞེ་ས།

སྒྲ་འཛིན། 耳朵 རྣ་བས་སྒྲ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ཐོས་འཛིན། རྣ་བས་ཐོས་པ་རྣམས་འཛིན་པས་ནའོ། །

ཉན་བྱེད། རྣ་བས་སྒྲ་ལ་ཉན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

སྙན། རྣ་བའི་ཞེ་ས།

སྣོམ་བྱེད། 鼻子 དྲི་བཟང་ངན་དག་འཛིན་པས་ནའོ། །

ཤངས། སྣའི་ཞེ་སའོ། །

དྲི་འཛིན། སྣས་དྲིའི་རིགས་འཛིན་པས་ནའོ། །

དྲི་ལེན། སྣ་བས་དྲི་འཛིན་པའི་དོན་ནོ། །

བཙུད་མ་རོ་འཛིན་ངག་གི་འདབ། །

སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལྡུགས་ལྡེའི་མིང་། །

ལྡད་བྱེད་མཆེ་བ་ཚེམས་གཉིས་སྐྱེས། །

སོ་སྟེ་སོ་གོས་སྒྲོས་དམར་མཆུའོ། །

གདོང་ཞལ་ཟ་བྱེད་སྨྲ་བའི་སྒོ། །

གདམ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁ་ཡི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

བཙུད་མ། 舌头 ཟས་བཙུད་འཛིན་པས་ནའོ། །

རོ་འཛིན། རོའི་བྲོ་བ་མྱོང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ངག་གི་འདབ། ངག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་སྐབས་ལྡེ་ལོ་འདབ་བཞིན་གཡོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས། ལྡེ་ནི་སྨྲ་བ་སྟེ་གདམ་འོང་སའི་སྟེགས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

ལྡུགས། ལྡེའི་ཞེ་ས།

ལྷད་ཅེད། 牙齿 ཟས་རྣམས་ཞིབ་མོར་བཅའ་བས་ལྷད་ཅེད་ཟེར།

མཆེ་བ། འདིར་སོ་སྤྱི་ལ་གོ།

ཆེམས། སོའི་ཞེ་སའི་མིང་།

གཉིས་སྐྱེས། སོ་ཐེངས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བས་སོ། །

སོ་གོས། 嘴唇 གོས་ཀྱིས་ལུས་གཡོགས་པ་ལྟར་ཡ་མའི་མཆུས་སོ་གཡོགས་པས་སོ། །

སྨྲོས་དམར། མཆུའི་འདབ་དམར་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

གདོང་ཞལ། 嘴 སྤྱིར་ཞལ་ནི་གདོང་ཆ་ཚང་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཁའི་ཞེ་སར་འཇུག

ཟ་ཅེད། ཁ་ནི་ཟ་མ་ཟ་ཅེད་ཡིན་པས་ནའོ། །

སྨྲ་བའི་སྒོ། ཁ་ནི་སྐད་ཆ་སྨྲ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་སོ། །

གདམ་གྱི་འབྱུང་གནས། གདམ་ཡག་བཙོག་ཅི་རིགས་འབྱུང་བར་ཅེད་པའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །

གྲེ་བ་མགྲིན་མགུལ་མགུར་སྐེ་སྟེ། །

གསུམ་པ་དཀྱུ་དག་ལྟོ་བའི་མིང་། །

བྲང་སྐྱེས་འོ་འཛིན་ལང་ཚོའི་མཚན། །

འདོད་པའི་སྨྱོས་བུམ་ནུ་མའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

གྲེ་བ། 脖子 སྒྲ་འབྱིན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་མིད་པའོ།།

མགྲིན། སྐེའི་ཞེ་ས།

མགུལ། སྐེའི་ཞེ་ས།

མགུར། མགྲིན་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། གྲེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་གླུ་སྒྲ་ལ་མགུར་གླུ་ཞེས་བརྗོད་པས་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུས་པ། 肚子 ཕོག་པའམ་གྲོད་པའི་མིང་།

དཀུ་དག མིའི་ལུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ནས་དཔྱི་མགོའི་བར་ཏེ་ལྟོ་བའོ།།

བྲང་སྐྱེས། 乳房 བུད་མེད་ཀྱི་ནུ་མ་ལ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྲང་སྐྱེས་ཞེས་མིང་བཏགས་པའོ།།

འོ་འཛིན། ནུ་མར་འོ་མ་ལྡན་པས་སོ།།

ལང་ཚོའི་མཚན། ནུ་མ་འབུར་བ་བུད་མེད་ཀྱི་ལང་ཚོ་དང་འདོད་པ་འཕེལ་བའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་པས་ནའོ།།

འདོད་པའི་སྤྱོས་བུམ། ནུ་མའི་མིང་སྟེ། རང་གིས་མཐོང་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་སྣང་སྐྱེ་ཞིང་། གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བས་བཟི་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

བཤད་ལམ་འོག་སྒོ་འཕོངས་རྒྱབ་སྟེ།།

དཔྱི་དང་སྣ་ཟུར་དཔྱི་མགོའི་མིང་། །

རྒྱུན་འབབ་དྲི་ཆུ་གཅིན་ལ་སྟེ། །

བཤང་བ་ཕྱི་ས་དྲི་ཆེན་མིང་། །

རིད་སྐེམ་ཤ་ཐལ་སྟོབས་ཆུང་སྟེ། །

འཚག་ལྡན་ཤ་རྒྱས་སྟོབས་ལྡན་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

བཤང་ལམ། 屁股 རྐུབ་ནི་བཤང་བ་སྟེ་སྐྱུག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

འོག་སྒོ། མིའི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་དགུའི་ནང་གི་ཞོལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

འཕོངས། འཕོངས་ནི་རྐུབ་ལ་སྐྱལ་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། བཙོག་པ་རྣམས་རྐུབ་ནས་འཕང་དགོས་པར་བསྐྱལ་པའོ། །

དཔྱི། 臀部 བརླ་རུས་དང་ཚང་རའི་འབྲེལ་མཚམས་ལ་ཟེར།

སྣ་ཟུར། སྣ་རེའི་ཟུར་དང་འདྲ་བས་སོ། །

རྒྱུན་འབབ། 尿 བཏུང་བ་རྣམས་རྟག་ཏུ་འབབ་པས་སོ། །

དྲི་ཆུ། གཅིན་ལ་མི་གཙང་བའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

བཤང་བ། 大便 སྐྱུག་པའི་མིང་།

ཕྱི་ས། སྐྱུག་པའི་མིང་སྟེ། འོག་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

དྲི་ཆེན། བཤང་བར་དྲི་མ་ཆེ་བས་སོ།།

རིད། 力量单薄 ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞན་པའི་དོན།

སྐེམ། ཟུངས་ཟད་པས་སྐམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དོན།

ཤ་སྲབ། ཤ་སྲབ་མོའི་དོན་ཏེ་སྟོབས་ཆུང་བའོ།།

འཚག་ལྡན། 具力 འཚག་ནི་རྒྱས་པའི་དོན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཤེད་རྒྱས་པའོ།།

ཤ་རྒྱས། ལུས་ཟུངས་རྒྱས་པས་སྟོབས་ཆེན་པོའོ།།

ཚིག་ཉམས་ངག་དབུལ་ལྐུགས་པ་སྟེ།།
གླེན་པ་རྨོངས་པ་བླུན་པོའི་མིང་།།
གྲིམ་གྱུང་སྒྲིན་པོ་སྤྱང་པོ་སྟེ།།
ནད་ལ་བྲོ་འཚལ་འདུ་བ་འཁྲུགས།།
ཟུག་རྟུ་གཙོང་དང་སྣུན་ཞེས་ཟེར།།
རྩི་སྨན་ནད་སེལ་རྐྱེན་སྨན་རྣམས།།
སྨན་ཏེ་སྨན་པར་མཁྱུད་དཔྱད་པ།།
འཚོ་བྱེད་སྨྲོན་ཤེས་ཆེ་རིག་ཟེར།།

མཚན་འགྲེལ།

ཚིག་ཉམས། 哑巴 ཚིག་མི་གསལ་བས་ཉམས་པའོ། །

ངག་དབྱུལ། ངག་གིས་བརྗོད་མི་ནུས་པས་སོ། །

གླེན་པ། 愚蠢 བླང་དོར་མི་ཤེས་པས་སོ། །

རྨོངས་པ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་ལ་བློ་མིག་ལྡོངས་པའོ། །

གྲིམ། 聪明 རིག་པ་གསལ་བས་སོ། །

གྲུང་། བླང་དོར་ལ་མཁས་པས་སོ། །

སྒྲིན་པོ། རིག་པ་རྣོན་པོའོ། །

བྲོ་འཚལ། 病 ན་ཚ་བྱུང་བའི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

འདུ་བ་འཁྲུགས། འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པས་ལུས་ལ་གནོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །

ཟུག་རྔུ། ནད་བྱུང་ཚེ་ན་ཟུག་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཙོང་། གཙོང་ནི་སྲིར་ནད་བྱེ་བྲག་པའི་མིང་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ལུས་ཀྱི་ནད་སྤྱི་ལ་གོ།།

སྙུན། ནད་ཀྱི་ཞེ་སའོ། །

རྩི་སྨན། 药 སྐྱེ་དངོས་ལས་བྱུང་བའི་སྨན་ལ་རྩི་སྨན་ཟེར།

ནད་སེལ། སྦྱོར་བ་སྨན་གྱིས་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རྒྱུན་སྨན། རྒྱུན་ངན་ནད་རིགས་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

མཁྱེན་དཔྱད་པ། 医生 ནད་པའི་ལག་པར་མཁྱེན་ནས་ནད་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་མཁན་ཡིན་པས་སོ་ཟེར་མོད། བདག་གི་ལྷ་ཚུལ་ནི་ལྷ་རིག་དྲི་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནད་པའི་གསང་བའི་ནད་ལ་དཔྱད་དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་སོ་སྙམ།

འཚོ་བྱེད། ནད་པའི་སྲོག་འཚོ་མཁན་ཡིན་པས་སོ།།

སྐྱོན་ཤེས། རྟེན་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་ཏེ་ནད་གང་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པས་ནའོ།།

ཚེ་རིག ཚེ་ཅི་ཙམ་དུ་འཚོ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ནའོ།།

བཀོད་དང་སྤྲས་དང་སྤྱད་སྤྲ།།

བརྒྱན་པའི་མིང་སྟེ་དབུ་རྒྱན་ལ།།

ཅོད་པན་ཕྲོག་ཞུ་རྩེ་ཕྲན་ཟེར།།

འཁྲིལ་བ་ཅན་ནི་རྣ་རྒྱན་ཏེ།།

མགུར་ན་སྤྲ་བ་མགྲིན་རྒྱན་མིང་།།

ཕྱང་ཕྲུལ་ཞེས་པ་དོ་ཤལ་ཏེ།།

འོག་པག་སྐ་རགས་རྒྱན་ཅན་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

བཀོད། 饰品 ལུས་ལ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་དོན།

སྤྲས། ལུས་ལ་མཛེས་པ་བཏོད་པའི་དོན།

སྱུད། བརྒྱན་པའི་བརྡ་ཉིང་།

སྱ། འདི་ཡང་བརྒྱན་པའི་དོན།

ཅོད་པན། 头饰 དབུ་རྒྱན་ལ་གོ།

སྤྲོག་ཞུ། སྤྲོག་ནི་རྩེ་མོར་འཇུག་པས་མགོ་རྒྱན་ནོ།།

རྩེ་ཕྲན། དབུ་རྒྱན་གྱི་རྩེ་མོ་ཕྲ་བས་དེ་ལྟར་ཟེར།

འཕྲིལ་བ་ཅན། 耳环 རྣ་ལུང་སྐོར་བས་དཔྱིབས་ཀྱི་ཚ་ནས་བཏགས་པའོ།།

མགུར་ན་སྤྱ་བ། 颈饰 མགུར་ནི་སྐེ་དང་སྤྱ་བ་ནི་བརྒྱན་པའོ།།

ཕྱང་ཕྲུལ། 璎珞 རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆའི་མིང་།

འོག་པག སྐེད་རྒྱན་ལ་ཟེར།

སྐ་རགས། སྐེད་པར་འཆིང་བར་བྱེད་པས་སོ།།

རྒྱན་ཅན། 装饰 སྐ་རགས་སྙིང་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་རྒྱན་ཆའོ།།

ཁ་བའི་བྱེ་མ་ཟླ་བའི་ཐལ།།

ནུས་ལྡན་སྤྲིན་སྙིང་ག་བུར་མིང་།།

རི་དྭགས་ལྟེ་བ་སྦྲུལ་སྐྲག་བྱེད།།

སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཀླུ་རྩེའི་མིང་།།

ཀུན་མཐོང་བཞིན་སྣོད་མ་ཀུ་(གུ)ར།།
བྱི་དོར་མེལ་ཚེ་མེ་ལོང་མིང་།།
ཁྱིམ་གྱི་ནོར་བུ་སྣམ་ཟ་དང་།།
སྣང་གསལ་སྒྲོན་མེ་མར་མེའི་མིང་།།
བགོ་བ་དགབ་བྱ་གཅེར་སྐྱོབ་དང་།།
ན་བཟའ་གོས་ཀྱི་མིང་དུ་གྲགས།།

མཚན་འགྲེལ།

ཁ་བའི་བྱེ་མ། གངས་ཀྱི་རྡུལ་དང་མཚུངས་པས་སོ།།

ཟླ་བའི་ཐལ། ཟླ་འོད་ལྟར་སྣང་བ་དཀར་བས་སོ།།

ནུས་ལྡན། 冰片 བྲོད་ཆེ་བའི་ནུས་པ་ལྡན་པས་ནའོ།།

སྲིན་སྙིང་། ག་བུར་གྱི་མདོག་སྲིན་དཀར་གྱི་སྙིང་པོ་དང་འདྲ་བས་སོ།།

རི་དྭགས་ལྟེ་བ། གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་གླ་རྩི་ལ་རི་དྭགས་ལྟེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

སྦྲུལ་སྐྲག་བྱེད། གླ་རྩིའི་དྲི་ཚོར་ན་སྦྲུལ་སྐྲག་པས་སོ།།

སྨྱོས་པའི་མཆན་མ། 麝香 གླ་རྩི་ནི་འདོད་པས་སྨྱོས་པའི་མཆན་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀུན་མཐོང་། 镜子 མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་ཀུན་མཐོང་བར་བྱེད་པས་སོ།།

བཞིན་སྣོད། ངོ་གདོང་ལ་ལྟ་སའི་སྣོད་ཡིན་པས་སོ།།

མ་ཀུ་ར། བོད་སྐད་དུ་མེ་ལོང་ངོ་། །

ཕྱི་དོར་མེལ་ཚེ། མེ་ལོང་ནི་ངོ་གདོང་གཙང་མིན་ལ་བལྟ་བའི་སོ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

ཁྲིམ་གྱི་ནོར་བུ། 酥 油 灯 སྒྲོན་མེས་ཁྲིམ་གྱི་མུན་པ་སེལ་བས་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་བའོ། །

སྣུམ་ཟ། སྒྲོན་མེས་མར་དང་སྣུམ་སོགས་ཟ་བས་སོ། །

སྣང་གསལ། སྣང་བས་མུན་པ་བསལ་ཏེ་གསལ་ཆ་སྟེར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

བགོ་བ། 衣服 བགོ་བྱ་སྟེ་གྱོན་པའོ། །

དགབ་བྱ། དགབ་བྱ་ལུས་པོ་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གཅེར་སྐྱོབ། ལུས་རྗེན་པ་སྐྱོབ་པས་སོ། །

ན་བཟའ། གོན་པའི་ཞེ་སའོ། །

མི་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༡༠ བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་སོགས་ཀྱི་སྡེ།

ས་བོན་ལས་བྱུང་གདུང་དང་རུས། །

ཚོ་འབྲང་ཤ་ཉེ་རྣག་ལས་སྐྱེས། །

རིགས་བརྒྱད་མིང་ཡིན་འཕགས་རིགས་ལ། །
ཚངས་སྤྱོད་ནགས་གནས་དགེ་སློང་ཟེར། །
སྔོན་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེས་ཚངས་པའི་བུ། །
ཁ་སྐྱེས་མགྲིན་སྐད་བྲམ་ཟེའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ས་བོན་ལས་བྱུང་། 种族 རིགས་བརྒྱད་ནི་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་དེ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

གདུང་། རུས་ཀྱི་ཞེ་ས།

རུས། ཤ་རུས་གཅིག་པའི་རིགས་སོ། །

ཚོ་འབྲང་། མའི་ཁྲིམ་རྒྱུད་ལ་ཟེར།

ཤ་ཉེ། ཤ་རུས་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའོ། །

ཧག་ལས་སྐྱེས། མ་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །

ཚངས་སྤྱོད། 比丘 དགེ་སློང་གི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་མིག་འབྲས་བཞིན་བསྲུངས་པས་ན་ཚངས་སྤྱོད་ཅེས་བྱའོ། །

ནགས་གནས། བསྟི་གནས་ནགས་ཚལ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

དགེ་སློང་། འཕགས་རིགས་ལ་གོ་ཞིང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་སློང་བར་བྱེད་

པས་ནའོ།།

སྔོན་སྐྱེས། 婆罗门 བྲམ་ཟེའི་རིགས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་བཞིའི་སྔོན་དུ་སྐྱེས་པས་སོ།།

གཉིས་སྐྱེས། ཕ་མ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བྲམ་ཟེའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཁྲུངས་པས་སོ།།

ཚངས་པའི་བུ། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་ལྷ་ཚངས་པ་ཡིན་པས་སོ།།

ཁ་སྐྱེས། བྲམ་ཟེ་དག་ཚངས་པའི་ཁ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲགས་པས་སོ།།

མགྲིན་སྐད། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྣམས་ཆད་མེད་དུ་འདོན་པས་སོ།།

སྔོམ་བརྩོན་ཐུབ་པ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད།།

བདེན་སྨྲ་གཙང་གནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ།།

མི་སྨྲ་ངག་བསྡམས་དྲང་སྲོང་མིང་།།

བློ་ལྡན་སེམས་ཤེས་དུས་ཡིག་ཅན།།

དཔྱོད་ལྡན་རྣམ་གསལ་དྲན་པའི་དབང་།།

གསལ་སྒྲོ་ཀུན་རིག་གྲངས་ཅན་མཛངས།།

རིག་པའི་དཔའ་བོ་མཁས་པའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

སྡོམ་བརྩོན་ཐུབ་པ། 仙人 སྒོ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྡོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྲོ་བའི་བརྩོན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཐུབ་པས་སོ།།

དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་ཐུབ་པའི་དོན་ནོ།།

བདེན་སྨྲ། སྐད་ཆ་གང་ཞིག་གསོང་པོར་སྨྲ་བས་སོ།།

གཙང་གནས། འདུ་འཛིའི་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གཙང་མར་གནས་པས་སོ།།

ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། གནས་ངེས་མེད་དུ་ཕེབས་པས་ནའོ།།

མི་སྨྲ། ངག་གི་ལས་བཞི་སྤངས་པའི་དོན་ནོ།།

ངག་བསྡམས། མི་སྨྲ་དང་མཚུངས།

བློ་ལྡན། 智者 མཁས་པའི་མིང་སྟེ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པས་སོ།།

སེམས་ཤེས། མཁས་པས་ལས་ཅི་མཛད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུར་བརྟགས་ནས་འཇུག་ཤེས་པས་སོ།།

དུས་ཡིག་ཅན། བསམ་པའི་དོན་རྣམས་དུས་ལྟར་ཡི་གེར་དགོད་ནུས་པས་སོ།།

དཔྱོད་ལྡན། དཔྱོད་པའི་བློའི་རྩལ་དང་ལྡན་པས་སོ།།

རྣམ་གསལ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་ན་གང་ལའང་གསལ་ཆ་འབྱུང་བས་སོ།།

དྲན་པའི་དབང་། བསླབས་ཟིན་པ་གང་ཞིག་དྲན་པར་དབང་བ་སྟེ། བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །

གསལ་སྣོ། གནས་གང་ཞིག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྣོ་མོ་གསལ་ཞིང་ཡངས་པའི་དོན་ནོ། །

ཀུན་རིག རིག་གནས་ཀུན་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །

གྲངས་ཅན་མཛངས། རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་དོན་ནོ། །

རིག་པའི་དཔའ་བོ། རིག་གཞུང་གང་ཞིག་འཆད་པ་ལ་ཞུམ་མེད་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པས་སོ། །

ལམ་སྟོན་བླ་མ་སློབ་དཔོན་ཏེ། །

གྲྭ་པ་ཉེ་གནས་སློབ་མའི་མིང་། །

ཚོགས་པ་འདུས་པ་འཁོར་ལ་སྟེ། །

བརྒྱལ་ཞུགས་གསོ་སྦྱོང་བསྙེན་གནས་མིང་། །

རྒྱུད་བདུན་པ་དང་མཐོ་རིས་དོན། །

སྨིན་སྲིག་ཅེས་པ་མཆོད་སྦྱིན་ཏེ། །

གསར་འོངས་གློ་བུར་འོངས་པ་ནི། །

མགྲོན་པོའི་མིང་ཡིན་ཡོན་ལ་ནི། །

མཆོད་པ་དང་ནི་མེ་ཏོག་ཟེར། །

མཚན་འགྲེལ།

ལམ་སྟོན། 老 师 སློབ་དཔོན་ནི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

བླ་མ། གོང་མའི་དོན་ཏེ། དགེ་རྒན་ནི་སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱིས་གོང་མར་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གྲྭ་བ། 学 生 སློབ་མ་ནི་ཆོས་ར་དང་སློབ་གྲྭ་སོགས་ནས་རིག་གནས་སློབ་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ཉེ་གནས། སློབ་མས་དགེ་རྒན་གྱི་ཉེ་སར་བསྡད་དེ་རིག་གནས་སློབ་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །

ཚོགས་པ། 臣民 རྒ་འཛུགས་ཡོད་པའི་ཚོ་ཁག་ལ་ཟེར།

འདུས་པ། མང་པོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པའི་དོན་ནོ། །

བརྟུལ་ཞུགས། 供 奉 མི་ལེགས་པའི་ཆ་མཇུག་བསྡུས་ཤིང་ལེགས་པའི་ཆ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དོན་ནོ། །

གསོ་སྦྱོང་། དགེ་བ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པས་སམ། ཡང་ན་དགེ་བ་གསོ་ཞིང་སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཆ་ནས་གསོ་སྦྱོང་ཡང་ཟེར།

རྒྱུད་བདུན་པ། རྒྱུད་བདུན་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། རྟོགས་པའི་རྒྱུད།

གཉིས་ཀའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དེ་བདུན་ནོ། །

མཐོ་རིས་དོན། 供施 མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ནའོ། །

སྦྱིན་སྲེག ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་མཉེས་བྱེད་ཀྱི་རྫས་སྦྱོར་དང་བུད་ཤིང་སོགས་མེར་སྲེག་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གསར་འོངས། 客人 རྒྱུས་མེད་ཀྱི་མགྲོན་པོའི་མིང་སྟེ། གཞིས་ཁྱིམ་དུ་གསར་དུ་འོངས་པས་སོ། ། སྐབས་འདིའི་མགྲོན་ལ་འ་འགྲོན་བྲིས་ན་འགྲིག་པར་སྙམ་སྟེ། ག་ཤེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བགྲོད་པས་འགྲོ་དང་། དེར་བགྲོད་མཁན་ཡིན་པས་འགྲོན་པོ་དང་། དེ་སྡོད་སའི་ཁྱིམ་ཡིན་པས་འགྲོན་ཁང་ཞེས་བཏགས་པར་བསམས་སོ། །

གློ་བུར་འོངས། དུས་ཚོད་ངེས་མེད་དུ་འོངས་པས་སོ། །

མཆོད་པ། 工价 ལྷ་དང་བླ་མ་དཀར་ཕྱོགས་སོགས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། མཆོད་པའི་སྐད་དོད་པཱུ་ཛ་ཞེས་པ་མཉེས་བྱེད་དམ་དགྱེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མེ་ཏོག མེ་ཏོག་ནི་མཆོད་ཡོན་རྣམ་ལྔའི་ནང་གི་གསུམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །

ཞུལ་དང་དབུལ་བ་འབུལ་བ་སྟེ། །

སྦྱིན་དང་གཏོང་བ་བྱིན་པའི་མིང་། །

ཉེ་རེག་ཞལ་བསིལ་ཁ་བཤལ་ཏེ། །

འཐོར་འཐུང་མཆོད་ཡོན་ཡོན་ཆབ་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ཕུལ། 功德 སྦྱིན་པའི་དོན་ཏེ། འདས་སྐུལ་གཉིས་ལ་འཇུག

དབུལ་བ། འབུལ་བའི་མ་འོངས་པ།

སྦྱིན། 施舍 རིན་དང་ལན་ལ་མི་རེ་བར་བྱིན་པའི་ཞེ་ཚིག

གཏོང་བ། སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ལ་བློས་གཏོང་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

ཉེ་རེག 漱口 ཁྲུས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། གདོང་ལ་ཉེ་བར་རེག་པས་སོ། །

ཞལ་བསིལ། གདོང་གི་ཚ་བ་བསིལ་བར་བྱེད་པས་ནའོ། །

འཐོར་འཐུང་། 供水 མཆོད་པ་འབུལ་བའི་དོན་ཏེ། ཇ་ཆང་སོགས་ལྷ་ལ་འཐོར་བའམ་
མཆོད་ནས་འཐུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མཆོད་ཡོན། མཆོད་པ་ནི་ལྷའི་ཐུགས་རྗེའི་ཡོན་ལྟ་བུར་འབུལ་བས་ནའོ། །

ས་སྐྱོང་མི་རྗེ་དཔུང་བ་སྐྱེས། །

དམའ་སྐྱོང་ས་སྐྱོད་སྐྱེ་དགུའི་བདག །

ས་བདག་མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་མིང་། །

མིའི་ལྷ་གནམ་བསྐོས་འཁོར་སྒྱུར་ཏེ། །

ཁམས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་རྒྱལ་ཕྲན་མིང་། །

བཀའ་དབང་གྲོས་སྡོད་མདུན་ན་འདོན། །

ཕྱིང་སང་སྣ་ཆེན་བློན་པོའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ས་སྐྱོང་། 皇帝 རང་ལ་དབང་བའི་ས་གཞི་དང་འབངས་རྣམས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མི་རྗེ། མིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ནའོ། །

དཔུང་བ་སྐྱེས། རྒྱལ་པོའི་གོ་ས་ནི་རང་གི་ལག་པའི་དཔུང་བས་དགྲ་སོགས་ཚར་བཅད་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །

དམའ་སྐྱོང་། དམའ་བའམ་ཉམ་ཆུང་རྣམས་སྐྱོང་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ས་སྐྱོད། རང་ལ་དབང་བའི་ས་ཆ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །

སྐྱེ་དགུའི་བདག ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་བདག རང་གི་སའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

མི་དབང་། མིའི་ནང་ནས་དབང་ཆ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

མིའི་ལྷ། 转轮王 མིས་ལྷ་བཞིན་བཀུར་འོས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའོ། །

གནམ་བསྐོས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་ནི་གནམ་གྱི་ལྷས་མིའི་མགོན་དུ་བསྐོས་པར་གྲགས་པས་ནའོ། །

ཁམས་རྒྱལ། 诸侯 རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆུང་ངུའོ། །

སྡེ་དཔོན། སྡེ་བ་དང་ཚོ་བའི་དཔོན་པོའོ། །

བཀའ་དབང་། 大臣 བློན་པོའི་མིང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཐོབ་པས་ནའོ། །

གྲོས་སྟོད། བློན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་གྲོས་བྱེད་ས་ཡིན་པས་སོ། །

མདུན་ན་འདོན། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་ནས་གྲོས་གཞི་འདོན་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ཕྱིང་སང་། རྒྱ་སྐད་དེ་བློན་པོའི་མིང་།

སྣ་ཆེན། བློན་པོ་དབང་ཆེན་ལ་གོ་སྟེ། བྱ་བའི་སྣ་ཆེན་པོ་དྲངས་ཚོག་པའི་དོན་ནོ། །

མཛོད་པ་ནོར་སྐྱོང་ལྟེ་མིག་པ། །

མིག་གི་ཚོས་ཅན་གཉེར་པའི་མིང་། །

དུས་ཤེས་མཚན་མཁན་སྐར་དཔྱད་པ། །

གྲངས་ཤེས་ལྷས་མཁན་རྩིས་པའི་མིང་། །

སྨྲུག་ཅན་བྲིས་མཁན་ཡིག་མཁན་ཧེ། །

ཞོ་ཤ་ཤན་ཟ་བྱ་མ་ཏྲ། །

གཏམ་སྐྱེལ་འཕྲིན་སྐྱེལ་བང་ཆེན་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མཛོད་པ། 管家 གཉེར་བའི་མིང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ཁང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ནོར་སྐྱོང་། རྒྱུ་ནོར་རྣམས་སྐྱོང་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ལྡེ་མིག་པ། མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གི་བདག་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

མིག་གི་ཚོས་ཅན། གཏོང་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་གང་ཡིན་ཡང་གཉེར་བའི་མིག་གི་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །

དུས་ཤེས། 星相家 རྩིས་མཁན་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་ལེགས་ཉེས་སོགས་ཤེས་པའི་དོན།

མཚན་མཁན། རྟགས་དང་མཚན་མ་ལ་བརྟགས་ནས་མ་འོངས་ལུང་དུ་སྟོན་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

སྐར་དཔྱད་པ། གཟའ་སྐར་སོགས་ལ་དཔྱད་ནས་མ་འོངས་ལམ་སྟོན་བྱེད་པས་སོ། །

གྲངས་ཤེས། དཀར་ནག་གི་རྩིས་ལ་མཁས་པའི་དོན་ནོ། །

ལྟས་མཁན། སྔ་ལྟས་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཕྱིས་འབྱུང་འབྲས་བུའི་ལེགས་ཉེས་རྟོགས་མཁན་

ཡིན་པས་སོ།།

སྒྲུག་ཅན། 秘书 དྲུང་ཡིག་པའི་དོན་ཏེ། སྒྲུ་གུ་འཛིན་མཁན་ཡིན་པས་ནའོ།།

བྲིས་མཁན། ཡིག་མཁན་ཏེ། ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱུང་ཆ་ལྡན་པའི་དོན་ནོ།།

ཕོ་ཉ། 信使 གདམ་འཕྲིན་སོགས་སྐྱེལ་མཁན་ནོ།།

ཉན་རྣ། གདམ་འཕྲིན་སོགས་རྣ་བས་ཉན་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

བྱ་མ་རྟ། གདམ་འཕྲིན་སོགས་སྐྱེལ་བ་ལ་མགྱོགས་པའི་དོན་ནོ།།

གདམ་སྐྱེལ། སྐད་ཆ་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

འཕྲིན་སྐྱེལ། འཕྲིན་བརྡ་གཏོང་མཁན་ཡིན་པས་སོ།།

གདམས་པ་རྫེས་གནང་བཀའ་ལུང་སྟེ།།
ནོངས་པ་སྐྱོན་ཅན་ཉེས་པའི་མིང་།།
ལུགས་དང་ཡུལ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏེ།།
རྣམ་བཞག་ཕྱག་རྟེན་འབུལ་བའི་མིང་།།
གཡར་ཁྲལ་ཞོ་གམ་སྣང་པ་དཔྱ།།
ཁྲལ་རིགས་མིང་ཡིན་གཏུགས་ལ་ནི།།
ཚད་སྐྱོབ་ཐུར་མ་བརྒྱ་པ་ཟེར།།

མཚན་འགྲེལ།

གདམས་པ། 命令 ཕན་པའི་ཚིག

རྗེས་གནང་། བྱ་ཚོག་པའི་གནང་བ་བྱིན་པའི་དོན་ནོ།།

ནོངས་པ། 错误. 失误 རང་བཞིན་གྱིས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་བའི་དོན་ནོ།།

སྐྱོན་ཅན། ཉེས་པའི་མིང་སྟེ། གཞན་ལ་གནོད་པའི་ལས་བྱས་པའི་དོན་ནོ།།

ལུགས། 国法 ཁྲིམས་ལུགས་ལ་གོ།

ཡུལ་ཚོས། ཡུལ་སོ་སོའི་བཙེ་བྱའི་འགྲོ་ལུགས་སམ་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་ཟེར།

རྣམ་བཞག 礼品 འདིར་འབུལ་བའི་དོན་ལ་འཇུག

ཕྱག་རྟེན། ལག་འཁྱེར་ཏེ་འབུལ་བའི་མིང་ངོ་།།

གཡར་ཁྲལ། 税 ཅ་དངོས་སོགས་གཡར་བར་རིན་སྤྲད་པ་ལ་ཟེར།

ཤོ་གམ། རྒྱ་སྐད་ཤོ་ཤྭ་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ། ཁྲལ་གྱི་དོན་ནོ།།

སྤྲད་པ། ཡོང་འབབ་སྤྲད་པའི་དོན་ནོ།།

དཔྱ། ཁྲལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

ཚད་སྐྱོབ། 伞 གདུགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། ཚ་བའི་གདུང་བ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཐུར་མ་བརྒྱ་བ། གདུགས་ལ་ཐུར་མའམ་རྩིབས་མ་མང་བས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

བ་དན་ཧྣ་ཛ་རྒྱལ་མཚན་ཏེ།།

གཡོ་བྱེད་བསིལ་བྱེད་ཛ་ཡབ་མིང་།།

མ་ཎི་ཞེས་པ་ནོར་བུ་སྟེ།།

རཏྣ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་མིང་།།

རྡོ་རྗེའི་རིགས་ནི་ཕ་ལམ་སྟེ།།

སྤྲིན་ཆེན་གཞོན་སྐྱེས་བཻཌཱུར་མིང་།།

ནོར་བུའི་སྙིང་པོ་ཨིནྡྲ་སྙིལ།།

དབང་སྔོན་མཐོན་ཀ་ཆེན་པོའི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

བ་དན། 胜利幢 རྒྱལ་དར་ལ་གོ།

ཧྣ་ཛ། རྒྱ་སྐད་དེ། རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཡོ་བྱེད། 拂尘 རླུང་གཡོ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

བསིལ་བྱེད། བསིལ་བར་བྱེད་པའི་རླུང་ཡབ་ལ་ཟེར།

མ་ཎི། 珍宝 ནོར་བུའི་དོན།

རཏྣ། 宝贝 རིན་པོ་ཆེའོ།།

རྡོ་རྗེའི་རིགས། 金刚石 རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་གྱི་མིང་ངོ་།།

སྨྲིན་ཆེན། 琉 璃　མདོག་སྔོན་པོ་ཡིན་པས་སམ་སྨྲིན་མཐུག་ན་སྔོན་པོར་འགྱུར་བས་སོ། །

གཞོན་སྐྱེས། བཻཌཱུར་ཡལ་བ་སྟེ། གཞོན་ནུ་ཚོའི་རྒྱན་ཆ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པས་སོ། །

ཟླ་བའི་སྙིང་པོ། 月经　ཟླ་བའི་ནང་གི་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །

ཨིནྡྲ་སྙིལ། བོད་སྐད་དུ་མདོག་སྔོ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག

དབང་སྔོན། 帝青宝 མཐོན་ཀ་ཆེན་པོའི་མིང་ལ་ཁ་དོག་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པའོ། །

རིན་ཆེན་དམར་པོ་པད་རག་སྟེ། །

ཟླ་བ་སེར་པོ་ཀརྐེ་ཏའོ། །

མཁའ་ལྡིང་གཞོག་པ་ཇོའི་སྙིང་པོ། །

ཟླ་བ་ལྗང་གུ་མརྒད་མིང་། །

མན་ཤེལ་ཟླ་འོད་མིག་ལ་ཕན། །

ཟླ་བ་དཀར་པོ་ཆུ་ཤེལ་མིང་། །

ས་ཟླ་མདོག་བཟང་ས་ལེ་སྦྲམ། །

རིན་ཆེན་དང་པོ་གཾ་གཱ་སྐྱེས། །

ཧེ་མ་ཙྭོང་མཆོག་གསེར་གྱི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

རིན་ཆེན་དམར་པོ། 红宝石 མདོག་དམར་བའི་རིན་པོ་ཆེ་པད་མ་ར་གའི་མིང་ངོ།།

ནོར་བུ་སེར་པོ། 黄宝石 ཀ་ཀེ་ཏའམ་ཆུ་རྟོག་དྭངས་པར་བྱེད་པའི་ནོར་བུ་སེར་པོ་ཀ་ཏ་ཀའོ།།

མཁའ་ལྡིང་གཤོག་པ། 绿宝石 མརྒད་ཀྱི་མདོག་ནི་བྱ་ཁྱུང་གི་གཤོག་པ་དང་མཚུངས་པས་སོ།།

རྡོའི་སྙིང་པོ། མརྒད་ནི་རྡོའི་ནོར་བུའི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པས་སོ།།

ནོར་བུ་ལྗང་གུ། མརྒད་ལ་མདོག་གི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པའོ།།

མན་ཤེལ། 水晶 ཆུ་ཤེལ་གྱི་རིག་བྱ་བསིལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པའོ།།

ཟླ་འོད། ཆུ་ཤེལ་གྱི་མདོག་ཟླ་འོད་དང་འདྲ་བས་སོ།།

མིག་ལ་ཕན། ཆུ་ཤེལ་མིག་ལ་བཟང་བས་སོ།།

ནོར་བུ་དཀར་པོ། ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའོ།།

ས་ལྷ། 金 ས་དང་མཉམ་དུ་གནས་པས་ས་ལྷའམ་ས་འོག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ལྷ་བཞིན་འོད་ནམ་མཁར་འཕྲོ་བས་སོ།།

མདོག་བཟང་། མདོག་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་སོ།།

ས་ལེ་སྦྲམ། དག་པའི་གསེར་ལ་གོ།

རིན་ཆེན་དང་པོ། རིན་ཆེན་ལྔ་ལས་དང་པོ་ཡིན་པས་སོ། ། **རིན་ཆེན་ལྔ་ནི།** གསེར་དངུལ་ལྕགས་ཟངས་ལི་མའོ། །

གཱ་ཀཱུ་སྐྱེས། གསེར་བཟང་པོ་གཀྲཱ་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། །

ཧེ་མ། བོད་སྐད་དུ་གསེར་གྱི་དོན།

ཟྀང་མཆོག ཚོང་བྱེད་སྤྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཚོན་ཅན་མདོག་ངན་ཁཛྫ་ར། །

རིན་ཆེན་གཉིས་པ་དངུལ་གྱི་མིང་། །

མཚལ་སྐྱེས་མེས་འཆིང་དངུལ་ཆུ་སྒྲ། །

རི་སྙིང་གར་བུ་ལྕགས་ཀྱི་མིང་། །

ལྗོན་དམར་ཀླུ་གློ་ཁ་ཟངས་ཧེ། །

ཟངས་སྐྱེས་བསིལ་སྐྱེས་འཁར་བའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

ཚོན་ཅན། 银 ཚོན་རྩེའི་མདོག་དང་འདྲ་བས་སོ། །

མདོག་ངན། གསེར་ལས་མདོག་ངན་པས་སོ། །

ཁཛྲ་ར། བོད་སྐད་དུ་དངུལ་གྱི་མིང་ངོ།།

རིན་ཆེན་གཉིས་པ། རིན་ཆེན་ལྔ་ལས་གཉིས་པ་ཡིན་པས་སོ།།

མཚལ་སྐྱེས། 汞 རྡོ་སྨན་མཚལ་ལས་དངུལ་ཆུ་འབྱུང་བས་སོ།།

མེས་འཆིང་། མེས་བསྲེགས་ན་དངུལ་ཆུ་གོང་བུར་འགྱུར་བས་སོ།།

རི་སྙིང་། 铁 རིན་ཆེན་གསུམ་པ་ལྕགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། རི་སྙིང་རྡོ་དང་རྡོ་སྙིང་ལྕགས་ཡིན་པས་སོ།།

གར་བུ། རྡོག་པོ་ག་བུར་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་སོ།།

ལྗོན་དམར། 铜 རིན་ཆེན་བཞི་པའི་མིང་སྟེ། ལྗོན་འདབ་བཞིན་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་ཟངས་དམར་གྱི་མིང་ངོ།།

ཤླ་སློ་ཁ། ཟངས་དམར་ལ་ཤླ་སློའི་ཁ་དང་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཏགས་པ་སྟེ། ཤླ་སློའི་མེས་རྒྱུན་ཟས་ཤ་བྱེད་པས་དེའི་ཁ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཟངས་སྐྱེས། 青铜 རིན་ཆེན་ལྔ་བ་ལིའི་མིང་སྟེ། རྒྱ་ཟངས་ལས་ལིའམ་འཁར་བ་འབྱུང་བས་སོ།།

བསིལ་སྐྱེས། ལིའམ་འཁར་བའི་རང་བཞིན་བསིལ་བས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

གསེར་ཅན་རྩེབས་བརྩེགས་ར་གན་ཏེ།།

སྐྱད་འདྲེན་ལེན་པོ་ཁབ་ལེན་མིང་། །
རྡོ་ཡི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ལ་སྙེ། །
གྲོལ་བ་ཅན་ནི་མུ་ཏིག་མིང་། །
ལྕུས་དམར་འདབ་དང་དཔལ་མེ་ཏོག །
རིན་ཆེན་སྡོང་པོ་བྱུ་རུའི་མིང་། །
ལག་ལྡན་གཉིས་འཕྲུང་སྨྲོས་བུམ་ཅན། །
སོ་ལྡན་ཉི་བུ་སོ་གཉིས་པ། །
དབྱུག་པའི་སྣ་ཅན་སླང་པོའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

གསེར་ཅན། 黄铜 ར་གན་གྱི་རྒྱུ་ངན་རུང་མདོག་གསེར་དང་མཚུངས་པས་སོ། །

རྫིབས་བརྫེགས། རྫིབས་རིས་བརྫེགས་པ་ལྷ་བུའི་རི་མོ་མང་དུ་བདོག་པས་སོ། །

སྐྱད་འདྲེན་ལེན་པོ། 磁 石 རྡོ་ཁབ་ལེན་གྱི་མིང་སྙེ། ས་འོག་གི་ལྕགས་སྐྱད་སོགས་འདྲེན་པའམ་ལེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

རྡོ་ཡི་རྒྱལ་པོ། 绿松石 གཡུ་ནི་རྡོ་ཡི་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །

གྲོལ་བ་ཅན། 珍珠 གྲོལ་བ་ཅན་ནི་ཉ་ལྤིབས་ཀྱི་དོན་ཏེ། མུ་ཏིག་དེ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

ལྕུས་དམར་འདབ། 珊瑚 བྱུ་རུ་ནི་སྡོང་པོ་དམར་པོའི་ལོ་འདབ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

དཔལ་མེ་ཏོག བླ་རུ་མེ་ཏོག་གི་དཔལ་ལྟར་མཛེས་པས་ན་འོ། །

རིན་ཆེན་སྡོང་པོ། བླ་རུ་རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་སྡོང་པོ་ལྟར་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

ལག་ལྡན། 大象 གླང་པོའི་ལག་པ་གཞན་ལས་ཆེ་བས་སོ། །

གཉིས་འཐུང་། ཆུ་ཁ་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་འཐུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྨྱོས་བྱམ་ཅན། སྨྱོས་བྱམ་ནི་སྤྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་ཟླ་མཚན་གོ་ཞིང་། འདིར་ཟླ་མའི་དཔྱིབས་དང་འདྲ་བའི་གླང་པོའི་སྤྱི་གཙུག་གི་ཤ་འབུར་དེའོ། །

སོ་ལྡན། རིན་པོ་ཆེའི་སོ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

ཉི་བྱུ། གླང་པོའི་ཕ་ནི་ཉི་མར་གྲགས་པས་སོ། །

སོ་གཉིས་པ། མཆེ་བ་རིང་པོ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་སོ། །

དབྱུག་པའི་སྣ་ཅན། གླང་ཆེན་གྱི་རིང་པོའི་སྣ་ཞགས་ནི་དབྱུག་པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

མགྱོགས་འགྲོ་རྒྱབ་འཛིན་རྟག་ཏུ་ཟ། །

དཔལ་བྱུ་ཌ་ཡབ་མཚུག་མ་ཅན། །

ཀླུང་སྐྱེས་བང་ལྡན་རྟ་སྤྱིའི་མིང་། །

ཅང་ཤེས་ལིགས་འགྲོ་ཀླུང་གཤོག་ཅན། །

རིགས་ལྡན་གྱི་ལིང་རྟ་མཆོག་མིང་། །

ལམ་བགྲོད་སྨྲ་ལྡན་ཤིང་རྟ་སྣེ། །

ཕྱོགས་དང་ཐེག་པ་བཞོན་པའི་(ཀྲྱུའི)མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

མགྱོགས་འགྲོ། 马 སྟོན་ཚད་སྐྱེལ་འདྲེན་ཆེས་མགྱོགས་པ་རྟ་ཡིན་པས་སོ། །

རྒྱབ་འཛིན། རྒྱབ་བམ་སྒལ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །

རྟག་ཏུ་ཟ། ནམ་རྒྱུན་རྩྭ་ལྡད་པའི་ཆ་ནས་ཐོགས།

དཔལ་བྱུ། བཟང་པོའི་བྱུ་ལ་གོ་བ་ཡོད་པ་ལྟར། རྟ་ལ་མི་སྐད་སློབ་ན་ཉན་ཤེས་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ཪ་ཡབ། ཪ་མ་རླུང་ཡབ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

མདུག་མ་ཅན། མདུག་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

རླུང་སྐྱེས། མགྱོགས་པའི་ཆ་ནས་རླུང་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བང་ལྡན། བང་མྱུར་བས་དེ་ལྟར་འབོད།

ཅང་ཤེས། 骏马 རྟ་མཆོག་གི་མིང་།

ལེགས་འགྲོ། འགྲོས་བཟང་བའི་ཆ་ནས་ཐོགས།

རླུང་གཤོག་ཅན། རླུང་གི་གཤོག་པ་ཐོགས་པ་ལྟར་མགྱོགས་པོར་འགྲོ་བས་སོ། །

རིགས་ལྡན། རྟའི་ནང་གི་རིགས་བཟང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གྱི་ལིང་། མཆོག་གྱུར་གྱི་བཞོན་རྟའི་མིང་།

ལམ་བགྲོད། 马车 ལམ་ཁོ་ནར་བགྲོད་པའི་ཤིང་རྟའོ།།

སྒྲ་ལྡན། ཤིང་རྟ་ལམ་ནས་འགྲོ་ཆེ་སྒྲ་མང་པོ་གྲག་པས་སོ།།

ཞོགས། 骑 བཞོན་པའི་མིང་སྟེ། བཞོན་པར་དངོས་པོ་གང་བཀལ་ཀྱང་ཞོགས་པས་སོ།།

ཐེག་པ། གྱེན་ལ་འདེགས་པར་ནུས་པས་ཐེག་པའོ།།

མཚོན་ཆས་འཚོ་བ་དཔུང་བུ་ཆུང་།།

ལུས་ཀྱིས་རྐོལ་བ་རྐང་དམག་མིང་།།

མདའ་རྟེན་མདའ་ཟ་མདའ་སྣུན་བྱེད།།

མདའ་སྐྱོད་གནམ་ཏུ་གཞུ་ཡི་མིང་།།

ཉག་ཕྲན་འཕིགས་བྱེད་རྩེ་མོ་ཅན།།

སྒྲོ་ལྡན་དྲང་འགྲོ་མདའ་ཡི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

མཚོན་ཆས་འཚོ་བ། 步兵 རྐང་དམག་སྟེ། མདའ་གྲི་མདུང་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

དཔུང་བུ་ཆུང་། དཔུང་ཁག་ཕལ་ཆེར་ན་གཞོན་ཡིན་པས་སོ།།

ལུས་ཀྱིས་རྒོལ་བ། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོར་རྒོལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མདའ་རྟེན། 弓 གཞུའི་མིང་སྟེ། མདའ་རྟེན་ས་ཡིན་པས་སོ། །

མདའ་ཟ། མདའ་གཞུའི་ཁ་ནས་ཡོང་བའི་ཟས་དང་འདྲ་བས་སོ། །

མདའ་སྣན་བྱེད། གཞུ་ནི་མདའ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ས་ཡིན་པས་སོ། །

མདའ་སྐྱོད། གཞུས་མདའ་ལ་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་ཕར་སྐྱོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གནམ་རུ། གཞུའི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

ཉག་ཕྲན། 箭 མདའི་འགམ་དུ་ཉག་ག་ཆུང་བུ་ཡོད་པས་སོ། །

འབིགས་བྱེད། འབེན་སོགས་འབིགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

རྩེ་མོ་ཅན། མདའི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས་སོ། །

སྒྲོ་ལྡན། མདའི་མཇུག་ལ་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

དྲང་འགྲོ། གང་དུ་འཕངས་ན་དེར་དྲང་མོར་འགྲོ་བས་སོ། །

ཤང་ལང་རིག་ཆ་རྗེས་སུ་གཙོད། །

དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་རལ་གྲིའི་མིང་། །

འཁྲུག་གོས་མཚོན་སྐྱོབ་ལྷུགས་གོས་དང་། །

གོ་ཆ་ཁྲབ་སྙེ་རྨོག་ལ་ནི།།

ལྷུགས་ཞུ་མགོ་སྐྱོབ་ཡ་ལད་ཟེར།།

མཆན་འགྲེལ།

ཞང་ལང་། 刀 མཚོན་ཆ་གྲི་རིང་གི་མིང་།

རྡེག་ཆ། གཞན་དག་ལ་རྡེག་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།

རྗེས་སུ་གཅོད། གྲིས་བསྣུན་ན་ཡུལ་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སོ།།

དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ། གྲི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྙིང་སྟོབས་བདོ་བས་སོ།།

འཁྲུག་གོས། 铠甲 ཁྲབ་ཀྱི་མིང་སྙེ། དམག་འཁྲུག་སྐབས་ཀྱི་གོས་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་སོ།།

མཚོན་སྐྱོབ། མཚོན་ཆ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པས་ནའོ།།

ལྷུགས་གོས། ལྷུགས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་གོས་ལྷ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གོ་ཆ། ཁྲབ་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ།།

ལྷུགས་ཞུ། 头盔 རྨོག་སྙེ། ལྷུགས་ཞྭའོ།།

མགོ་སྐྱོབ། རྨོག་ནི་མགོ་སྐྱོབ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།

ཡ་ལད། རྨོག་གི་བརྡ་རྙིང་ངོ་།།

རྟ་པ་དཔུང་ཚོགས་དམག་དཔུང་དང་།།

ཡན་ལག་བཞི་པ་དམག་ཚོགས་མིང་།།

སྟོབས་ཆེན་གྱད་མི་ཕ་རོལ་གནོན།།
བརྟུལ་ཕོད་བསྙེངས་བྲལ་གཡུལ་ངོར་བརྟན།།
གཏུམ་པའི་དཔུང་ཅན་དཔའ་བོའི་མིང་།།
དཔུང་གི་གྱུ་མཆོག་རལ་གྲིའི་གཉེན།།
དམག་གི་འདྲེན་པ་དམག་དཔོན་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

རུ་བ། 军队 སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་པའོ།།

དཔུང་ཚོགས། དཔུང་ཁག་གམ་ཤོག་ཁག་ལ་ཟེར།

དམག་དཔུང་། དམག་གི་སྡེ་ཁག་ལ་ཟེར།

ཡན་ལག་བཞི་བ། དམག་སྡེ་ཡན་ལག་བཞི་ཚང་བ་ལ་ཟེར། **ཡན་ལག་བཞི་ནི།** རྟ་དམག ཤིང་རྟའི་དམག གླང་པོ་ཆེའི་དམག ཀང་ཐང་གི་དམག་བཅས་ལ་ཟེར།

སྟོབས་ཆེན། 英雄 ཕས་རྒོལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་ཆེན་གྱི་མིའོ།།

གྱད་མི། ཤ་རྒྱུགས་ལ་ཤེད་ཆེ་བའི་མི་ལ་ཟེར།

ཕ་རོལ་གནོན། ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོའི་མགོ་གནོན་མཁན་གྱི་དཔའ་བོ་ལ་གོ།

བརྟུལ་ཕོད། དཔའ་བོ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སོ།།

བསྙེངས་བྲལ། བསྙེངས་ནི་འཇིགས་པའི་བརྡ་རྙིང་ཡིན་པས་བསྙེངས་བྲལ་ནི་

འཇིགས་པ་མེད་པའི་དཔའ་བོའོ། །

གཡུལ་ངོར་བརྟན། གཡུལ་སར་ཞུགས་ཚེ་སྙིང་སྟོབས་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །

གདུམ་པའི་དམུང་ཅན། དཔའ་བོ་ནི་གཡུལ་ལ་ཞུགས་ཚེ་ཁྲོ་གདུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །

དམུང་གི་ཁྱུ་མཆོག 军官 དམག་དཔོན་གྱི་མིང་སྟེ། དམག་གི་དམུང་སྡེའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

རལ་གྲིའི་གཉེན། དམག་དཔོན་ནི་རལ་གྲིའི་གྲོགས་སམ་དེར་བརྟེན་པས་སོ། །

དམག་གི་འདྲེན་པ། དམག་དཔོན་ནི་དམག་སྡེ་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

འཁྲུག་འཛིང་འཐབ་རྩོད་གཡུལ་འགྱེད་དེ། །
ཞོགས་འཁུར་བྱེར་འཁྲུས་བྲོས་པའི་མིང་། །
སྡང་བྱེད་མཛའ་བྲལ་ཕ་རོལ་པོ། །
ཕྱིར་རྒོལ་ཕས་རྒོལ་དགྲ་ཟླའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

འཁྲུག་འཛིང་། 战场 གཡུལ་འགྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

འཐབ་རྩོད། གཡུལ་འགྱེད་སྐབས་འཐབ་ནས་རྩོད་པས་སོ། །

ཞོགས་འུར། 逃跑 བྲོས་ནས་ཞོགས་ཆེ་འུར་སྒྲ་སྒྲོག་པས་སོ། །

བྱེར་འཕྱུས། བྲོས་ནས་ཁ་ཐོར་དུ་སོང་བའི་དོན།

སྡང་བྱེད། 仇敌 དགྲ་ཟླར་སྡང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

མཛའ་བྲལ། དགྲ་ལ་མཛའ་བརྩེ་མེད་པས་སོ། །

ཕ་རོལ་པོ། དགྲ་ཟླ་རང་ཕྱོགས་ལས་ཕྱུད་པའི་དོན་ནོ། །

ཕྱིར་རྒོལ། ཕར་གཅེས་ན་ཕྱིར་རྒོལ་བས་དགྲ་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་ཟེར།

ཕས་རྒོལ། དགྲ་ཟླའི་མིང་སྟེ། ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོས་རྒོལ་ཞེས་པའི་བསྡུས་མིང་ངོ་། །

བཀྱལ་སྐྱོས་བོག་རྫོངས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། །
བསྒྲལ་བ་བཀུམས་པ་བཤད་པའི་མིང་། །
སྲོག་བྲལ་ཕྱུང་བོ་རོ་ལ་སྟེ། །
བྲུས་ལེགས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་མིང་། །
ཡིད་གཙུགས་མཛའ་བཤེས་ཕོན་མེད་ཟུན། །
གྲོགས་པོ་ཟློ་ཉེ་རང་ཕྱོགས་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

བཀྱལ་སྐྱོས། 恐惧 འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོས་དྲན་མེད་དུ་སོང་བའི་དོན།

ཐོག་རྫོངས། འཇིགས་སྐྲག་གིས་འཐོམ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།།

བསྒྲལ་བ། 杀 འཇིག་རྟེན་ལས་བསྒྲལ་བ་སྟེ། བསད་པའི་དོན་ནོ།།

བཀུམས་པ། སྲོག་བཅད་པའི་དོན།

སྲོག་བྲལ། 尸体 རྣམ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་རོའོ།།

ཕུང་པོ། ཚོར་བ་ཉམས་པའི་ཐེམ་པོའོ།།

བྱུས་ལེགས། 胜者 ཐབས་ཇུས་ལེགས་པས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ།།

ཡིད་གཙུགས། 我方 ཡིད་མཐུན་པའི་གྲོགས་པོའི་མིང་།

མཛའ་བཤེས། ཕན་ཚུན་བློ་དཀར་བའི་གྲོགས་ལ་གོ།

ཁོན་མེད་ཟུན། ཟུན་ནི་གཉེན་གྱི་བརྗ་སྙིང་ཡིན་པས་ཁོན་འཛིན་མེད་པའི་གཉེན་གྲོགས་ལ་ཟེར།

གྲོགས་པོ། མི་བསླུ་བའི་དྭངས་མའི་གྲོགས་པོའོ།།

བློ་ཉེ། གཅིག་སེམས་གཅིག་ལ་མཐུན་པའི་དོན་ནོ།།

རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

༡༡ རྗེ་རིགས་དང་དམངས་རིགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར།

བཙན་སྐྱེས་རྗེ་བོ་རྗེའུ་རིགས་ཏེ།།

འཚོ་ཆོས་འདྲུག་བྱེད་སོ་ནམ་མིང་།།

འབྲུ་སྐྱེས་རྨོ་ས་ཞིང་ལ་སྟེ།།

རྨོ་བྱེད་ས་འཇོམས་ཐོང་གཞོལ་མིང་།།

གཞོལ་མདའ་གཉའ་ཕུར་གཉའ་ཤིང་སྟེ།།

འཇོར་དང་རྐོ་བྱེད་ཏོག་ཙེའི་མིང་།།

གཙོད་བྱེད་ཟ་བྱེད་ཟོར་བ་སྟེ།།

བཙུགས་བསླན་བསྐྱེད་གདབ་བཏབ་པའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

བཙན་སྐྱེས། 贵族 རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ན། རྗེའུ་རིགས་ཚངས་པའི་བཙན་ལས་འཁྲུངས་པར་བཤད་པས་སོ། །

རྗེ་བོ། བདག་པོའི་ཆ་ནས་ཐོགས།

འཚོ་ཆོས། 农业 སྲོག་འཚོ་བྱེད་ལྟོ་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཞིང་བའོ།།

འཇུག་བྱེད། ལྟོ་ཆེས་ཀྱི་ཕྱིར་ལས་ཀར་འཇུག་པར་བྱེད་པས་སོ།།

སོ་ནམ། སོ་ནི་ལྟོ་ཆེས་ཀྱི་དོན་དང་། ནམ་ནི་དུས་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་བབ་དང་བསྟུན་ཏེ་ལྟོ་ཆེས་རྣམས་ཞིང་དུ་རྨོ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས། ཞིང་བར་སོ་ནམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་བགོ་སྐལ་ཐོབ། **གཞན་ཡང་།** འཚོ་བྱེད་པ་རྣམས་འཚོ་བའི་ཐབས་ནི། སྐྱེ་བ་གཡར་བ་དང་། བརྗེ་བ་དང་བསྒྱུར་ཟློག་གོ འཕེལ་བས་འཚོ་དང་ཐེད་ཀྱིས་འཚོ། ལེ་ལོ་ཅན་དང་སྐྱེད་ཀྱིས་འཚོ། ལོག་འཚོ་བ་དང་སྡིག་ལྟོ་བ། འཚོ་ངན་འབྲུབ་ཀྱིས་འཚོ་བའོ།།ཞེས་རྣ་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ།།

འབྲུ་སྐྱེས། 田 ཞིང་ལས་འབྲུ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

རྨོ་ས། ཞིང་ནི་རྨོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན་པས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཐོགས།

རྨོ་བྱེད། 犁 ཐོང་གཤོལ་ནི་ཞིང་རྨོ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།

ས་འཇོམས། ཐོང་གཤོལ་གྱིས་ས་སློག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

གཤོལ་མདའ། 牛轭 གཉའ་ཤིང་གི་མིང་།

གཉའ་ཕྱུར། གཉའ་ཤིང་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱུར་བུ་ཡོད་པས་སོ།།

འཇོར། 撅头 གཞོར་གྱི་མིང་གཞན།

ཀོ་བྱེད། ས་རྡོ་ཀོ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆའོ།།

གཙོད་བྱེད། 镰刀 ཟོར་བའི་མིང་སྟེ། ལོ་ཏོག་དུམ་བུར་གཙོད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས།

ཟ་བྱེད། ཟེར་བ་ནི། རྩ་སོགས་ཟ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།

བཙུགས། 种 ས་བོན་བཏབ་པའི་དོན་ནོ།།

བསླན། ས་བོན་བཏབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན།

བསྐྱེད། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། ས་བོན་བཏབ་པའི་དོན་ལ་གོ།

གདབ། ས་བོན་བཏབ་པའི་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག

བཏབ། ས་བོན་བསླན་ཟིན་པའི་དོན་ནོ།།

འབྲུ་དཀར་པ་ཏ་ལ་འབྲས་ཏེ།།
ཆུ་མ་རྩེ་དཀར་ནས་ཀྱི་མིང་།།
ཡིད་ལེགས་ཡིད་བཟང་གྲོ་ལ་སྟེ།།
ཚོགས་ཅན་འཕྲོག་བྱེད་ཙ་ན་ཀ།
ནས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་སྲན་མའི་མིང་།།
དོན་གྲུབ་ཟས་གཙང་ཡུངས་ཀར་ཏེ།།
ཚ་བའི་སྣུམ་ཅན་པད་ཁའི་མིང་།།
སྔོན་ (མངོན། མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན) སྐྱེས་ནག་མོ་ལྷ་མིན་མོ།།
ཡུངས་ཀར་རྒྱལ་པོ་སྣེ་ཚེའི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

འབྲུ་དཀར། 米 འབྲས་ཀྱི་ཁ་དོག་དཀར་བའི་ཆ་ནས་ཐོགས།

པ་ཏ་ལ། བོད་སྐད་དུ་འབྲས་ཀྱི་མིང་ངོ་།།

ཆུ་མ། 青稞 ནས་ནི་རོང་ཕྱོགས་སུ་གཙོ་བོ་ཞིང་ཆུ་མ་ལས་འབྱུང་བས་སོ།།

རྩེ་དཀར། ནས་ཀྱི་རྩེ་བཅུད་དཀར་པོ་ཡིན་པས་སོ།།

ཡིད་ལེགས། 大麦 གྲོ་སྨིན་པ་མཐོང་ཚེ་ཡིད་དུ་འབབ་པས་སོ།།

ཡིད་བཟང་། འདི་དོན་མང་པོར་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གྲོའི་མིང་སྟེ། མཐོང་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དོ།།

ཚོགས་ཅན། 豌豆 སྲན་མའི་མིང་སྟེ། སྲན་མའི་གང་བུའི་ནང་དུ་སྲན་རིལ་མང་པོ་ཡོད་པས་སོ།།

འགྲོག་བྱེད། སྲན་མའི་མེ་ཏོག་བཞད་ཚེ་ཡིད་ཡོངས་སུ་འགྲོག་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཙ་ན་ཀ བོད་སྐད་དུ་སྲན་མ་ཆུང་ངུའི་མིང་ངོ་།།

ནས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་། སྲན་མ་ནས་ཀྱི་སྦྱུ་གུ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་སོ།།

དོན་གྲུབ། 白芥子 ཡུངས་ཀར་ནི་གེགས་རིགས་ཞི་བྱེད་དང་བཀྲ་ཤིས་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པས་སམ། ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚོང་བྲིན་པས་དོན་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ།།

ཟས་གཙང་། ཡུངས་ཀར་ལ་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཟས་གཙང་ཞེས་བརྗོད་

དོ།།

ཚ་བའི་སྣུམ་ཅན། 油 菜 པད་ཁའམ་པད་ཁང་ཡུངས་ནག་སྟེ། རོ་ཚ་ལ་སྣུམ་འབྱུང་སའི་འབྲུ་ཡིན་པས་སོ།།

སྔོན་སྐྱེས། 芥菜 སྐྱེ་ཚེ་ནི་ལོ་ཏོག་ཀུན་ལས་སྔོན་དུ་སྐྱེ་བས་སོ།།

ནག་མོ། སྐྱེ་ཚེའི་འབྲུ་ཇོག་ནག་པོ་ཡིན་པས་སོ།།

ལྷ་མིན་མོ། སྐྱེ་ཚེའི་ས་བོན་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པས་སོ།།

ཡུངས་ཀར་རྒྱལ་པོ། ཡུངས་ཀར་ནག་དང་འདྲ་ཞིང་སྐྱེ་སྟོབས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་རོ།།

དོག་པ་ཞེས་པ་སྙེ་མ་སྟེ།།

སྤྱིན་པ་ཕུབ་མ་ཕྱི་སྐོགས་མིང་།།

སྔོ་སངས་ངེས་སྒྲིབ་ལྡང་པ་སྟེ།།

སོ་མ་རྩ་མེད་སྤུས་ཀྱི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

དོག་པ། 穗头 སྙེ་མའི་མིང་གཞན།

སྤྱིན་པ། 外壳 སྙིང་བོ་མེད་པའི་ཤུན་པའི་མིང་ངོ་།།

ཕུབ་མ། ཤུན་པས་ཕྱི་ནས་བསྐོར་བའམ་ཕུབ་པས་ཕུབ་མའོ།།

སྔོ་སངས། 秧苗 མདོག་གི་ཆ་ནས་ལྗང་བུ་ལ་བཏགས་པར་བཤད་མོད། རྩྭ་ཐང་སྔོན་པོའི་གྲོགས་སུ་སོང་འདུག་པས་འགྲིག་མིན་དཔྱོད།

ངེས་སྦྲིབ། ལྗང་བུས་སྔོང་བོའི་རྩ་བ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཟེར།

སོ་མ། 青谷穗 སྙེ་མ་གསར་བའི་མིང་།

རྩ་མེད། འབྲུ་རིགས་ལ་ཆག་སྐྱོན་མེད་པས་རྩ་མེད་ཟེར།

སྨུས། སྨིན་པར་ཕྱོགས་པའི་གྲོ་ནས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་ཇོག་གསར་བའོ། །

གཡོས་མ་ལག་བདེ་ཕྱུག་ཚང་མ། །

ཐབ་ཀ་པ་སྟེ་ཐབ་ཚང་ལ། །

གཡོས་ཁང་གསོལ་ཁང་བསྲོ་ཁང་ཟེར། །

མེ་ཐབ་སྒྲེད་པུ་ཐབ་ཀ་སྟེ། །

ཇོད་གཞི་ཐེར་པོ་སླ་ངའི་མིང་། །

ཁོལ་མ་གཡོ་སྣོད་ཕྲུ་བ་སྟེ། །

སྐྱོགས་དང་ལག་སྐྱོགས་གཟར་བུའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

གཡོས་མ། 厨师 ཟས་གཡོ་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་།

ལག་བདེ། ཟས་གཡོ་སྦྱོར་ལ་བྱང་བའི་དོན།

ཕྱུག་ཚང་བ། ཟས་གཡོ་སྦྱོར་གྱི་ལག་རྩལ་ཀུན་ཚང་བའམ་ལྡན་པའི་དོན།

ཐབ་ཀ་བ། ཐབ་ལས་བྱེད་མཁན་ལ་གོ།

གཡོས་ཁང་། 厨房 ཟས་གཡོ་སྦྱོར་བྱེད་སའི་ཁང་བའོ། །

གསོལ་ཁང་། ཟས་ཁང་གི་ཞེ་ཆེས།

བསྲོ་ཁང་། ཟས་ཁང་དང་དོན་གཅིག

མེ་ཐབ། 锅灶 ཐབ་ནི་མེ་གཏོང་ས་ཡིན་པས་སོ། །

སྒྱེད་པུ། ཐབ་ཀ་སྒྱེད་པུ་མགོ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །

རྫོད་གཞི། 锅 ནས་སོགས་རྫོད་སའི་གཞི་སླ་ངའོ། །

ཐེར་པོ། སླ་ངའི་ཁ་ཐེར་ཐེར་ཡིན་པས་ཐེར་པོ་ཟེར།

ཁོལ་མ། 锅. 罐 སྣོད་ནི་ཟས་ཁོལ་མ་བྱེད་སྤྱད་ཡིན་པས་སོ། །

གཡོ་སྣོད། ཟས་གཡོ་བསྐོལ་བྱེད་སའི་སྣོད་ཀྱི་མིང་།

སྐྱོགས། 勺 གཟར་བུའི་མིང་སྟེ། ཆུ་འཆུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱེད་ཅིག

ལག་སྐྱོགས། ལག་པ་བཀོལ་ནས་སྤྱད་དགོས་པས་སོ། །

ཁམ་ཕོར་ཞེས་པ་རྫ་ཕོར་ཏེ།།

ཡོལ་གོ་ཞེས་པ་སྣོད་སྤྱད་(སྤྱི)དེ།།

བཞེས་པ་ཟས་ལྟོ་ཁ་ཟས་ཏེ།།

བྱ་ན་སྐྱོ་ཚ་ཚོད་མའི་མིང་།།

ཚུ་རོ་འགྱུར་བྱེད་དཔྱིད་དུས་ཚགས།།

ལན་ཚྭའི་མིང་ཡིན་འདོད་ཞེན་ལ།།

གདུང་བ་ཚགས་པ་སྲིད་པ་ཟེར།།

མཚན་འགྲེལ།

ཁམ་ཕོར། 陶盘 དམར་སེར་འདྲེས་མའི་ཁ་དོག་ལ་ཁམ་པ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་མདོག་དང་འདྲ་བའི་ཕོར་བ་ཡིན་པས་ཁ་དོག་གི་ཆ་ནས་ཁམ་ཕོར་ཞེས་བཏགས།

རྫ་ཕོར། རྫུའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་སྟེ། རྫུ་རྫ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོར་བ་ཡིན་པས་རྫ་ཕོར་ཞེས་བྱའོ།།

ཡོལ་གོ། 碗 སྣོད་སྤྱད་དཀར་ཡོལ་སོགས་ལ་གོ། སྤྱིར་དཀར་ཡོལ་ནི་རྒྱལ་རབས་སོ་དྲུག་པ་འདུས་སྲོང་མང་རྗེའི་སྐབས་དར་ཞིང་། ཐོག་མའི་དཀར་ཡོལ་གྱི་མིང་ལ་དར་ཚེ་ཟེར། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་སྟེ། དར་ནི་ཏླང་ཏ་དར་བའི་དོན་དང་། ཚེ་ནི་ཚེ་བསོད་རྒྱས་པའི་དོན་ནོ།།

བཞེས་པ། 食品　བཟའ་བྱ་ལ་གོ།།

ཟས་ལྷོ། གསོལ་བྱའི་ཟས་ཏེ་ཁ་ཟས་ཀྱི་མིང་།

བྱ་ན། 蔬菜 ཚོད་མའམ་ཐུག་པའི་མིང་སྟེ། ཐུག་པར་སྦྱོད་དང་ཚོད་མ་སོགས་བསྲེས་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས། སྦྱོད་ནི་ཤ་སྨན་ཏེ་ཤ་ལ་བྲོ་བ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ལ་ཟེར། ཚོད་མ་ནི་སྔོ་ཚལ་ལའང་འཇུག

སྐྱུ་ཚ། ཐུག་པའི་བྱེ་བྲག་སྔོ་ཚལ་གྱི་ཐུག་པའོ།།

ཚུ་རོ་འགྱུར་བྱེད། 盐 ལན་ཚྭས་ཚུའི་བྲོ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སོ།།

དཔྱིད་དུས་ཆགས། དུས་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་མིང་སྟེ། དཔྱིད་ཟླ་གསུམ་ལ་ཚྭ་རྣམས་ཆུ་ནང་དུ་ཆགས་པར་བྱེད་པས་སོ།།

གདུང་བ། 贪欲 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཆགས་པ། ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་འབྲལ་དཀའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་ཟེར།

སྲིད་པ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྲིད་པའམ་ཆགས་པའོ།།

ཁ་སྐམ་ཆུ་འདོད་སྐོམ་པ་སྟེ།།

བྲུ་བ་ཚ་བ་ལྟོགས་པའི་མིང་།།

ཕྱུགས་སྐྱོང་ཕྱུགས་ལྷུན་འབྲོག་པ་སྟེ།།

སྐོག་ཤལ་ནོག་ཅན་བ་ལང་མིང་།།

བཟང་པོ་ཁྱུ་མཆོག་གླང་ལ་སྟེ།།

གྲུས་མ་འབབ་བྱེད་བ་ཡི་མིང་།།

མཆུ་འཕྱང་རླུང་དགའ་ཧ་མོང་སྟེ།།

ལྷ་འཕྱང་ཆེ་ཆེ་ར་ཡི་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

ཁ་སྐམ། 渴 ཚ་བ་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་ཁ་སྐམ་པས་དེ་ལྟར་རོ།།

ཆུ་འདོད། སྐོམ་ན་ཆུ་འཐུང་བར་འདོད་པས་ནའོ།།

བྲུ་བ། 饥饿的 བཀྲེས་པའི་བརྡ་རྙིང་།

ཚ་བ། ལྟོགས་ན་ཁོག་ལ་ཚ་བ་རྒྱས་པས་སོ།།

ཕྱུགས་སྐྱོང་། 牧民 འབྲོག་པའི་མིང་སྟེ། གཙོ་བོ་ཕྱུགས་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་སོ།།

ཕྱུགས་ལྷུན། ཕྱུགས་རིགས་འཛོམས་པའི་དོན་ནོ།།

སྐོག་ཤལ། 黄牛 བ་ལང་གི་མིང་སྟེ། སྐེའི་སྐྱི་མོ་ཐུར་དུ་དཔྱངས་པས་སོ།།

ནོག་ཅན། བ་ལང་གི་མཇིང་སྟེང་ན་ཤ་འབུར་ནོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པས་སོ།།

བཟང་པོ། 公黄牛 གླང་ལ་ཤེད་ཆེ་བས་བཟང་པོའོ།།

ཁྱུ་མཆོག ཁྱུའི་ནང་ནས་གཟུགས་སོགས་བཟང་པོ་ཡིན་པས་སོ།།

གྲུས་མ། 母黄牛 བེའུ་བཙས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་བཞོན་མའི་མིང་ལ་བ་གྲུས་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

འབབ་བྱེད། བ་མོ་སོགས་ལས་འོ་མ་འབབ་པར་བྱེད་པས་སོ།།

མཆུ་འཕྱང་། 骆驼 ཇ་མོང་གི་ཡས་མཆུ་ཐུར་དུ་དཔྱངས་པས་སོ།།

རླང་དགའ། ཇ་མོང་རླང་འཚུབ་ལ་དགའ་བས་དེ་ལྟར་རོ།།

ལྷ་འཕྱང་། 山羊 ར་མའི་མ་ནེའི་འོག་གི་སྨྲ་རིང་པོ་ཐུར་དུ་འཕྱང་བས་སོ།།

ཚེ་ཚེ། ཚེ་ཐར་བས་ཚེ་ཚེའོ།།

ལྟོ་འཕྱང་གཡང་མོ་ལུག་ལ་སྟེ།།

ནུ་སྐྱེས་འོ་མ་རབ་ཆགས་ཞོའོ།།

ཞེ་བཅུད་བསྲུབས་སྐྱེས་མར་ལ་སྟེ།།

ཆུ་སྐྱུ་ཆབ་སྐྱུ་ད་རའི་མིང་།།

ལམ་མགྲོན་ཟོང་འཚོ་ཚོང་པ་སྟེ།།

བརྗེ་དང་བསྒྱུར་བ་ཉོ་ཚོང་མིང་།།

མཆན་འགྲེལ།

ལྷོ་འཕྱང་། 羊 ལུག་གི་ལྷོ་བ་ཐུར་དུ་དཔྱངས་པས་སོ། །

གཡང་སྨོ། གཡང་གི་གཞི་མ་ལུག་ཡིན་པས་སོ། །

ཉུ་སྐྱེས། འོ་མ་ཉུ་མ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

འོ་མ་རབ་ཆགས། 酸奶 ཞོའི་མིང་སྟེ། འོ་མར་སྐྱུར་རྩི་བསྲེས་ནས་ཞོ་ཆགས་པས་སོ། །

རྩི་བཅུད། 酥油 མར་གྱི་མིང་སྟེ། མར་ནི་རྩི་ཏོག་གི་བཅུད་ཡིན་པས་སོ། །

བསྲུབས་སྐྱེས། འོ་མ་བསྲུབས་པའམ་དཀྲུགས་པ་ལས་མར་བྱུང་བས་སོ། །

ཆུ་སྐྱ། 酪浆 འོ་མ་ལས་མར་བླངས་རྗེས་ད་ར་ནི་མདོག་སྐྱ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

ཆབ་སྐྱ། ཆབ་ནི་ཆུའི་ཞེ་ས་ཡིན་པས་ཆུ་སྐྱ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

ལམ་མགྲོན། 商人 ལམ་འགྲོའི་འགྲུལ་བའམ་ཐང་ཚོང་བྱེད་མཁན་ལ་གོ་ལ། འདིའི་མགྲོན་ཡང་འ་འགྲོན་བྱས་ན་དོན་དང་འགྱུར་བར་སྙམ་སྟེ། བསམ་ཚུལ་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པས་གཟིགས་པར་འཚལ།

ཟོང་འཚོ། ཚོང་བ་ནི་ཚོང་ཟོང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

བརྗེ་བ། 买卖 ཉོ་ཚོང་གི་མིང་སྟེ། དངུལ་ཟོང་ཕན་ཚུན་བརྗེ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

བསྒྱུར་བ། བསྒྱུར་ནི་སྐབས་འདིར་བརྗེ་བའི་དོན་ཡིན་པས་གོང་དང་འདྲ།

འཇལ་བྱེད་ཉ་ག་སྲང་ལ་སྟེ། །

འདེགས་བྱེད་སྙོམ་བྱེད་ན་རའི་མིང་། །

ནོར་རྫས་ཡོ་བྱད་ཟང་ཟིང་དགོར། །

ཀ་ཙ་དབྱིག་རྣམས་དངོས་པོའི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

འཇལ་བྱེད། 秤 སྲང་གིས་ལྕི་ཡང་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཉ་ག སྲང་གི་མིང་གཞན་ནོ། །

འདེགས་བྱེད། སྙེ་མ་རྟུང་བྱེད་ཅིག་སྟེ། ལག་པས་བཏེགས་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །

སྙོམ་བྱེད། ཐང་སོགས་སྙོམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །

ནོར་རྫས། 物体 འཚོ་བའི་ཉེར་མཁོའི་དངོས་པོ་ལ་ཟེར། ནོར་གཙོ་བོ་རིག་བྱེད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཕལ་བ་ས་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གསོག་པ་དང་བསྲུང་བའོ། །

ཡོ་བྱད། མིའི་འཚོ་གནས་ལ་མཁོ་བའི་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་།

ཟང་ཟིང་། འབྱོར་བ་སོགས་དངོས་པོའི་སྤྱི་མིང་།

དགོར། འདི་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡ དཀོན་མཆོག་གི་ཞིང་སར་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་ནོར། ༢ ཤི་གསོན་གྱིས་རང་ལ་དད་པ་བྱས་ཏེ་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་ནོར། ༣ མི་རབས་

སྤུ་མས་བང་མཛོད་དུ་ཉར་བའི་རྒྱུ་ནོར་རོ། ། མདོར་ན། དཀོར་ནི་འགྲོར་བའི་དངོས་པོར་གོ་བས། རབ་བྱུང་ངུར་སྨྲིག་གི་སྡེ་རྒྱུང་བར་དཀོར་གཟན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་དཀོར་ལ་གོ་བ་མ་ལོན་པའི་སྐད་ཆ་གཅེར་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་བློ་དང་ལྡན་ན་ངོ་ཚ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

ཀ་ཅ། དངོས་རྫས་ཀྱི་སྒྲི་མིང་ལ་འཇུག

དཔྱེ། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དངོས་པོའོ། །

འདྲེས་མ་ཀུན་གཏུམ་རིགས་ཀྱི་ཐ། །
ཕྱིས་སྐྱེས་རྐང་སྐྱེས་དམངས་རིགས་མིང་། །
འཕྲེང་ལྡན་མེ་ཏོག་གིས་འཚོ་བ། །
ཕྲེང་རྒྱུད་མཁན་ཧེ་རྫ་མཁན་ལ། །
འཁོར་ལོས་འཚོ་དང་ཐུམ་མཁན་ཟེར། །
མཚོན་ཆ་མཁན་དང་རྗེག་ཆ་མཁན། །
མགར་བའི་མིང་སྐྱེ་རི་མོ་བར། །
པིར་ཐོགས་བཀྲ་བྱེད་ཚོན་འཚོ་ཟེར། །

མཆན་འགྲེལ།

འདྲེས་མ། 杂工 དམངས་རིགས་ནི་རིགས་མཐོ་དམན་དང་གཙང་ངན་སོགས་འདྲེས་མ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

ཀུན་གཏུམ། དུས་ཀུན་ཏུ་བྱ་སྤྱོད་རྩུབ་ཅིང་གཏུམ་པས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་ཐ། རིགས་ཀུན་ལས་ཐ་མའམ་དམན་པ་ཡིན་པས་སོ། །

ཕྱིས་སྐྱེས། རིགས་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ཕྱིས་སྐྱེས་ཞེར།

རྐང་སྐྱེས། ཚངས་པའི་རྐང་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་ནའོ། །

འཕྲེང་ལྡན། 卖花人 མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྒྱུད་མཁན་ལ་གོ།

མེ་ཏོག་གིས་འཚོ་བ། མེ་ཏོག་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་རྩོལ་བས་སོ། །

འཁོར་ལོས་འཚོ། 陶匠 རྫ་མཁན་གྱི་མིང་སྟེ། རྫ་ཆས་བཟོ་ཆེ་ལག་ཆ་འཁོར་ལོ་སོགས་བཀོལ་བས་སོ། །

བུམ་མཁན། རྫ་བུམ་སོགས་བཟོ་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

མཚོན་ཆ་མཁན། 铁匠 མགར་བའི་མིང་སྟེ། མདའ་གྲི་མདུང་གསུམ་སོགས་མཚོན་ཆ་བཟོ་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

རྡེག་ཆ་མཁན། མགར་ལས་བྱེད་སྐབས་ཐོ་བས་རྡེག་པའམ་རྡུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

པིར་ཐོགས། 画家 རི་མོ་མཁན་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ལག་ལ་པིར་སྨྱུག་ཐོགས་པས་ནའོ། །

བཀྲ་བྱེད། རི་མོ་སོགས་ལ་བཀྲག་མདངས་བཀྲ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཚོན་འཚོ། ཚོན་རྩི་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

འདྲ་འབག་ལྷིར་བཟོ་སྣང་བརྙན་དང་། །

སྣར་གཟུགས་སྣར་བྱས་སྐུ་གཟུགས་མིང་། །

ལྷ་ཡིས་འཚོ་བ་སྐུ་གཉེར་ཏེ། །

གོས་བཟོ་ཚེམ་བུ་མཁན་གྱི་མིང་། །

ཀོ་པགས་མཁན་ནི་ལྷམ་བཟོ་སྟེ། །

རྩེ་རྙོ་ཀོ་འབིགས་སྣྲང་བུའི་མིང་། །

མཚན་འགྲེལ།

འདྲ་འབག 佛像 སྟོན་མའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བའི་འབག་སྐུ་བཟོ་བས་ནའོ། །

ལྷིར་བཟོ། འདྲིམ་པས་བཟོས་པས་སོ། །

སྣང་བརྙན། སྟེར་གྱི་སྐུ་གཟུགས་བཟོས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་སྣང་ངོར་འཆར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྣར་གཟུགས། སྟ་མའི་སྐུ་གང་ཞིག་སྣར་ཡང་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པའི་དོན་ནོ། །

སྣར་བྱས། སྣར་གཟུགས་དང་མཚུངས།

ལྷ་ཡིས་འཚོ་བ། 香灯师 སྐུ་གཉེར་ལ་གོ་སྟེ། མཇལ་ཡོན་དང་དགོན་པའི་ཐོག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

གོས་བཟོ། 裁缝 ལྭ་བ་བཟོ་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ཀོ་པགས་མཁན། 制鞋者 ལྷམ་བཟོའི་མིང་སྟེ། ཀོ་དང་པགས་པས་ལྷམ་བཟོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རྩེ་རྡོ། 锥子 འབིགས་ཀྱི་རྩེ་མོ་རྡོ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བལྟོས་ནས་བཏགས་པའོ། །

ཀོ་འབིགས། རྩེ་མོས་ཀོ་བ་སོགས་འབིགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

འབྱར་བྱེད་སྣག་ཚ་འཕེལ་བྱེད་སྤྱིན། །

ཡིན་ཏེ་ལྷམ་ལ་ཚེར་མ་སྲུང་། །

ཞབས་ཕྱུགས་མཆིལ་ལྷམ་བཙག་ལྷམ་ཟེར། །

ཤིང་མཁན་ཞེས་པ་ཤིང་བཟོ་སྟེ། །

བཙོ་ལག་མཁན་ནི་ཚོས་མཁན་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

འབྱར་བྱེད། 胶 རས་དང་ཤིང་སོགས་འབྱར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྣག་ཚ་འཕེལ་བྱེད། སྤྱིན་ཅི་སྣག་ཚར་སྦྱར་ན་ཡིག་གཟུགས་སོགས་བརྟན་པོ་འོང་བས་སོ། །

ཚེར་མ་སྲུང་། 鞋子 ལྷམ་གྱིས་ཚེར་མའི་གནོད་པ་སྲུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཞབས་ཕྱུགས། ལྷམ་གྱི་ཞེ་ཚིག

མཆིལ་ལྷམ། དྲག་སྙལ་གྱི་མཆིལ་བའམ་དྲག་ཆུ་སྲུང་བར་བྱེད་པའི་ལྷམ་མོ། །

བཅག་ལྷམ། ལྷམ་མཐིལ་འཐུག་པས་ཚེར་མ་སོགས་བཅག་པས་བཅག་ལྷམ་མོ། །

ཤིང་མཁན། 木匠 ཤིང་ལས་བཟོ་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་ཤིང་བཟོའོ། །

བཙོ་ལག་མཁན། 染匠 ཚོས་གཏོང་བ་ལ་མཁས་པའོ། །

ཐྭ་འདེགས་སྐྲ་མཁན་འདྲེག་མཁན་ཏེ། །

མིག་འཕྲུལ་བྱེད་པ་སྒྱུ་མའི་མིང་། །

ཞྭོས་གར་མཁན་ནི་གར་པ་སྟེ། །

སྐྱོས་བྱེད་ཟློང་ཅན་ཚང་མའི་མིང་། །

སྐྱོས་བྱེད་སྐྱོས་འགྱུར་ཆུ་བདག་སྐྱེས། །

ཡང་འབབ་ཆུ་མ་ཅ་ཅོ་བྱེད། །

ལྷ་མིན་ཤིང་ཁུ་ཚང་གི་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

ཐྭ་འདེགས། 理发师 ཐྭ་ཚེས་སོགས་ལོངས་ན་ད་གཟེད་སྐྲ་བཞར་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྐྲ་མཁན། སྐྲ་འདྲེག་མཁན་ནམ་གཞར་མཁན་ལ་གོ།

མིག་འཕྲུལ་བྱེད་པ། 魔术师 སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་མིག་འཕྲུལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཟློས་གར་མཁན། 演员 ངག་གིས་ཚིག་སྙོར་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་གར་སྒྱུར་མཁན་ལ་ཟེར།

སྨྱོས་བྱེད། 卖酒妇 ཆང་མའམ་བུད་མེད་མཛེས་མས་ཆང་དང་འདྲ་བར་བཟི་བར་བྱེད་པའམ་དགའ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཟིང་ཅན། ཆང་མས་ཆང་ལ་བརྟེན་ནས་ཟིང་སྐྱེ་ཚོང་བྱེད་པས་སོ། །

སྨྱོས་བྱེད། 酒 ཆང་གིས་བཟི་བའམ་དགའ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྨྱོས་འགྱུར། ཆང་གིས་བཟི་བའམ་དགའ་ན་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་སྨྱོས་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །

ཆུ་བདག་སྐྱེས། ཆང་ནི་ཆུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་སམ། ཆང་ཆུ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པས་སོ། །

ཡང་འབབ། ཡང་ཡང་འབབ་པའི་དོན་ཏེ། དང་པོ་ཁ་ནས་འབབ་ལ་གཉིས་པ་གཅིན་པར་གྱུར་ཏེ་འོག་ནས་འབབ་པས་ཡང་འབབ་ཅེས་བྱའོ། ། ཡང་ན། ཆང་ལ་ཆུ་ཡང་ཡང་བླུགས་ཏེ་འབབ་དགོས་པར་གོ་ཡང་ཚོག་གོ། །

ཆུ་མ། ཆང་གི་མ་ཆུ་ཡིན་པས་སམ་ཆང་བཙག་སྐབས་ཆུ་བླུག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

ཅ་ཅོ་བྱེད། ཆང་གིས་དྲན་པ་ཁྱེར་ན་དོན་མེད་ཀྱི་ཅ་ཅོ་དང་བྱ་སྤྱོད་སྒྲོག་ལ་སྤེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར། **གསོ་རིག་རྒྱུད་ལས།** ར་རོ་དང་པོ་རང་སྣང་སྐྱིད་པའི་དུས། ། ཕན་མེད་གནོད་མེད་ལབ་ཇོལ་ཟ་ཟེ་ཅམ། ། ར་རོ་གཉིས་པ་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདྲ། །

ཕན་གནོད་ཆེ་ཞིང་སྟོབས་དང་སྒྱོབས་པ་བདོ། ། ར་རོ་གསུམ་པ་ཤི་བའི་རོ་དང་འདྲ། །
ཅི་ཡང་མི་ནུས་མུན་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་ན་ཆང་ལ་གྱེས་ཕྱག་འབུལ་བའི་དམ་བཅར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

ལྷ་མིན་ཉིང་ཁུ། རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ན། ཆང་ནི་ལྷ་མིན་གྱི་ཁུ་བའི་བཅུད་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །

མངར་ལྡན་སྦྲ་ཚིལ་སྦྲང་རྩི་སྐྱེ། །

སླ་ཧན་བྱ་དགའ་ཡོན་གྱི་མིང་། །

གཡུང་པོ་གདོལ་པ་རིགས་ངན་ཏེ། །

གསོད་པོ་གཤེད་མ་ཤ་བ་རི། །

བཤན་པ་ལིང་པ་རྗོན་པའི་མིང་། །

འཆིང་བྱེད་དྲ་བ་རྙི་རྒྱ་སྐྱེ། །

སྲད་བུ་ཐག་པ་ཞགས་པའི་མིང་། །

གྲོང་གི་གཅན་གཟན་སེརྐྵའི་རིགས། །

ནོར་སྲུང་རྡོ་རྗེའི་མཏྲུག་མ་ཁྱིའོ། །

མཆན་འགྲེལ།

མངར་ལྡན། 蜂蜜 སྦྲང་རྩིའི་རོ་མངར་བས་ནའོ། །

སྦྲ་ཚིལ། སྦྲའི་ཚིལ་བུ་དང་འདྲ་བས་སོ། །

སླ་རྟན། 工价 ལས་ཀ་བྱས་པའི་སླ་ཆའི་མིང་ངོ་། །

བྱ་དགའ། ལས་ཀ་བཟང་པོར་ཕྱུལ་བའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །

གཡུང་པོ། 贱种 རིགས་ངན་གྱི་དོན་ཏེ། ཧྲིག་ཤྲིན་དང་། སྨལ་བ། ལྷོང་མོ་སོགས་ཟ་མཁན་གྱི་རིགས་སོ། །

གདོལ་པ། བཤན་པའི་ལས་ཀ་དང་འདྲ་བ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

གསོད་པོ། 猪人 རྗོན་པའི་མིང་སྟེ། གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གཤེད་མ། གཞན་གྱི་ལག་དམར་ཡིན་པས་སོ། །

ཤ་བ་རི། རྗོན་པས་ཤ་བ་སོགས་རི་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པས་ཤ་བ་རི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བཤན་པ། རྒྱུན་དུ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

ལིང་པ། རྗོན་པའི་མིང་།

འཆིང་བྱེད། 罗网 ཉེ་ལ་གོ་སྟེ། དེས་རི་དྭགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འཆིང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

དྲ་བ། ཉེའམ་རྒྱའི་མིང་ངོ་། །

ཐད་ཐུ། 绳索 རྫིད་བལ་སོགས་ཀྱིས་སླས་པའི་ཞགས་པ་རིང་པོའོ། །

ཐག་པ། ཐད་ཐུ་དང་འདྲ།

གྲོང་གི་གཙན་གཟན། 狗　ཁྱིའི་མིང་སྟེ། གྲོང་དུ་གནས་ཤིང་ཤ་ཟ་གཙན་གཟན་གྱི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །

སེངྒེའི་རིགས། ཁྱིའི་རིགས་རྒྱུད་ཐོག་མ་ནི་སེངྒེ་ཡིན་པས་སོ། །

ནོར་སྲུང་། ཁྱི་བཟང་པོས་ཁྱིམ་གྱི་ནོར་བུ་རྣམས་སྲུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

རྡོ་རྗེའི་མཇུག་མ། ཁྱིའི་མཇུག་མ་མཁྲིགས་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས།

མགྲིན་བཟང་རྣ་ཆེན་ཤུགས་འགྲོ་བ། །
བཟོད་པའི་སྨུ་ཕྲུད་བོང་བུའི་མིང་། །
རྩེ་རྒོད་བྲན་འཕོལ་མངགས་གཞུག་འབངས། །
ཞབས་འབྲིང་ (འབྲངས) **གཞན་གསོས་ཕྱུག་བརྟན་དང་། །**
བཀའ་ཉན་ཅི་བསྒྱི་གཡོག་གི་མིང་། །
ཨར་པ་ཏྲག་པ་འཇབ་བུ་བ། །
འོག་རྒྱུ་གཡས་མ་ཆོམ་རྐུན་མིང་། །

མཆན་འགྲེལ།

མགྲིན་བཟང་། 驴子　བོང་བུའི་སྐད་མཐོ་བས་མགྲིན་བཟང་ཟེར།

རྣ་ཆེན། བུང་བུའི་རྣ་འཇོག་གཉིས་ཆེ་བས་སོ། །

ཤུགས་འགྲོ་བ། བོང་བུར་འཕུར་ཤུགས་དང་འགྲོ་ཤུགས་ཆེ་བས་སོ།།

བཟོད་པའི་སྭ་ཕྲུད། བོང་བུས་བཟོད་བསྲན་གྱི་མཐའ་འཁྱོངས་པས་བཟོད་པའི་སྭ་ཕྲུད་ཟེར།

རྫེ་རྒོད། 佣人 གཡོག་པོས་གོང་མའི་དྲུང་དུ་བཙོས་མའི་རྫེ་རྒོད་ཀྱི་ངང་ནས་ཞབས་ཕྱི་བྱེད་པས་སོ།།

བྲན་འཁོལ། གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བས་ན་བྲན་འཁོལ་ཟེར།

མངགས་གཞུག བཀས་མངགས་པ་ལྟར་བྱ་བར་གཞུག་དགོས་པས་སོ།།

འབངས། གཡོག་གི་མིང་སྟེ། བཀས་བཀོད་སྒྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་དབང་བསྒྱུར་བྱ་རྒྱུའི་མི་ལ་མངའ་འབངས་ཞེས་འབོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཞབས་འབྲངས། གཡོག་པོ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

གཞན་གསོས། གཡོག་པོ་གཞན་གྱི་ཟས་ཀྱིས་གསོ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

ཕྱུག་བརྟན། བཏ་ཉིང་སྟེ། ལག་གཡོག་གི་མིང་ངོ་།།

བཀའ་ཉན། གཡོག་པོས་མཐོན་པོའི་བཀའ་ལ་ཉན་དགོས་པས་སོ།།

ཅི་བགྱི། ཅི་གསུངས་པ་དེ་བགྱི་བའམ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

ཨར་པ། 小偷 རྒྱལ་ཁམས་འཁྲིམས་ནས་རྐུ་འཕྲོག་བྱེད་མཁན་ལ་གོ།

ཧྲག་པ། ཆོམ་རྐུན་ལ་ཟེར།

འཛབ་བུ་བ། གཞན་གྱིས་མི་ཚོར་བར་འཛབ་ནས་གཞན་ནོར་ལེན་མཁན་ནོ།།

འོག་རྒྱ། རྐུན་མ་ནི་མཚན་མོའི་མུན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པས་སོ།།

གཡས་མ། མི་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་རྐྱ་འཕྲོག་བྱེད་མཁན་ལ་གོ།

བགྲེན་པོ་དབུལ་པོ་སྐྱབ་ངན་དང་།།

ཕོངས་པ་ནོར་མེད་མིང་དུ་གྲགས།།

ལག་རྐྱོང་ལམ་པ་མུ་ལྗོ་བ།།

ཧཱ་རི་དྲ་རྣམས་སྦྲང་པོའི་མིང་།།

ཆ་འཛིན་གཉའ་བོ་དཔང་པོ་སྐྱེ།།

ཚོ་ལོ་ཟ་རྒྱན་ཤོ་ཡི་མིང་།།

མཚན་འགྲེལ།

བགྲེན་པོ། 无财 དབུལ་པོའི་དོན་ནོ།།

དབུལ་པོ། ཟས་གོས་ནོར་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བའི་དོན་ནོ།།

སྐྱབ་ངན། འཚོ་བ་སྐྱབ་སྟངས་ངན་པའམ་ཞན་པའི་དོན་ནོ།།

ཕོངས་པ། དབུལ་བའི་དོན་ནོ།།

ལག་རྐྱོང་། 穷人 སྦྲང་པོའི་དོན་ཏེ། གཞན་ལ་ལག་པ་བརྐྱངས་ནས་ཟས་གོས་སོགས་

ལ་རེ་བས་སོ། །

ལམ་པ། རྒྱུན་དུ་ལམ་ཁར་བསྡད་ནས་ལྟོ་སློང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

སྨུ་ལྟོ་བ། སྲུང་བོ་ནི་སྨུ་གེའི་ལྟོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

ཧྭ་རི་བྲ། བོད་སྐད་དུ་སྲུང་བོའི་དོན་ནོ། །

ཚ་འཛིན། 见证人 དཔང་བོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚ་འཛོག་ས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉའ་བོ། དཔང་བོ་ནི་བདེན་རྫུན་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཁག་གཉའ་བོས་ཐེག་པར་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །

ཚོ་ལོ། རྒྱུན་བཙུགས་ནས་ཐོབ་ཤོར་འབྱེད་པའི་རྩེད་མོ་ཞིག

ཟ་རྒྱུན། ཟ་སྒོའི་ཆེད་དུ་རྒྱུན་འཛུགས་པར་བྱེད་པས་ཟ་རྒྱུན་ཟེར།

རྗེའི་རིགས་དང་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། । །

ཞོར་འཕྲོས།

སྤྱིར་རྒྱུན་འཛུགས་པའི་རྩེད་མོ་ནི་བོད་པའི་རྒྱུ་ནོར་དང་མཛའ་གཙུགས་མཐུན་སྒྲིལ་སོགས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བྱེད་ཅིག་སྟེ། ཉམས་མྱོང་ཅན་པོའི་བསླབ་བྱ་དོན་ཚན་སོ་གཉིས་ཅན་ལས། རྒྱུན་འཛུགས་པའི་རྩེད་མོ་ནི་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་བ་མ་རབས་ཅན་དང་། བོད་མིའི་རྒྱུ་ནོར་མེད་པར་བཟོ་བ། སྤྱི་སྒེར་གང་གི་ལས་དོན་གང་

ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ནུས་མེད་ཅན་དུ་གཏོང་བའི་དམག་འཁྲུག་ཅིག་ཡིན། ང་ཚོའི་མི་རབས་ཕྱི་མ་ཚོ་མགོ་སྐོར་དེའི་འོག་ཏུ་ཚུད་ན་ཕྱོང་གྱུད་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ། མཇུག་གི་དོན།

འཕགས་ཡུལ་འཚི་མེད་བང་མཛོད་ལས་བྱུང་བའི། །

ལེགས་བཤད་ནོར་བུ་རིན་ཐང་ཆེ་ན་ཡང་། །

དེང་དུས་འགྲོ་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས། །

མཆོད་སྡིན་བརྒྱ་པའི་མདུན་སར་ལྷ་རྣམས་གླེང་། །

བསྡུས་དོན།

འཕགས་ཡུལ་གྱི་རིག་གནས་ནི་འཚི་མེད་ལྷའི་རིག་པའི་བང་མཛོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་མངོན་བརྗོད་འཚི་མེད་མཛོད་ནི་ནོར་བུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་རིན་ཐང་ཆེ་བར་བརྗོད་ཀྱང་། སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་ཞིང་བློ་དམན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལམ་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོད་སྡིན་བརྒྱ་བ་ལྷའི་དབང་པོའི་དྲུང་དུ་ལྷ་དག་གིས་སྨྲོའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་གཟུགས་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཏེ་སྨྲས་པའོ། །

བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཏུར་སྒྲིག་གར་མཁན་མཆོག །

ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་གཞུང་བཟང་ཚིག་གི་གཉེར། །

དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་བརྡ་ལ་མ་བྱང་ན། །

བརྗོད་བྱའི་གཉིང་མཐའ་ཆ་ཙམ་ག་ལ་རྙེད། །

བསྡུས་དོན།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཏུར་སྒྲིག་གི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ས་སྐྱ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་ཚིག་གི་གཉེར་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བརྡ་དོན་ལ་མ་བྱང་ན། བརྗོད་བྱའི་གཉིང་དཔྱིས་ཕྱིན་པའམ་མཐའ་ཚོད་པ་ཕར་ཞོག ཆ་ཤས་ཙམ་ལའང་ངེས་པ་ག་ལ་རྙེད་དེ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བསིལ་ལྡན་ས་སྐྱོང་ཡོངས་ཀྱི་རབ་དང་ཕུལ། །

ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྡེའི། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་དེའི། །

རྗོད་བྱེད་ཕ་མཐའ་ཚིག་མདའི་ལམ་ལས་བརྒལ། །

བསྡུས་དོན།

བོད་ཡུལ་བསིལ་མོའི་ལྗོངས་ཀྱི་མཁས་དབང་དག་གི་ཁྲོད་ནས་རབ་དང་ཕུལ་

 དྲུ་གྱུར་པ་སྟེ་བ་རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་མཛད་པའི་མདོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཕ་མཐའ་ཚིག་མདའི་ལམ་ལས་བརྒལ་བ་སྟེ། ཚིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ཕྱིར་ཧ་ཅང་རྒྱས་བསྡུས་མཐའ་སྤངས་ཤིང་། །

བསླུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བླག་དོན་རྟོགས་པའི། །

སྐྱོན་མེད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་འདི། །

བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་དགའ་བའི་གཉེན་མཆོག་ཡིན། །

བསྡུས་དོན།

འཆི་མཛོད་ནི་བློ་དམན་སྐྱེ་བོའི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ཚིག་གི་གཏེར་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱིས་སྤྲས་ཆེ་བ། མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་ནི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་ཆེ་བ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཕྱིར་ཧ་ཅང་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་། བསླུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་བརྗོད་དོན་རྟོགས་ནུས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་འདི་བློ་གསལ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདི་འདྲ་ཞིག་བརྩམ་དགོས་པའི་རྐྱེན་དང་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྨྲས་པའོ། །

དེ་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་སྦྱད་མཐུ་དཔལ་གྱིས། །
བརྟན་གཡོའི་མིང་དོན་ཀུན་ལ་མ་སྨོངས་པར། །
མཁས་པའི་བགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །
འཛིན་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །

བསྡུས་དོན།

གོང་དུ་བཤད་པའི་མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་དེ་བསྒྲུབས་པ་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་སྦྱད་དམ་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུ་དཔལ་གྱིས་བརྟན་པ་ཕྱི་སྣོད་དང་། གཡོ་བ་ནང་བཅུད་ཀྱི་མིང་དོན་ཀུན་ལ་མ་སྨོངས་པ་སྟེ། སྨོངས་པ་བསལ་ནས་མཁས་པའི་བགྲོ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྐྱོང་བ་ལ་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་ཐུགས་སྨོན་གནངས་ཤིང་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བའོ། །

སྨྲས་པ།

ཕལ་བར་རྣམ་རྟོག་ཉི་སྒོད་ཅིང་།།
ལེགས་བཤད་རྣ་རྒྱབ་ཏུ་བོར་བའི།།
རབ་རྨོངས་ཕག་པ་ཡི་ཁྱུ་ལ།།
མངོན་བརྗོད་ཆུ་ཐིགས་འདིས་ཅི་བྱ།།
སློབ་དཔོན་སློབ་དཔོན་དུ་འཛིན་ཅིང་།།
ལེགས་བཤད་གནས་ལུགས་སུ་རྟོགས་པའི།།
དྲང་སྲོང་བློ་ལྡན་གྱི་གཞོན་ནུ་ར།།
མངོན་བརྗོད་བློ་མིག་འདི་མཁོ་ཨང་།།

མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་བློ་གཞོན་བདེ་ལམ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མཁར་ཚངས་སྲས་རོལ་དབྱངས་སུ་འབོད་པས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་གདོང་ངན་ཞེས་པ་ནག་པ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟང་པོ་གསུམ་པར་མཇུག་ལེགས་པར་བསྒྲིལ་བ་འདིས་ཀྱང་སྐལ་མཉམ་དག་གི་བློ་གྲོས་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་བཞིན་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག ། །།

མཇུག་གཏམ།

མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་ཀྱི་མཚན་འགྲེལ་བློ་གཞོན་བདེ་ལམ་འདི་ནི། མགོ་ལོག་ཧཱུྃ་ཀར་རྡོ་རྗེ་མི་རིགས་ལས་རིགས་ལག་རྩལ་མཐོ་འབྲིང་སློབ་གླིང་ངམ་གངས་ལྗོངས་གནའ་དེང་ཤེས་རིག་སློབ་གླིང་དུ་འབོད་པའི་ལྷ་རིག་གི་གྲོང་ཚོ་རུ་དགེ་རྒན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གངས་རིའི་སྐར་ཆེམ་འཛིན་གྲྭ་གཙོ་བྱས་ཏེ་བོད་ཡིག་ཆེད་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་དག་ལ་དཔེ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་སྒོམ་ངོས་སུ་ཟིན་བྲིས་སུ་བྲིས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་དུ་ཞུས་དག་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྒྲུན་པ་འདིར། ནོངས་པ་ཅི་མཆིས་དག་ལ་ཤེས་ནས་སྨྲ་བ་ཆོས་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པོར་སྩོལ་རོགས་ཞུ་ཞུ།

མཚན་བྱང་། མཚན་འགྲེལ་བློ་གཞོན་བདེ་ལམ།

༢༠༡༥ལོའི་དཔེ་ཁྲིད་སྐབས་སུ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ།

༢༠༡༨ལོར་ཡང་བསྐྱར་ཞུས་དག་བྱས།

༢༠༡༨ལོའི་དགུན་གནང་སྐབསPDFཡི་རྣམ་པར་བཟོས།